

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
ul. Gagarina 11
87-100 Toruń

Nazwa ocenianego kierunku studiów: stosunki międzynarodowe

1. Poziom/y studiów: I i II stopień
2. Forma/y studiów: stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
nauki o polityce i administracji, nauki prawne, historia

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji (stopień 1)	124	72%
Nauki o polityce i administracji (stopień 2)	79	69%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nauki prawne (stopień 1)	19	8%
	Nauki prawne (stopień 2)	37	20%

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

	Historia (stopień 1)	17	14%
	Historia (stopień 2)	24	17%

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Tabela I.1³. Efekty kształcenia dla kierunku stosunki międzynarodowe (S1) obowiązujące od roku akademickiego 2014/2015 do roku akademickiego 2017/2018

Wydział prowadzący kierunek studiów: Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych		
Kierunek studiów: Stosunki międzynarodowe		
Poziom kształcenia: Studia pierwszego stopnia		
Profil kształcenia: Ogólnoakademicki		
Umiejscowienie kierunku w obszarze (obszarach) kształcenia (wraz z uzasadnieniem)		
<p><i>Stosunki międzynarodowe</i> jako kierunek studiów należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych. Żaden z tych obszarów nie ma charakteru dominującego. W minimum kadrowym na kierunku stosunki międzynarodowe znajdują się zarówno nauczyciele akademicy posiadający dorobek w obszarze nauk humanistycznych (historia), jak i w obszarze nauk społecznych (nauki o polityce, prawo, ekonomia). Przedmiot badań stosunków <i>międzynarodowych</i> obejmuje m.in. takie elementy jak: historię i teorię stosunków międzynarodowych, ekonomię, międzynarodowe stosunki gospodarcze i kulturalne, myśl polityczną, prawo międzynarodowe. Istotne znaczenie dla zrozumienia współczesnych stosunków międzynarodowych ma znajomość najważniejszych nurtów myślowych, szkół badawczych oraz roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu nauki o stosunkach międzynarodowych, ale także wiedza dotycząca praktyk społecznych i funkcjonowania struktur społecznych na poziomie międzynarodowym. <i>Stosunki międzynarodowe</i> jako kierunek interdyscyplinarny wykorzystują metody badawcze z różnych obszarów wiedzy.</p>		
(1) Symbol	(2) Efekty kształcenia dla kierunku studiów Po ukończeniu studiów I stopnia Kierunku <i>Stosunki międzynarodowe</i> profilu ogólnoakademickiego absolwent osiąga następujące efekty kształcenia:	(3) Odniesienie do Efektów kształcenia w obszarze kształcenia (symbole)
	WIEDZA	

³ Numeracja tabel jest spójna z numeracją części raportu samooceny (część I raportu – tabele: I.1, I.2.; część III raportu – tabele: III.1.1, III.1.2, III.1.3 itd.).

K_W01	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej <i>stosunków międzynarodowych</i> oraz ich interdyscyplinarnym charakterze	H1A_W01 S1A_W01
K_W02	Ma elementarną wiedzę o metodologicznych i przedmiotowych powiązaniach badań nad stosunkami międzynarodowym z dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych - historią, filozofią, naukami o polityce, ekonomią, prawem	H1A_W05 H1A_W03 S1A_W06
K_W03	Zna podstawową terminologię i metody badawcze używane w dziedzinach nauki, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi	H1A_W02 H1A_W03
K_W04	Zna najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształt współczesnych stosunków międzynarodowych	H1A_W04 H1A_W05
K_W05	Ma uporządkowaną wiedzę o zjawiskach ekonomicznych i procesach gospodarczych, na poziomie krajowym i międzynarodowym	H1A_W04 H1A_W05 S1A_W04
K_W06	Zna główne koncepcje filozoficzne i ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w relacjach międzynarodowych	H1A_W04 H1A_W05
K_W07	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju myśli politycznej, zna współczesne doktryny polityczne i systemy polityczne	H1A_W04 H1A_W06
K_W08	Ma elementarną wiedzę o uczestnikach stosunków międzynarodowych	S1A_W04
K_W09	Zna międzynarodowe powiązania polityczne, gospodarcze, kulturalne i wojskowe	S1A_W04
K_W10	Ma podstawową wiedzę o państwie i prawie oraz o ich historycznej ewolucji, zna główne kierunki rozwoju nauk prawnych	H1A_W04 S1A_W07 S1A_W09
K_W11	Zna normy i zasady prawa międzynarodowego publicznego	S1A_W07
K_W12	Zna instytucje społeczne funkcjonujące na poziomie międzynarodowym – ogólnosiwiatowym i regionalnym (zwłaszcza europejskim) oraz zachodzące między nimi relacje	S1A_W03 S1A_W08
K_W13	Ma uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, przebiegu i rezultatów integracji europejskiej	S1A_W08 S1A_W09

K_W14	Dysponuje wiedzą dotyczącą struktur wewnętrznych, mechanizmów działania, trybu stanowienia prawa i zasad prawnych w Unii Europejskiej	S1A_W02
K_W15	Zna kluczowe zasady pozyskiwania środków z Unii Europejskiej, w tym na rozpoczęcie własnego przedsiębiorstwa	S1A_W11
K_W16	Ma wiedzę dotyczącą struktur, instytucji i polityk mających zapewnić bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne państwom i człowiekowi	S1A_W09
K_W17	Rozumie istotę działania samorządu terytorialnego i regionalnej/lokalnej administracji publicznej	S1A_W09
K_W18	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej	H1A_W08 S1A_W10
K_W19	Zna, definiuje i znajduje zastosowanie dla reguł i zasad protokołu dyplomatycznego	S1A_W07
K_W20	Ma wiedzę dotyczącą genezy wspólnej waluty europejskiej, istoty jej funkcjonowania, szans i zagrożeń z nią związanych	S1A_W07 S1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Czyta i interpretuje teksty z zakresu historii stosunków międzynarodowych i myśli politycznej oraz teksty prawne	H1A_U03 H1A_U05
K_U02	Wyszukuje, selekcjonuje, ocenia i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych	H1A_U01
K_U03	Poprawnie stosuje poznaną terminologię i metody badawcze z zakresu dyscyplin naukowych, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi	H1A_U04
K_U04	Prowadzi na poziomie podstawowym pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego	H1A_U03 H1A_U02
K_U05	Przygotowuje, w oparciu o źródła pisane i elektroniczne, krótkie wypowiedzi ustne w języku polskim i w języku obcym, dotyczące zagadnień stanowiących przedmiot zainteresowania stosunków międzynarodowych	H1A_U09 H1A_U10 S1A_U11 S1A_U10
K_U06	Przygotowuje, w oparciu o źródła pisane i elektroniczne, proste prace pisemne, w języku polskim i w języku obcym, dotyczące zagadnień stanowiących przedmiot zainteresowania stosunków międzynarodowych	H1A_U08 H1A_U10 S1A_U11 S1A_U09
K_U07	Wykrywa i analizuje proste zależności między kształtowaniem się myśli politycznej i refleksji	S1A_U03 H1A_U06

	filozoficznej a procesami zachodzącymi w stosunkach międzynarodowych	
K_U08	Wykrywa i analizuje związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami międzynarodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii europejskich i bezpieczeństwa	S1A_U03
K_U09	Prawidłowo stosuje normy prawa krajowego, europejskiego (unijnego) i międzynarodowego dla oceny proponowanych rozwiązań konkretnych problemów	S1A_U05 S1A_U07
K_U10	Analizuje i interpretuje dane statystyczne dotyczące zagadnień z zakresu stosunków międzynarodowych	S1A_U02
K_U11	Rozumie i analizuje procesy demograficzne	S1A_U08
K_U12	Potrafi prawidłowo wskazywać kluczowe wydarzenia polityczne i gospodarcze w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej, dokonując przy tym ich interpretacji	S1A_U01
K_U13	Jest w stanie prognozować przebieg kluczowych zjawisk i procesów politycznych i gospodarczych, a także w kwestiach bezpieczeństwa, w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_U04
K_U14	Potrafi wskazać i analizować związki przyczynowo-skutkowe między modelami ustrojowymi państw a ich funkcjami	S1A_U03
K_U15	Interpretuje mapę polityczną, wojskową (bezpieczeństwa), gospodarczą i kulturową świata	S1A_U01
K_U16	Za pomocą zdobytej wiedzy w zakresie systemów politycznych ocenia politykę zagraniczną państw	S1A_U02
K_U17	Rozumie, opisuje i analizuje stosunki polityczne, gospodarcze, społeczne i w kwestiach bezpieczeństwa między różnymi uczestnikami relacji międzynarodowych	S1A_U08
K_U18	Potrafi zachować się stosownie do zaistniałej sytuacji i nie ma trudności w identyfikowaniu różnic kulturowych	S1A_U06
K_U19	Potrafi przygotować wniosek o wsparcie z funduszy europejskich	S1A_U05 S1A_U07
K_U20	Opisuje i analizuje wpływ wspólnej waluty europejskiej na relacje gospodarcze i handlowe między podmiotami stosunków międzynarodowych	S1A_U03 S1A_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H1A_K01 S1A_K06 S1A_K01

K_K02	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H1A_K04 S1A_K04
K_K03	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i efektywnie ją organizuje	S1A_K03
K_K04	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność	S1A_K07
K_K05	Jest otwarty na nowe idee i gotów do weryfikacji swoich przekonań w świetle nowych informacji i argumentów	H1A_K01
K_K06	Angażuje się we współpracę i potrafi pracować w grupie przy realizacji wspólnych działań	S1A_K02 H1A_K02
K_K07	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie inicjowania i podtrzymywania wspólnych działań na płaszczyźnie lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej	S1A_K07 S1A_K02
K_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie międzynarodowego dziedzictwa kulturowego i konieczności współpracy międzynarodowej w tym zakresie	H1A_K05
K_K09	Wykazuje motywację do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym	H1A_K05
K_K10	Angażuje się w projekty związane z funkcjonowaniem uniwersytetu, samodzielnie realizując przy tym powierzone zadania	H1A_K03 S1A_K03
K_K11	Stosuje na co dzień zasady i normy dobrych manier	S1A_K04
K_K12	Potrafi myśleć i działać przedsiębiorczo i kreatywnie	S1A_K07

Tabela I.2. Efekty kształcenia dla kierunku stosunki międzynarodowe (s1) obowiązujące od roku akademickiego 2018-2019

Wydział prowadzący kierunek studiów:	Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych
Kierunek studiów: <i>(nazwa kierunku musi być adekwatna do zawartości programu kształcenia a zwłaszcza do zakładanych efektów kształcenia)</i>	Stosunki międzynarodowe
Poziom kształcenia: <i>(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)</i>	Studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: <i>(poziom 6, poziom 7)</i>	Poziom 6

Profil kształcenia: (ogólnoakademicki, praktyczny)	Ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	Licencjat
Przyporządkowanie kierunku do obszaru (obszarów) kształcenia (wraz z uzasadnieniem)	Obszary nauk społecznych i nauk humanistycznych. Stosunki międzynarodowe mieszczą się w naukach społecznych (nauki o polityce, prawo) oraz naukach humanistycznych (historia).
Dziedziny nauki i dyscypliny naukowe lub dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla kierunku studiów:	Obszar nauk społecznych: Dziedzina nauk społecznych: nauki o polityce Dziedzina nauk prawnych: prawo Obszar nauk humanistycznych: Dziedzina nauk humanistycznych: historia
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty kształcenia:
WIEDZA	
K_W01	Ma wiedzę przedmiotową i metodologiczną w zakresie nauk społecznych w kontekście stosunków międzynarodowych i ich powiązania z naukami o polityce, historią, ekonomią i prawem
K_W02	Zna najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształt współczesnych stosunków międzynarodowych
K_W03	Ma uporządkowaną wiedzę o zjawiskach ekonomicznych i procesach gospodarczych, na poziomie krajowym i międzynarodowym
K_W04	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju myśli politycznej, zna współczesne doktryny polityczne i systemy polityczne
K_W05	Zna międzynarodowe powiązania polityczne, gospodarcze, kulturalne i wojskowe między uczestnikami stosunków międzynarodowych
K_W06	Ma podstawową wiedzę o państwie i prawie, zna główne kierunki rozwoju nauk prawnych
K_W07	Zna normy i zasady prawne regulujące relacje między uczestnikami stosunków międzynarodowych
K_W08	Dysponuje wiedzą dotyczącą struktur wewnętrznych, mechanizmów działania, trybu stanowienia prawa i zasad prawnych w Unii Europejskiej
K_W09	Zna metodologię badań w zakresie stosunków międzynarodowych i prowadzi badania pod kierunkiem opiekuna naukowego
K_W10	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej w kontekście etycznego postępowania
UMIĘJĘTNOŚCI	

K_U01	Potrafi wyszukiwać, oceniać, interpretować teksty z zakresu stosunków międzynarodowych z punktu widzenia nauk: o polityce, ekonomicznych, prawnych oraz historycznych
K_U02	Potrafi wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych
K_U03	Poprawnie stosuje poznaną terminologię i metody badawcze z zakresu dyscyplin naukowych, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi
K_U04	Formułuje własne tezy i je uzasadnia, a także ocenia poglądy innych i dyskutuje o tym w języku polskim i obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U05	We własnym zakresie planuje i realizuje proces samokształcenia
K_U06	Planuje i organizuje pracę własną oraz zespołową
K_U07	Potrafi wskazać i analizować związki przyczynowo-skutkowe wydarzeń międzynarodowych
K_U08	Opisuje i analizuje stosunki polityczne, gospodarcze, społeczne i w kwestiach bezpieczeństwa między różnymi uczestnikami relacji międzynarodowych
K_U09	Analizuje i interpretuje dane statystyczne dotyczące zagadnień z zakresu stosunków międzynarodowych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Jest gotów do zdobywania wiedzy, informacji i danych potrzebnych w procesie rozwiązywania praktycznych problemów w zakresie stosunków międzynarodowych
K_K02	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą oraz postępowaniem
K_K03	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie międzynarodowego dziedzictwa kulturowego i konieczności współpracy międzynarodowej w tym zakresie
K_K04	Wykazuje motywację do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i działania na rzecz interesu publicznego
K_K05	Potrafi myśleć i działać przedsiębiorczo i kreatywnie w zakresie pełnienia ról zawodowych
K_K06	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i jest w stanie zdiagnozować własne braki

Tabela I.3. Efekty kształcenia dla kierunku stosunki międzynarodowe (s2) obowiązujące od roku akademickiego 2018-2019

Wydział prowadzący kierunek studiów:	Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych
Kierunek studiów: <i>(nazwa kierunku musi być adekwatna do zawartości programu kształcenia a zwłaszcza do zakładanych efektów kształcenia)</i>	Stosunki międzynarodowe
Poziom kształcenia: <i>(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)</i>	Studia drugiego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: <i>(poziom 6, poziom 7)</i>	Poziom 7
Profil kształcenia: <i>(ogólnoakademicki, praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	Magister
Przyporządkowanie kierunku do obszaru (obszarów) kształcenia (wraz z uzasadnieniem)	Obszary nauk społecznych i nauk humanistycznych. Stosunki międzynarodowe mieszczą się w naukach społecznych (nauki o polityce, prawo) oraz naukach humanistycznych (historia).
Dziedziny nauki i dyscypliny naukowe lub dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla kierunku studiów:	Obszar nauk społecznych: Dziedzina nauk społecznych: nauki o polityce Dziedzina nauk prawnych: prawo Obszar nauk humanistycznych: Dziedzina nauk humanistycznych: historia
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty kształcenia:
WIEDZA	
K_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej stosunków międzynarodowych oraz ich interdyscyplinarnym charakterze odnoszącym się do nauk: o polityce, prawnych, ekonomicznych i historii
K_W02	Ma pogłębioną wiedzę o kierunkach i stanowiskach teorii stosunków międzynarodowych oraz współczesnych szkołach badawczych w badaniach nad stosunkami międzynarodowymi
K_W03	Ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych relacji o charakterze politycznym, ekonomicznym i prawnym
K_W04	Ma uporządkowaną wiedzę o procesach globalizacji i regionalizacji

K_W05	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz konieczność poszanowania własności intelektualnej w pracy naukowej
K_W06	Ma pogłębioną wiedzę o politykach i działaniach oraz stosunkach zewnętrznych UE
K_W07	Rozpoznaje kluczowych partnerów Polski na arenie międzynarodowej i zna kierunki polityki zagranicznej RP
K_W08	Ma pogłębioną wiedzę na temat kluczowych zagrożeń dla bezpieczeństwa współczesnych państw i społeczeństw
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	Wyszukuje, selekcjonuje, ocenia i przetwarza informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych oraz interpretuje je z punktu widzenia problemów stosunków międzynarodowych
K_U02	Potrafi prognozować procesy polityczne, gospodarcze, społeczne i w kwestiach bezpieczeństwa, zachodzące w obszarze stosunków międzynarodowych
K_U03	Identyfikuje strategie argumentacyjne stosowane w dyscyplinach naukowych, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi, także z wykorzystaniem narzędzi ICT
K_U04	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu dyscyplin, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi, dla opisu i analizy problemów międzynarodowych
K_U05	Potrafi w sposób spójny i przejrzysty wypowiadać się ustnie i na piśmie, w tym w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, o zagadnieniach stanowiących przedmiot zainteresowania stosunków międzynarodowych, wykorzystując dorobek różnych dyscyplin naukowych oraz uzasadniając swoje twierdzenia
K_U06	Potrafi planować i kierować pracą zespołu
K_U07	Jest w stanie zaplanować i wdrożyć proces samokształcenia, tak dla siebie jak i dla innych osób
K_U08	Prawidłowo i sprawnie stosuje normy prawa krajowego, europejskiego (unijnego) i międzynarodowego w celu rozwiązania konkretnych problemów
K_U09	Prowadzi, na poziomie rozszerzonym, pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego
K_U10	Wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami politycznymi, społecznymi, gospodarczymi (o różnej wadze i znaczeniu), dokonuje ich analizy i interpretacji, wreszcie prognozuje możliwe dalsze scenariusze wydarzeń
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	

K_K01	Jest gotów do samodzielnej i krytycznej oceny treści dotyczących relacji międzynarodowych
K_K02	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, jest gotowy do rozwoju zawodowego
K_K03	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i chętnie je podejmuje, wykazuje aktywność
K_K04	Jest gotowy do udziału w przygotowaniu i realizowaniu projektów społecznych, także w kontekście współpracy międzynarodowej
K_K05	Potrafi myśleć i działać w sposób twórczy i przedsiębiorczy
K_K06	Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym uniwersytetu, społeczności lokalnej/regionalnej, jak i w wymiarze szerszym aniżeli krajowy

Tabela I.4. Efekty uczenia się dla kierunku stosunki międzynarodowe (s1) obowiązujące od roku akademickiego 2019/2020

Wydział prowadzący studia:	Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
Kierunek, na którym są prowadzone studia: <i>(nazwa kierunku musi być adekwatna do zawartości programu studiów a zwłaszcza do zakładanych efektów uczenia się)</i>	Stosunki międzynarodowe
Poziom studiów: <i>(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)</i>	Studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: <i>(poziom 6, poziom 7)</i>	Poziom 6
Profil studiów: <i>(ogólnoakademicki, praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	Licencjat
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się: <i>W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny, wskazuje się dyscypliny (malejąco wg udziału %); jako pierwszą wykazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się</i>	Dziedzina nauk społecznych: 1) Dyscyplina: Nauki o polityce i administracji (68.9%) 2) Dyscyplina: Nauki prawne (10.6%) Dziedzina nauk humanistycznych: 1) Dyscyplina: Historia (20.5%) Dyscyplina wiodąca: Nauki o polityce i administracji
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:

WIEDZA	
K_W01	Ma wiedzę przedmiotową i metodologiczną w zakresie nauk społecznych w kontekście stosunków międzynarodowych i ich powiązaniu z naukami o polityce i administracji, historią, ekonomią i prawem
K_W02	Zna najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształt współczesnych stosunków międzynarodowych
K_W03	Ma uporządkowaną wiedzę o zjawiskach ekonomicznych i procesach gospodarczych, na poziomie krajowym i międzynarodowym
K_W04	Ma wiedzę na temat rozwoju myśli politycznej, zna współczesne doktryny polityczne i systemy polityczne
K_W05	Zna powiązania między uczestnikami stosunków międzynarodowych oraz normy i regulacje prawne jakie nimi rządzą w obszarze politycznym, gospodarczym, kulturalnym i wojskowym
K_W06	Ma wiedzę o wybranych aspektach funkcjonowania państwa, zna główne kierunki rozwoju nauk prawnych
K_W07	Dysponuje wiedzą dotyczącą struktur wewnętrznych, mechanizmów działania, trybu stanowienia prawa i zasad prawnych w Unii Europejskiej
K_W08	Zna metodologię badań w zakresie stosunków międzynarodowych i prowadzi badania pod kierunkiem opiekuna naukowego
K_W09	Zna i rozumie pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej w kontekście etycznego postępowania
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	Potrafi wyszukiwać, oceniać, interpretować teksty z zakresu stosunków międzynarodowych z punktu widzenia nauk: o polityce i administracji, ekonomicznych, prawnych oraz historycznych
K_U02	Potrafi wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych korzystając z technik informacyjno-komunikacyjnych
K_U03	Poprawnie stosuje poznaną terminologię i metody badawcze z zakresu dyscyplin naukowych, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi
K_U04	Formułuje własne tezy i je uzasadnia, a także ocenia poglądy innych i dyskutuje o tym w języku polskim i obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego
K_U05	We własnym zakresie planuje i realizuje proces samokształcenia
K_U06	Planuje i organizuje pracę własną oraz zespołową, współpracuje w grupie
K_U07	Potrafi wskazać i analizować związki przyczynowo-skutkowe wydarzeń międzynarodowych

K_U08	Opisuje i analizuje stosunki polityczne, gospodarcze, społeczne i w kwestiach bezpieczeństwa między różnymi uczestnikami relacji międzynarodowych
K_U09	Analizuje i interpretuje dane statystyczne dotyczące zagadnień z zakresu stosunków międzynarodowych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Jest gotów do zdobywania wiedzy, informacji i danych potrzebnych w procesie rozwiązywania praktycznych problemów w zakresie stosunków międzynarodowych
K_K02	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą oraz postępowaniem
K_K03	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie międzynarodowego dziedzictwa kulturowego i konieczności współpracy międzynarodowej w tym zakresie
K_K04	Wykazuje motywację do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i działania na rzecz interesu publicznego
K_K05	Potrafi myśleć i działać przedsiębiorczo i kreatywnie w zakresie pełnienia ról zawodowych
K_K06	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i jest w stanie zdiagnozować własne braki

Tabela I.5. Efekty uczenia się dla kierunku stosunki międzynarodowe (s2) obowiązujące od roku akademickiego 2019/2020

Wydział prowadzący studia:	Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
Kierunek na którym są prowadzone studia: <i>(nazwa kierunku musi być adekwatna do zawartości programu studiów a zwłaszcza do zakładanych efektów uczenia się)</i>	Stosunki międzynarodowe
Poziom studiów: <i>(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)</i>	Studia drugiego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: <i>(poziom 6, poziom 7)</i>	Poziom 7
Profil studiów: <i>(ogólnoakademicki, praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	Magister

<p>Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się: <i>W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny, wskazuje się dyscypliny (malejąco wg udziału %); jako pierwszą wykazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się</i></p>	<p>Dziedzina nauk społecznych: 3) Dyscyplina: Nauki o polityce i administracji (65.8%) 4) Dyscyplina: Nauki prawne (14.2%) Dziedzina nauk humanistycznych: 2) Dyscyplina: Historia (20%) Dyscyplina wiodąca: Nauki o polityce i administracji</p>
<p>Symbol</p>	<p>Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty kształcenia:</p>
<p style="text-align: center;">WIEDZA</p>	
<p>K_W01</p>	<p>Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej stosunków międzynarodowych oraz ich interdyscyplinarnym charakterze odnoszącym się do nauk: o polityce i administracji, prawnych, ekonomicznych i historii</p>
<p>K_W02</p>	<p>Ma pogłębioną wiedzę o kierunkach i stanowiskach teorii stosunków międzynarodowych oraz współczesnych szkołach badawczych w badaniach nad stosunkami międzynarodowymi</p>
<p>K_W03</p>	<p>Ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych relacji o charakterze politycznym, ekonomicznym i prawnym</p>
<p>K_W04</p>	<p>Ma uporządkowaną wiedzę o procesach globalizacji i regionalizacji</p>
<p>K_W05</p>	<p>Zna i rozumie pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz konieczność poszanowania własności intelektualnej w pracy naukowej</p>
<p>K_W06</p>	<p>Ma pogłębioną wiedzę o politykach i działaniach oraz stosunkach zewnętrznych UE</p>
<p>K_W07</p>	<p>Rozpoznaje kluczowych partnerów Polski na arenie międzynarodowej i zna kierunki polityki zagranicznej RP</p>
<p>K_W08</p>	<p>Ma pogłębioną wiedzę na temat kluczowych zagrożeń dla bezpieczeństwa współczesnych państw i społeczeństw</p>
<p style="text-align: center;">UMIĘTNOŚCI</p>	
<p>K_U01</p>	<p>Wyszukuje, selekcjonuje, ocenia i przetwarza informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych oraz interpretuje je z punktu widzenia problemów stosunków międzynarodowych</p>
<p>K_U02</p>	<p>Potrafi prognozować procesy polityczne, gospodarcze, społeczne i w kwestiach bezpieczeństwa, zachodzące w obszarze stosunków międzynarodowych</p>
<p>K_U03</p>	<p>Identyfikuje strategie argumentacyjne stosowane w dyscyplinach naukowych, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi, także z wykorzystaniem narzędzi ICT</p>

K_U04	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu dyscyplin, w ramach których prowadzone są badania nad stosunkami międzynarodowymi, dla opisu i analizy problemów międzynarodowych
K_U05	Potrafi w sposób spójny i przejrzysty wypowiadać się ustnie i na piśmie, w tym w j. obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, o zagadnieniach stanowiących przedmiot zainteresowania stosunków międzynarodowych, wykorzystując dorobek różnych dyscyplin naukowych oraz uzasadniając swoje twierdzenia
K_U06	Potrafi planować i kierować pracą zespołu
K_U07	Jest w stanie zaplanować i wdrożyć proces samokształcenia, tak dla siebie jak i dla innych osób
K_U08	Prawidłowo i sprawnie stosuje normy prawa krajowego, europejskiego (unijnego) i międzynarodowego w celu rozwiązania konkretnych problemów
K_U09	Prowadzi, na poziomie rozszerzonym, pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego
K_U10	Wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami politycznymi, społecznymi, gospodarczymi (o różnej wadze i znaczeniu), dokonuje ich analizy i interpretacji, wreszcie prognozuje możliwe dalsze scenariusze wydarzeń
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Jest gotów do samodzielnej i krytycznej oceny treści dotyczących relacji międzynarodowych
K_K02	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, jest gotowy do rozwoju zawodowego
K_K03	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i chętnie je podejmuje, wykazuje aktywność
K_K04	Jest gotowy do udziału w przygotowaniu i realizowaniu projektów społecznych, także w kontekście współpracy międzynarodowej
K_K05	Potrafi myśleć i działać w sposób twórczy i przedsiębiorczy
K_K06	Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym uniwersytetu, społeczności lokalnej/regionalnej, jak i w wymiarze szerszym aniżeli krajowy

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr hab. Zbigniew Karpus, prof. UMK	Dziekan WNoPiB
dr hab. Beata Stachowiak, prof. UMK	Prodziekan ds. Kształcenia
dr Katarzyna Kącka	Prodziekan ds. Rozwoju i Organizacji
dr Patryk Tomaszewski	Prodziekan ds. Studenckich
dr Rafał Willa	Pełnomocnik Dziekana ds. kierunku stosunki międzynarodowe
mgr Emilia Duszyńska	Kierownik Dziekanatu WNoPiB

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.....	3
Prezentacja uczelni	19
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	21
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.....	21
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	51
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	79
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	91
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	97
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	105
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	109
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	115
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.....	127
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	129
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	137
Część III. Załączniki	143
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów.....	143

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jest uczelnią publiczną o bardzo szerokiej i zróżnicowanej ofercie dydaktycznej: od kierunków medycznych, prowadzonych przez Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy, poprzez studia techniczne, ścisłe, przyrodnicze, prawne, ekonomiczne, filologiczne, historyczne, społeczne, aż po filozofię, teologię i kierunki artystyczne. Różnorodność, a przy tym bardzo wysoki poziom kształcenia pozwala UMK utrzymywać wysokie, 5 miejsce wśród uniwersytetów w prestiżowym rankingu „Perspektyw” nieprzerwanie od 2012 roku.

W roku akademickim 2019/2020 UMK oferuje 112 kierunków studiów, w tym 85 kierunków na studiach pierwszego stopnia, 66 – drugiego stopnia oraz 16 kierunków studiów realizowanych w trybie jednolitych studiów magisterskich. Na UMK 12 kierunków jest prowadzonych wyłącznie w języku angielskim. Uczelnia prowadzi także kształcenie w 25 rodzajach studiów doktoranckich i 55 rodzajach studiów podyplomowych. Kształcenie doktorantów odbywa się także w szkołach doktorskich. Na UMK powołano cztery nowe szkoły doktorskie: Szkołę Doktorską Nauk Humanistycznych, Teologicznych i Artystycznych, Szkołę Doktorską Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu, Interdyscyplinarną Szkołę Doktorską Nauk Społecznych i Szkołę Doktorską Nauk Ścisłych i Przyrodniczych. Dodatkowo należy wskazać, że działająca od roku akademickiego 2018/2019 Interdyscyplinarna Szkoła Doktorancka "Academia Copernicana" prowadzi i będzie kontynuować kształcenie doktorantów w języku angielskim. Na Wydziale Lekarskim działają także Interdyscyplinarne Anglojęzyczne Studia Doktoranckie o Zasięgu Międzynarodowym.

Bogatą ofertę dydaktyczną UMK współtworzy Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, który powstał 1 października 2019 r. w wyniku przekształcenia istniejącego od 2009 roku Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych. Głównym zadaniem wydziału jest prowadzenie działalności dydaktycznej, naukowej oraz kształcenie kadry naukowej w dziedzinie nauk społecznych w zakresie nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie oraz dyscyplin pokrewnych. Wydział tworzą dwa instytuty: Instytut Nauk o Polityce oraz Instytut Nauk o Bezpieczeństwie. Pierwszy z nich tworzy pięć katedr, drugi cztery. Łącznie na wydziale zatrudnionych jest obecnie 50 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym ośmiu profesorów tytularnych, dwudziestu profesorów UMK, dwudziestu jeden adiunktów oraz jeden asystent. Na WNoPiB Prowadzone są następujące kierunki studiów:

- stosunki międzynarodowe (studia stacjonarne, I i II stopnia),
- politologia (studia stacjonarne, I i II stopnia),
- bezpieczeństwo wewnętrzne (studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia),
- bezpieczeństwo narodowe (studia stacjonarne, I stopnia prowadzone przy współdziałaniu Wydziału Matematyki i Informatyki).

Uniwersytet Mikołaja Kopernika jako jedna z 10 polskich uczelni, uzyskał status uczelni badawczej. Na UMK realizowanych jest pięć priorytetowych obszarów badawczych:

- Astrofizyka i astrochemia;
- Od optyki fundamentalnej do zastosowań biofotonicznych;
- Dynamika, analiza matematyczna i sztuczna inteligencja;
- W kierunku medycyny spersonalizowanej;
- Interakcje – umysł, społeczeństwo, środowisko.

Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie ze swoimi badaniami mieści się w piątym obszarze.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Stosunki międzynarodowe (SM) jako kierunek studiów uniwersyteckich nie jest czymś nowym i nieznanym. Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu funkcjonuje on już od 1999 roku, początkowo w ramach Katedry, później Instytutu Stosunków Międzynarodowych (ISM) Wydziału Nauk Historycznych UMK, a następnie od 2009 roku, po połączeniu ISM z Instytutem Politologii Wydziału Humanistycznego – w ramach nowopowstałego Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych (WPiSM). 1.10.2019, na skutek zmian wprowadzonych Ustawą 2.0 i związaną z tym faktem reorganizacją wewnętrzną UMK, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych przekształcił się w Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (WNoPiB), na którym rzeczony kierunek jest nadal jednym z wiodących.

Misję Uniwersytetu nakreślono w dokumencie zatytułowanym *Strategia Rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na lata 2011-2020* (Uchwała nr 56 Senatu UMK z 15 kwietnia 2014 roku, zob. załącznik 3.1). Wskazuje się tam, że po pierwsze, Uniwersytet traktuje prowadzoną przez siebie działalność dydaktyczno-naukową „(...) jako służbę na rzecz rozwoju i upowszechniania wiedzy oraz dziedzictwa kulturowego, i tym samym dąży do zapewnienia najwyższego poziomu kształcenia, badań naukowych (...)”. Po drugie, „uznaje [on] za swój obowiązek nie tylko przekazywanie najnowszej wiedzy, ale i wszechstronne rozwijanie osobowości, kreatywności i wrażliwości społecznej, będąc miejscem swobodnej wymiany myśli oraz kształtowania postaw budujących społeczeństwo obywatelskie”. Wreszcie po trzecie, czyni to wszystko w zgodzie z uniwersalnymi zasadami etycznymi i wielowiekowymi, uniwersyteckimi regułami postępowania. Kierunek stosunki międzynarodowe mocno zatem wpisuje się w te założenia.

Koncepcja kształcenia na przedstawianym kierunku odpowiada również celom uczelni określonym w ww. dokumencie. Wskazuje się tam, iż „(...) celem głównym stało się nie tylko umacnianie pozycji Uniwersytetu wśród polskich uczelni, ale i uzyskanie znaczącego miejsca w gronie uczelni europejskich (...). Jego osiągnięcie wymaga realizacji założonych celów strategicznych w trzech obszarach – nauki, kształcenia i zarządzania”. W obszarze wskazanym jako pierwszy („Nauka”) celem jest „ugruntowanie wysokiej pozycji Uniwersytetu wśród najlepiej cenionych w kraju instytucji naukowych i jako znanego za granicą ośrodka badań oraz kształcenia kadr naukowych, znacząco wpisującego się do dorobku nauki i kultury światowej; zwiększenie przychodów z działalności badawczej oraz osiągnięcie wysokiego poziomu wdrożeń dorobku naukowego do praktyki gospodarczej”. W drugim obszarze („Kształcenie”) za cel obrano „Umocnienie pozycji UMK jako

jednego z czołowych ośrodków w Polsce zapewniających najwyższą jakość kształcenia oraz doprowadzenie do istotnego zwiększenia umiędzynarodowienia studiów (...); pełniejsze uwzględnianie w ofercie edukacyjnej potrzeb rynku pracy (...) oraz ugruntowanie pozycji Uniwersytetu jako ośrodka wszechstronnego rozwoju studentów (wiedza, umiejętności, kultura, sport), który kształtuje postawy wrażliwe społecznie”. Wreszcie w ramach trzeciego obszaru („Zarządzanie”) uznano, że najistotniejsze jest „doprowadzenie do stanu, w którym Uniwersytet będzie nowoczesnie zarządzaną organizacją, kreującą przyjazne i efektywne relacje wewnętrzne oraz zewnętrzne, a także godną naśladowania kulturę organizacyjną (...) oraz zapewnienie zdolności prowadzenia działalności rozwojowej gwarantującej odpowiedni poziom konkurencyjności krajowej i międzynarodowej”. Mając zatem na uwadze znakomite przygotowanie pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału do prowadzenia m.in. badań na europejskim poziomie, wysokiej jakości procesu dydaktycznego oraz zarządzania procesami wewnątrz Wydziału, pamiętając o elastycznym i nieustannie modernizowanym programie studiów i bogatej ofercie pozaprogramowej, uznać przyjdzie, że kierunek stosunki międzynarodowe pozostaje w zgodzie z wdrażaną Strategią rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Uszczegóławiając powyższe stwierdzenia zauważyć należy, że z punktu widzenia koncepcji kształcenia na przedstawianym kierunku, najważniejszy jest obszar drugi Strategii rozwoju UMK, w którym sformułowano cele strategiczne, a te z kolei podzielono na operacyjne. I tak, utworzenie kierunku stosunki międzynarodowe na stopniu I i II wpisuje się, w obszarze „Kształcenie”, w cel B.1.4, tj. tworzenie oryginalnej oferty edukacyjnej, zgodnej z ideą Procesu Bolońskiego, a także w pozostałe cele B.2.1 oraz B.2.2, z których pierwszy dotyczy uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej UMK dzięki unikatowym studiom interdyscyplinarnym, a drugi jest związany z pełniejszym uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy. Co ważne, z raportów ELA wynika, że absolwenci UMK kierunku stosunki międzynarodowe dobrze odnajdują się na rynku pracy, a okres poszukiwania przez nich pracy jest coraz krótszy.

Kolejnym celem strategicznym UMK realizowanym przez kierunek stosunki międzynarodowe jest ugruntowanie pozycji Uniwersytetu jako ośrodka wszechstronnego rozwoju studentów (wiedza, umiejętności, kultura, sport), który kształtuje postawy wrażliwe społecznie. Ten cel strategiczny realizowany jest z kolei w dwóch celach operacyjnych – B.3.1 oraz B.3.2. Studenci przedstawianego kierunku mogą korzystać z obszernej oferty zajęć ogólnouniwersyteckich, ale również z bogatej oferty zajęć do wyboru realizowanych w ramach Wydziału – wykłady monograficzne, konwersatoria do wyboru w j. polskim i j. obcym (załącznik 2.3). Studenci stosunków międzynarodowych mogą studiować także w ramach programu „Kariera dwutorowa student – sportowiec” (szczegóły w pkt. 2.4 i 8.3). Z kolei cel B.3.2 dotyczy rozpowszechnienia idei wolontariatu i innych form aktywności społecznej, czemu odpowiada fakt, że studenci WNoPiB, w tym także stosunków międzynarodowych, biorą udział w wielu akcjach o charakterze społecznym np. Szlachetna Paczka na WPiSM/WNoPiB, WOŚP na

WPiSM/WnoPiB dla WOŚP, WPiSM dla Borów – Solidarni z Rytlem itd. Działają również w Studenckich Kołach Naukowych. W konsekwencji kształcenie na kierunku stosunki międzynarodowe ma nie tylko wymiar edukacyjny, ale również kulturotwórczy, gdyż studia inspirują studentów do poszerzania swoich możliwości, umiejętności i horyzontów. Studenci przedstawianego kierunku mogą także poszerzać swoje kompetencje językowe (i potwierdzać je certyfikatami), co w dobie globalizacji jest niezbędne dla budowania własnej pozycji na rynku pracy. W ramach zajęć dydaktycznych wykładowcy stawiają sobie także za cel wspieranie rozwoju kompetencji miękkich u studentów (np. wystąpienia publiczne, autoprezentacja).

Ponadto, przedmiotowa koncepcja kształcenia odwołuje się do strategii rozwoju Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych na lata 2012-2020 (kontynuowana przez WNoPiB), a misją Wydziału jest prowadzenie działalności naukowo-dydaktycznej opartej na zasadach rzetelności, wzajemnego szacunku, zaufania oraz odpowiedzialności, humanizmu, wolności w dociekaniu prawdy i wyrażaniu poglądów (zob. załącznik 3.2). Co równie istotne, koncepcja kształcenia wpisuje się także w Proces Boloński (podział na studia I i II stopnia, międzynarodowa współpraca w zakresie zapewnienia jakości kształcenia, promowanie mobilności studentów i wykładowców). Co więcej, nawiązuje do programu „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, który kładzie nacisk na rozwój gospodarki opartej na wiedzy czy zwiększenie wskaźnika osób legitymujących się wyższym wykształceniem w społeczeństwie. Koncepcja kształcenia odnosi się również do modelu kompetencji akademickich (DiPerna & Elliott) związanych z interdyscyplinarnością kadry dydaktycznej.

Jednym z aspektów misji UMK i strategii Wydziału jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy, co przejawia się w prowadzeniu badań naukowych z obszaru nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie, a także udostępnianiu ich wyników. Te cele realizują wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni na WNoPiB. Efektem ich pracy są granty (zob. pkt 1.2), projekty realizowane na rzecz podmiotów zewnętrznych, działania nakierowane na współpracę z otoczeniem zewnętrznym np. szkoły, seniorów, społeczności lokalne (zob. pkt 6). Z otoczeniem zewnętrznym współpracują także studenci WNoPiB. Dzieje się to na zasadach wolontariatu, w ramach praktyk, projektu Uni-Komp-As, czy czasem umów o pracę. Dzięki temu studenci mogą poznać oczekiwania pracodawców czy zdobywać nowe doświadczenie (wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne).

Misją Uniwersytetu jest, jak już wcześniej wspomniano, nauczanie na poziomie akademickim oraz prowadzenie innych form działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej, odpowiadających aktualnym i przyszłym potrzebom i aspiracjom społeczeństwa. Wpisuje się to w założenia strategii Wydziału, która zakłada, że istotne jest poszerzanie wiedzy i wpajanie umiejętności rozwiązywania problemów z zakresu nauk społecznych oraz tworzenie nawyku nieustannego doksztalcania się i poszukiwania nowych rozwiązań teoretycznych i praktycznych w ciągle zmieniającej się rzeczywistości

społecznej. Stosunki międzynarodowe to kierunek studiów w obrębie nauk społecznych, na którym studenci zdobywają wiedzę i umiejętności, nie tylko w ramach obowiązujących zajęć dydaktycznych (kreatywne myślenie, praca zespołowa, wyszukiwanie informacji, zastosowanie nowoczesnych technologii komunikacyjnych itp.), ale na którym mogą, o ile tylko zechcą, kształtować nowe kompetencje w ramach działalności prowadzonej w kołach naukowych (np. SKN Stosunków Międzynarodowych, SKN Geopolityki), przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Wiedza-Edukacja-Rozwój, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju (np. „Uni-Komp-As” lub „Studentki i studenci WPiSM na rynku pracy!”), czy partycypowaniu w wydarzeniach organizowanych na Wydziale (WOŚP na WPiSM/WNoPiB dla WOŚP, Szlachetna Paczka). W ten sposób studenci budują siebie i swój kapitał społeczny: poznają normy i wartości otoczenia, tworzą sieć relacji społecznych.

Kolejnym aspektem misji Uniwersytetu jest kształcenie pracowników naukowych i związane z tym nadawanie tytułów zawodowych i stopni naukowych (od 01.10.2019 r. – stopni naukowych). W ostatnich latach pracownicy WNoPiB uzyskiwali kolejne stopnie i tytuły naukowe (zob. tabela I.6), wykładowcy podwyższali swoje kwalifikacje dydaktyczne (np. projekt „WZROST”), uczestniczyli w konferencjach naukowych, projektach międzynarodowych, brali udział w wymianie międzynarodowej prowadząc m.in. zajęcia dydaktyczne w zagranicznych ośrodkach naukowych (zob. pkt 7.2).

1.2. Kształcenie na kierunku stosunki międzynarodowe w związku z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w uczelni i na wydziale w dyscyplinie nauki o polityce i administracji

Obszary zainteresowań

Kierunek stosunki międzynarodowe należy do obszaru nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji i dyscyplinie nauki prawne oraz obszaru nauk humanistycznych w dyscyplinie historia (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. [Dz. U. z. 2018, poz. 1818] w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych). Pierwszą z dyscyplin reprezentują w UMK prawie wyłącznie pracownicy Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (jedna osoba reprezentująca tę dyscyplinę zatrudniona jest w Interdyscyplinarnym Centrum Nowoczesnych Technologii). Z kolei dyscyplinę nauki prawne reprezentują przede wszystkim pracownicy Wydziału Prawa i Administracji UMK, jednak część pracowników WNoPiB ma wykształcenie prawnicze i stopnie/tytuły naukowe w dziedzinie nauk społecznych z dyscypliny nauki prawne (prof. dr hab. Justyna Maliszewska-Nienartowicz – profesor nauk prawnych, dr hab. Maciej Siwicki, prof. UMK – habilitacja z dyscypliny nauki prawne, dr hab. Agnieszka Szpak, prof. UMK –

doktorat z dyscypliny nauki prawne, dr Radosław Potorski – tytuł zawodowy magistra prawa) oraz prowadzi badania związane z tą dyscypliną. Podobnie, dyscyplinę historia reprezentują przede wszystkim pracownicy Wydziału Nauk Historycznych, jednak pracownicy WNoPiB prowadzą interdyscyplinarne badania również z zakresu historii (np. grant NPRH „Dziedzictwo narodowe” nr 11H 17 0015 85 pod kierownictwem prof. Zbigniewa Karpusa pt. „Źródła do dziejów repatriacji do Polski po I wojnie światowej uchodźców, jeńców wojennych, internowanych i optantów w archiwach Rosji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i Łotwy”). Wobec tego, kształcenie na kierunku stosunki międzynarodowe jest ściśle związane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni.

Wśród głównych kierunków badań prowadzonych przez pracowników WNoPiB należy zatem wymienić:

1) Współczesne stosunki międzynarodowe, polska polityka zagraniczna i polskie relacje międzynarodowe

Przedmiotem analizy w tym obszarze zainteresowań są: 1) międzynarodowe stosunki polityczne; 2) model idealnego partnerstwa strategicznego pomiędzy państwem a organizacją międzynarodową; 3) kwestie dyplomacji europejskiej na przełomie XX i XXI wieku; 4) znaczenie sprawy polskiej w polityce międzynarodowej XIX wieku; 5) kontakty Polski z państwami Ameryki Południowej; 6) rola Polski w Europie Środkowej; 7) polska polityka zagraniczna w XXI wieku; 8) polityka historyczna jako istotny czynnik polskiej polityki zagranicznej na przełomie XX i XXI wieku oraz 9) polskie relacje międzynarodowe od czasów nowożytnych do współczesności. Opis zrealizowanych celów i założeń prowadzonych badań znalazł się m.in. w takich publikacjach naukowych jak:

- Grochowina S. i Kącka K., *Polityka niemieckich władz okupacyjnych na Pomorzu Gdańskim: dokumentacja wybranych problemów*,
- Siwickiego M., *Prawo karne wobec oszustw i innych związanych z nimi przestępstw w handlu internetowym oraz bankowości elektronicznej*,
- Kącka K., Jarosz A., *Models of European civil society: transnational perspectives on forming modern societies*,
- Dahl M., Hanczewski P., Lewicka M., *Współczesny ład międzynarodowy: dynamika przemian*,
- Czechowska L., Tyushka A., Domachowska A., Gawron-Tabor K., & Piechowiak-Lamparska J. (red.). (2019). *States, international organizations and strategic partnerships*. Cheltenham & Northampton: Edward Elgar Publishing. [wydawnictwo poziomu II; autorstwo rozdziału: 75 pkt].
- Rezmer, J., (2018). International monitoring of the human rights situation in Belarus through the universal periodic review: lights and shadows of the UN Human Rights Council mechanism. *Athenaeum*, 60, 124–141.

- Alabrudzińska, E. (2018). The Position adopted by Polish and German Evangelicals on the Treaty of Versailles. W: A. Jarosz, & K. Kącka (red.), *Models of European Civil Societies: Transnational Perspectives on Forming of Modern Societies* (21–31). CGS Studies Vol. 7. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- Knopek, J., Willa, R. (red.). (2016). *Polska polityka zagraniczna 1989-2014*. Warszawa: Difin.

2) Uwarunkowania i kierunki rozwoju oraz płaszczyzny aktywności Unii Europejskiej na początku XXI wieku

Badania w ramach niniejszego obszaru zainteresowań skupiają się wokół takich zagadnień jak:

1) rozwój protokołu dyplomatycznego w UE; 2) proces decyzyjny w obrębie UE; 3) mechanizmy i kryteria dyskryminacji pośredniej w UE; 4) polityczne i prawne aspekty funkcjonowania UE; 5) aktywność UE na arenie międzynarodowej; 6) ekonomiczne aspekty funkcjonowania UE; 7) problematyka wolności, bezpieczeństwa, sprawiedliwości w UE; 8) zagadnienia dyskryminacji w prawie UE; 9) kierunki polityki zagranicznej UE oraz analiza złotego i wprowadzenie euro jako waluty w Polsce. Przedstawienie zrealizowanych celów i założeń realizowanych badań znalazło się m.in. w publikacjach:

- Sikora-Gaca M., Piechowicz M., Kleinowski M. (2018), *Zarządzanie funduszami europejskimi w Polsce*, Warszawa: Wydawnictwo Difin,
- Kleinowski, M. (2019). The impact of Brexit on the member states' ability to build blocking coalitions in the Council. *Środkoeuropejskie Studia Polityczne*, 2, 5–27. DOI: 10.14746/ssp.2019.2.1
- Kozyrka, A. (2018). *Между Азией и Европой. Мысли о культуре и политике*, ред. А. Козырская, & И. Маршалек-Кава, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Potorski, R. (2017). Mechanizm judycyzacji polityki Unii Europejskiej a zjawisko partycypacji publicznej w Polsce. *Przegląd Europejski*, 1(43), 42–69.
- Willa, R. (2016). Kilka uwag o europejskim bezpieczeństwie w kontekście nakładów państw członkowskich Unii Europejskiej na obronność. *Athenaeum*, 50, 89–106.
- Kleinowski, M. (2016). Monitorowanie przestrzegania zasady praworządności w Unii Europejskiej. *Przegląd Zachodni*, 4, 235–263.
- Czyżniewski, M. (2014). Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. W: Z. Witkowski, & V. Jirásková (red.), *Aktualne problemy współczesnego konstytucjonalizmu. Europeizacja konstytucji Republiki Czeskiej i Rzeczypospolitej Polskiej* (s. 163–181). Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

3) Bezpieczeństwo międzynarodowe

Badania w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego prowadzone są przede wszystkim w ramach kilku wątków: 1) bezpieczeństwo ludzkie i rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa stosowane przez organizacje międzynarodowe, takie jak NATO, ONZ czy Unia Europejska; 2) bezpieczeństwo ludów tubylczych i ich prawo do samostanowienia; 3) bezpieczeństwo regionalne i jego determinanty, np. w regionie europejskim czy w regionie Morza Kaspijskiego; 4) wpływ i rola prawa międzynarodowego na bezpieczeństwo międzynarodowe; 5) funkcjonowanie instytucji i organizacji międzynarodowych o charakterze międzyrządowym działających w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego. Wyniki badań nad powyższą tematyką zostały zrealizowane m.in. w ramach grantów badawczych (np. grant NCN, konkurs SONATA 6, tytuł projektu: Model idealny partnerstwa strategicznego pomiędzy państwem a organizacją międzynarodową, kierownik projektu: dr Lucyna Czechowska) oraz zostały opublikowane w postaci monografii naukowych i artykułów w czasopismach naukowych:

- Szpak, A. (2019). Human security, human rights and international law, and interactions between them. *Środkoeuropejskie Studia Polityczne*, 1, 171-192. DOI: 10.14746/ssp.2019.1.9
- Piechowiak-Lamparska, J. (2019). The beginning of a new Cold War? The failure of the NATO-Russia strategic partnership. W: L. Czechowska, A. Tyushka, A. Domachowska, K. Gawron-Tabor, J. Piechowiak-Lamparska (red.), *States, international organizations and strategic partnerships* (s. 166-184). Cheltenham, UK & Northampton, MA: Edward Elgar Publishing.
- Szpak, A. (2018). Rada Bezpieczeństwa ONZ a zmiany klimatu. *Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego*, 2(12), 150-160.
- Szpak, A. (2018). Bezpieczeństwo ludzkie ludów tubylczych w Arktyce na przykładzie Samów: wybrane zagadnienia. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Piechowicz, M. (2018). Rola Frontex w zarządzaniu przestrzenią wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE. *Przegląd Politologiczny*, 2(23), 91-104. DOI: 10.14746/pp.2018.23.2.6
- Piechowiak-Lamparska, J. (2017). International risk factors occurring in the Caspian Sea region. *Athenaeum*, 56, 193-204. DOI: 10.15804/athena.2017.56.12
- Willa, R. (2017). EU-UN relations: how much of a partnership?. *European Review* vol. 25 (2), s. 337-350.

4) Konflikty międzynarodowe w przeszłości i obecnie

Badania w zakresie konfliktów międzynarodowych obejmują wszelkie zagadnienia związane z przyczynami, przebiegiem i skutkami konfliktów pomiędzy aktorami państwowymi

i niepaństwowymi. Istotnym aspektem jest ukazanie konfliktów zarówno w perspektywie historycznej, jak i prognostycznej. Najważniejsze tematy badawcze podejmowane w ramach analizy konfliktów międzynarodowych to: 1) historia i przyczyny najważniejszych konfliktów w Europie Środkowo-Wschodniej od początku XX wieku i ich implikacje dla geopolitycznego obrazu regionu w XXI wieku; 2) konflikty na obszarze postsowieckim; 3) rola Rosji w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa; 4) konflikty w regionie Morza Kaspijskiego i Kaukazu Południowego; 5) konflikt i prognozy rozwoju konfliktu na Bliskim Wschodzie. Badania realizowane są w ramach projektów naukowych, np. grant NPRH w module Dziedzictwo narodowe pt. „Źródła do dziejów repatriacji do Polski po I wojnie światowej uchodźców, jeńców wojennych, internowanych i optantów w archiwach Rosji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i Łotwy” czy projekt finansowany przez Ambasadę RP w Republice Białorusi w Mińsku pt. „Sprawy trudne. Z dziejów stosunków polsko-białoruskich w latach 1918–1945. Geneza, konteksty, konsekwencje” oraz projekt finansowany przez Ambasadę RP w Federacji Rosyjskiej w Moskwie pt. „Komunikaty sytuacyjne Naczelnego Dowództwa” (kierownikiem naukowym projektów był prof. Zbigniew Karpus, natomiast wykonawcami byli pracownicy wydziału). Dotychczas umożliwiło to m.in. stworzenie bazy zawierającej wykaz żołnierzy Armii Czerwonej i internowanych w obozach jeńców i internowanych w Polsce w latach 1918-1924 (projekt zrealizowany we współpracy z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych i Centralnym Archiwum Wojskowym w porozumieniu w Federalną Agencją Archiwalną Rosji). Wyniki prac badawczych opublikowane zostały w postaci monografii oraz rozdziałów w monografiach naukowych oraz artykułów w czasopismach naukowych:

- Klimecki, M. & Karpus, Z. (2018). Czas samotności: Ukraina w latach 1914-2018. Warszawa: Bellona.
- Klimecki, M. (2018). Wrogowie i sojusznicy: polsko-ukraińskie stosunki wojskowe 1918-1921: perspektywa galicyjska. W: M. Baczkowski (red.), Wielki przełom: konflikty zbrojne i przemiany wojskowości 1912-1923 (s. 153-175). Kraków: Polska Akademia Umiejętności.
- Bryc, A. (2017). War in Syria: no good news for Israel? Teka Komisji Politologii i Stosunków Międzynarodowych, 1(12), 85-95.
- Karpus, Z. (2017). Jeńcy wojenni na terenie Pomorza w okresie pierwszej wojny światowej (1914-1918). Rocznik Grudziądzki, 25, 89-103.
- Klimecki, M. (2017). Lokalny separatyzm i aneksja Krymu przez Rosję: doświadczenia Unii Europejskiej, Polski i Ukrainy. W: G. Miernik, Z dziejów oręża polskiego w XX wieku (s. 327-344). Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego.
- Bryc, A. (2016). Is Russia back to the game? Kultura i Edukacja, 4(114), 115-124.
- Bryc, A. (2014). Izrael 2020 skazany na potęgę? Warszawa: Wydawnictwo Poltext.

5) Metodologia prowadzenia prac badawczych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji

Przedmiotem analizy tego kierunku badań są nowe zjawiska polityczne określane jako bifurkacja ładu światowego i regionalnych, tworzenie się nowych typów ruchów politycznych o charakterze postpopulistyczno-nacjonalistycznym oraz nowe strategie komunikacji politycznej, a także metody badawcze wykorzystywane w naukach o polityce. Celem badań jest konstruowanie nowych siatek kategorii teoretycznych, typologii i klasyfikacji koniecznych w nowo kształtujących się rzeczywistościach politycznych będących konsekwencją rewolucji informatycznej. Jako przykłady efektów badań w tym obszarze można wymienić publikacje:

- Szewczak, W. (2017). Struktura wiedzy naukowej a przedmiot badania politologii. *Studia Politologiczne*, 46, 48–74,
- Bäcker, R. (2016). Kategorie teoretyczne totalitaryzmu a badania empiryczne. *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*, 2(38), 7–17,
- Piechowiak-Lamparska, J. (2016). Dobór źródeł w badaniach empirycznych z zakresu stosunków międzynarodowych. *Historia i Polityka*, 24, 79–87. DOI: 10.12775/HiP.2016.023,
- Rak, J., & Bäcker, R. (2015). Problem badawczy. *Politeja*, 36, 155–164.
- Kącka, K. (2015). Polityka historyczna: kreatorzy, narzędzia, mechanizmy działania – przykład Polski. W: K. Kącka, J. Piechowiak-Lamparska & A. Ratke-Majewska (red.), *Narracje pamięci: między polityką a historią* (s. 59–80). Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Szewczak, W. (2013). *Oblicza racjonalności*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

6) Systemy i partie polityczne w Polsce i na świecie

W ramach niniejszego zadania badacze podejmują się analizy współczesnych systemów wyborczych i ich ewolucji, a także kulturowych aspektów ewolucji systemów partyjnych i współczesnych systemów politycznych. Badania dotyczą systemów politycznych wybranych państw świata oraz polskiego systemu politycznego i wyborczego w ujęciu komparatystycznym. Wybranymi przykładami efektów badań są:

- Szewczak, W. (2013). *Oblicza racjonalności*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Gawłowski, R., & Popławski, M. (2019). Regionalne budżety obywatelskie – powielenie, inspiracja czy nowa konstrukcja? *Samorząd Terytorialny*, 1–2(29), 128–139.

- Stachowiak, B. (2018). Digital government – Real chances for Poland or mere fantasy? *Athenaeum*, 59, 96–108. DOI: 10.15804/athena.2018.59.07
- Marszałek-Kawa, J., & Burak, A. (2018). The political system of the Republic of Turkey: past and present. *Przegląd Politologiczny*, 3(23), 96–108. DOI: 10.14746/pp.2018.23.3.7
- Michalak, B. (2018). Czy polski model ciszy wyborczej wymaga zmiany? *Przegląd Prawa Konstytucyjnego*, 3, 9–29. DOI: 10.15804/ppk.2017.03.01
- Michalak, B. (2018). Zmiana przepisów kodeksu wyborczego przed wyborami samorządowymi 2018. *Athenaeum*, 58, 75–99. DOI: 10.15804/athena.2018.58.05
- Peszyński, W. (2016). Prezydencjalizacja zachowań wyborczych w elekcji parlamentarnej w 2015 roku. *Political Preferences*, 12, 37–55. DOI: 10.6084/m9.figshare.4128951
- Marszałek-Kawa, J. (2016). The Republic of Kazakhstan: parliament, election and democracy issues. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Winclawska, M. (2016). Głosy nieważne w wyborach do australijskiej Izby Reprezentantów 2001–2013. *Studia Wyborcze*, XXII, 89–104.

7) Oblicza polskiej oraz światowej myśli politycznej w warunkach tworzenia oraz funkcjonowania społeczeństwa masowego:

Cele badawcze w tym obszarze działalności naukowej skupiają się wokół nowych zjawisk we współczesnej myśli politycznej, takich jak: 1) kulturowe i społeczne aspekty polskiej myśli politycznej; 2) zagadnienia kryzysu cywilizacji europejskiej we współczesnej myśli politycznej; 3) mechanizmy globalizacji i jej konsekwencje we współczesnej myśli politycznej; 4) tendencje tradycjonalistyczne i monarchistyczne we współczesnej myśli politycznej. Przedmiotem analizy jest także wpływ rozwoju społeczeństwa informacyjnego na kierunki formowania współczesnej myśli politycznej oraz problematyka bezpieczeństwa w polskiej myśli politycznej XX i XXI wieku. Przykładami efektów badań są publikacje:

- Radomski G., Strzelecki M., Sopolńska K., (red.), (2018), *Rzeczpospolita w koncepcjach polskich partii i środowisk politycznych XX i XXI wieku*, Toruń,
- Drelich, S. (2018). Rozum i racjonalność w filozofii politycznej Ayn Rand. *Przegląd Filozoficzny. Nowa Seria*, 1(27), 149–161.
- Radomski, G. (2018). Idea izby samorządowej jako istotnego elementu struktury organizacyjnej państwa w polskiej myśli politycznej po 1989 roku. *e-Politikon*, 26, 8–32.
- Radomski, G. (2018). Samorząd terytorialny w koncepcjach współczesnego ruchu narodowego w Polsce. W: G. Radomski, M. Strzelecki, & K. Sopolńska (red.), *Rzeczpospolita w koncepcjach*

polskich partii i środowisk politycznych XX i XXI wieku (s. 299–310). Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

- Dominiak, Ł. (2017). Libertarianizm i teoria tożsamości: koncepcja najbliższego kontynuatora Roberta Nozicka jako teoria tła zasady autowłasności. *Politeja*, 48, 63–84.
- Domniak, Ł. (2017). The Blockian proviso and the rationality of property rights. *Libertarian Papers*, 1(9), 114–128.
- Bartyzel, J. (2016). *Prawica – nacjonalizm – monarchizm. Studia politologiczno-historyczne*. Radzymin & Warszawa: Wydawnictwo von Borowiecky.
- Tomaszewski, P. (2016). Czy istnieje alternatywa wobec UE i Paktu Północnoatlantyckiego. Koncepcje bezpieczeństwa międzynarodowego w polskiej myśli politycznej w latach 1991-2004. W: G. Radomski, M. Strzelecki, & P. Tomaszewski (red.), *W kręgu iluzji i realiów. Oblicza polskiej myśli politycznej w XX i XXI wieku. Studia i szkice* (319–339). Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Osiągnięcia naukowe

Wymienione wyżej, przykładowe publikacje pracowników WNoPiB wpisujące się w kierunki prowadzonych badań należy uzupełnić kilkoma dodatkowymi pozycjami, które zaliczyć można do grona publikacji prestiżowych. Wymienić tu można m.in. publikacje:

- Szpak, A. (2019). How to Deal with Migrants and the State's Backlash: Polish Cities' Experience. *European Planning Studies*, 6(27), 1159–1176. DOI: 10.1080/09654313.2019.1569598.
- Szpak, A., Gawłowski, R., Modrzyńska, J. (2019). Independent players or shadow compatriots. How did British cities deal with the Brexit process? *European Planning Studies*. DOI: 10.1080/09654313.2019.1656170
- Dominiak, Ł. (2019). Must Right-Libertarians Embrace Easements by Necessity? *Diametros*, 16(60), 34–51. DOI: 10.33392/diam.1241.
- Michalak, B. (2016). Mixed Electoral Systems: A Hybrid or a New Family of Electoral Systems? *World Political Science*, 1(12), 87–106. DOI: 10.1515/wps-2015-0012
- Piechowicz, M. (2015). Intergovernmental Cooperation and the Idea of Community in the Institutional and Decision-Making Sphere of the EU Common Foreign and Security Policy. *European Review*, 4(23), 540–552. DOI: 10.1017/S1062798715000290
- Michalak, B. (2015). Czy prawa Duvergera nadal obowiązują? *Studia Socjologiczne*, 3(218), 41-64.

Pracownicy WNoPiB wydają również wysoko oceniane monografie naukowe:

- Kleinowski, M. (2015). *Siła państw w Unii Europejskiej: poza formalne wyznaczniki siły państw w Radzie UE i Radzie Europejskiej*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek
- Modrzyńska, J. (2016). *Protokół dyplomatyczny, etykieta i zasady savoir-vivre'u*. Warszawa: Wolters Kluwer
- Knopek, J. (2016). *Europejskie systemy polityczne*. Warszawa: Difin
- Redo, M., & Siemiątkowski, P. (2017). *Zewnętrzne bezpieczeństwo finansowe państwa*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- Czechowska, L. (2017). *Stosunki dwustronne RP w latach 1990-2002: na podstawie analizy corocznych informacji rządu o polityce zagranicznej państwa*. Toruń: Fundacja Copernicus na rzecz Rozwoju Badań Naukowych
- Rezmer, J. (2015). *Wolność badań naukowych w świetle prawa międzynarodowego*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- Szpak, A. (2018). *Bezpieczeństwo ludzkie ludów tubylczych w Arktyce na przykładzie Samów: wybrane zagadnienia*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Szpak, A. (2016). *Budowanie pokoju a bezpieczeństwo ludzkie: wzajemne relacje*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Szpak, A. (2014). *Międzynarodowe prawo humanitarne*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

W omawianym dorobku publikacyjnym nie może zabraknąć wydawnictw encyklopedycznych, słownikowych, leksykonowych i podręcznikowych:

- S. Drelich, hasła encyklopedyczne w: Dziubińska-Wójcik, K., Niedźwiecki, R. Saletra, W., & Zagórska, A. (red.) (2016). *Leksykon bezpieczeństwa. Wybrane pojęcia*. Kielce: Uniwersytet Jana Kochanowskiego.
- B. Michalak, hasła encyklopedyczne w: Glajcar, R., Turska-Kawa, A., Wojtasik, W. (red.) (2017). *Leksykon Polskich Partii Politycznych*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- B. Michalak, hasła encyklopedyczne w: Sokół, W., & Żmigrodzki, M. (red.) (2016). *Encyklopedia Politologii. Tom 1. Pojęcia, teorie, metody*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Bäcker, R., Winclawska, M., Rak, J., Czechowska, L., Gadomska, G., Gajda, J., & Płotka, B. (2016). *Metodologia badań politologicznych*. Warszawa: Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych.

- Michalak, B. (2013). *Partie polityczne i systemy partyjne. Zarys wykładu*. Warszawa: WSP TWP w Warszawie.
- Marszałek-Kawa, J., & Plecka, D. (2018). *Leksykon politologiczny*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Ponadto, wśród osiągnięć naukowych w zakresie prowadzonych na wydziale badań naukowych należy wymienić realizację grantów badawczych. W ocenianym okresie pracownicy WNoPiB realizowali bądź współrealizowali granty badawcze:

- Dyskryminacja pośrednia w prawie Unii Europejskiej: ewolucja, istota oraz relacje ze zbliżonymi koncepcjami prawnymi (2011, OPUS 1, kierownik projektu dr hab. Justyna Maliszewska-Nienartowicz)
- Wolność badań naukowych w świetle prawa międzynarodowego (2011, OPUS 1, kierownik projektu: dr Joanna Rezmer)
- Quis judicabit? Teoria suwerenności Carla Schmitta w kontekście myśli J. Habermasa i N. Luhmanna (2013, Etiuda 1, mgr Kinga Agnieszka Marulewska)
- Polityka pamięci jako element kształtowania nowej tożsamości w czasie tranzycji z systemu autorytarnego (2013, SONATA BIS 1, kierownik projektu: dr hab. Joanna Marszałek-Kawa)
- Kreowanie polityk publicznych państwa członkowskiego w ramach wielopoziomowego systemu zarządzania w Unii Europejskiej. Analiza ze szczególnym uwzględnieniem problematyki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski po akcesji. (2013, Grant badawczy UMK, dr Radosław Potorski)
- Model idealny partnerstwa strategicznego pomiędzy państwem a organizacją międzynarodową (2014, SONATA 6, dr Lucyna Czechowska)
- Zaangażowanie, emocje pozytywne i negatywne a skuteczność polityki historycznej (2014, PRELUDIUM 5, kierownik projektu: mgr Patryk Wawrzyński (doktorant))
- Branding narodowy w polityce zagranicznej Polski i Niemiec. Analiza porównawcza komercjalizacji polityki wizerunkowej (2014, PRELUDIUM 8, mgr Anna Quirin)
- Terroryzm i media: modelowanie komunikatu przez interakcję jako element mediatyzacji terroryzmu w telewizji amerykańskiej (2016, PRELUDIUM 8, kierownik projektu mgr Alicja Józefa Stańco-Wawrzyńska)
- Współczesna Rosja: między autorytaryzmem a totalitaryzmem? (2016, OPUS 10, kierownik projektu: prof. dr hab. Roman Bäcker)

- Polskie partie polityczne w relacji z otoczeniem społecznym – analiza strategii organizacyjnych i komunikacyjnych (2016, SONATA BIS 5, kierownik projektu: dr hab. Anna Dorota Pacześniak, wykonawcy projektu: dr Maria Winclawska)
- Wpływ Brexitu i bezwarunkowego wprowadzenia systemu głosowania podwójną większością na proces decyzyjny w Radzie Unii Europejskiej (2017, SONATA 12, dr Marcin Kleinowski)
- Wielopoziomowa weryfikacja teorii adaptacji partii politycznych – przypadek Polski (2018, HARMONIA 9, kierownik projektu dr hab. Wojciech Remigiusz Gagattek, wykonawca dr Maria Winclawska)
- Grant na wyjazd na Kubę (Holguin University) w ramach programu Erasmus+ dla d.r hab. Marcina Siwickiego (2018)

Na osiągnięcia naukowe nauczycieli akademickich WPiSM składają się również międzynarodowe i krajowe projekty badawcze obejmujące badania lub prace rozwojowe np. projekt „Reflect Lb – Supporting lecturers in applying inquiry based learning (Erasmus+ Strategic parentsip in the field of higher education); międzynarodowy projekt finansowany ze środków Komisji Europejskiej. ReflectLAB realizowany jest wspólnie z Universitatea Alexandru Ioan Cuza Din Iasi (Rumunia), The Manchester Metropolitan University (Wielka Brytania), Universidad de La Laguna (Hiszpania) oraz głównym beneficjentem programu Gottfried Wilhelm Leibniz Universiteat Hannover. Kierownikiem ze strony Wydziału jest dr hab. Marcin Siwicki. Założeniem projektu jest naukowe opracowanie autorskiej, innowacyjnej struktury nauczania opartej na zapytaniach (Inquiry Based Learning) w celu stworzenia nowych narzędzi edukacyjnych dla europejskich uniwersytetów.

Należy także podkreślić, że od ostatniej wizytacji PKA w roku 2013 pracownicy Wydziału uzyskali kolejne stopnie i tytuły naukowe (Tabela I.6.)

Tabela I.6. Awanse naukowe pracowników WPiSM.

Tytuł/stopień Naukowy	Imię i nazwisko	Rok uzyskania tytułu/stopnia
Profesor zwyczajny	Jacek Knopek	2015
	Justyna Maliszewska-Nienartowicz	2016
Doktor habilitowany	Marcin Czyżewski	2013
	Bartłomiej Michalak	2014
	Beata Stachowiak	2014
	Antonina Kozyraska	2015
	Piotr Siemiątkowski	2016
	Agnieszka Szpak	2017

	Marcin Siwicki	2019
	Łukasz Dominiak	2019
	Sylwia Galij-Skarbińska	2019
Doktor	Joanna Piechowiak-Lamparska	2015
	Natalia Olszanecka	2016

Sukcesami nauczycieli akademickich Wydziału są nagrody i wyróżnienia za działalność naukowo-badawczą oraz dydaktyczno-wychowawczą czy organizacyjną ze strony Rektora UMK. Można tu wymienić z ostatnich trzech lat:

- Nagroda indywidualna I^o dla prof. dr. hab. Jacka Bartyzela (2016)
- Nagroda indywidualna II° dla prof. dr. hab. Jacka Knopka (2016)
- Nagroda indywidualna III° dla prof. dr. hab. Michała Klimeckiego, prof. dr. hab. Justyny Maliszewskiej-Nienartowicz, dr. hab. Joanny Marszałek-Kawy, prof. UMK, prof. dr. hab. Wojciecha Polaka (2017)
- Wyróżnienia indywidualne dla prof. dr. hab. Jacka Bartyzela, dr. hab. Łukasza Dominiaka, dr. hab. Sylwii Galij-Skarbińskiej, dr. Marcina Kleinowskiego, prof. dr. hab. Jacka Knopeka, dr. hab. Bartłomieja Michalaka. prof. UMK, dr. Joanny Piechowiak-Lamparskiej, dr. Michała Piechowicza, dr. hab. Piotra Siemiątkowskiego, prof. UMK, prof. dr. hab. Marka Szulakiewicza (2017)
- Nagroda indywidualna III° dla dr. hab. Antoniny Kozyrskiej, prof. UMK (2016)
- Nagroda indywidualna II° dla dr. hab. Beaty Stachowiak, prof. UMK (2018)
- Nagroda indywidualna III° dla prof. dr. hab. Witolda Wojdyły, dr. hab. Bartłomieja Michalaka, prof. UMK, dr. Joanny Piechowiak-Lamparskiej, prof. dr. hab. Marka Szulakiewicza (2018)
- Wyróżnienia indywidualne dla dr. Wojciecha Peszyńskiego, dr. Michała Piechowicza (2018), dr. Rafała Willi (2018 i 2019).

Pracownicy doceniani są również przez instytucje i organizacje zewnętrzne np. dr. hab. Marcin Czyżniewski – wyróżnienie im. prof. Cz. Mojsiewicza za najlepszą książkę politologiczną (2013), dr. Sławomir Drelich – Nagroda Ministra Edukacji Narodowej za osiągnięcia w pracy dydaktycznej (2018), prof. dr. hab. Jacek Knopek – laureat Nagrody Naukowej im. Ireny i Franciszka Skowyrów (2015), dr. Michał Piechowicz – Stypendium Ministra (2018).

Ponadto nauczyciele akademicy Wydziału uzyskują odznaczenia państwowe:

- Medal KEN: prof. dr hab. Jacek Bartyzel (2013), prof. dr hab. Ralph Schattkowsy (2015), prof. dr hab. Justyna Maliszewska-Nienartowicz (2017), dr hab. Paweł Hanczewski (2018).
- Krzyż Kawalerski Orderu Rzeczypospolitej Polski: prof. dr hab. Ralph Schattkowsky (2016)
- Srebrny Medal za długoletnią służbę dr hab. Beata Stachowiak, prof. UMK (2017).

Zwieńczeniem pracy naukowej nauczycieli akademickich WNoPiB są sukcesy Wydziału, na które pracują wszyscy pracownicy. Można wśród nich wymienić wyróżniającą ocenę programową Państwowej Komisji Akredytacyjnej dla kierunku politologia (2011 r.), pozytywne oceny programowe PKA dla kierunków stosunki międzynarodowe oraz dziennikarstwo i komunikacja społeczna (2013) oraz przyznanie decyzją NR 717/KAT/2017 z dnia 29.11.2017 przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego kategorii naukowej A na podstawie parametryzacji w roku 2017. Podnieść należy również wysokie miejsca przedstawianego kierunku w rankingach „Perspektyw”: w latach 2017, 2018 i 2019 – 5 miejsce (w grupie uczelni akademickich). Świadczy to o mocnej i wysokiej pozycji kierunku na szczeblu ogólnopolskim.

Wykorzystanie wyników działalności naukowej w opracowaniu, doskonaleniu i realizacji programu studiów

Należy podkreślić, że zainteresowania badawcze, prowadzone badania i osiągnięcia naukowe kadry mają wpływ na prowadzone zajęcia, które oferowane są studentom stosunków międzynarodowych zarówno I i II stopnia. Po pierwsze prezentacja własnych badań i ich wyników jest elementem treści prowadzonych przez wykładowcę zajęć odpowiadających tematycznie tym badaniom (szczegóły – pkt. 2.1, tabele I.7 i I.8). Po drugie odbywa się to na zasadzie zmian w planie studiów oraz przedstawiania oferty zajęć do wyboru dla studentów (konwersatoriów i wykładów w języku polskim, jak i obcym).

Badania prowadzone przez kadrę Wydziału mają także wpływ na działalność naukową studentów. Studenci dzięki poznaniu metod i technik badawczych stosowanych w naukach o polityce i administracji mogą następnie poznawać i analizować zjawiska zachodzące we współczesnym świecie np.: przepływy wyborców, wyniki wyborów na szczeblu krajowym, europejskim, czy na arenie międzynarodowej.

Studenci kierunku stosunki międzynarodowe zdobywają kompetencje badawcze i uczestniczą w badaniach prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Absolwenci stosunków międzynarodowych byli bądź są doktorantami, a niektórzy już uzyskali tytuł doktora. Za przykład mogą posłużyć: dr Paweł Machalski, dr Adam Jarosz, dr Katarzyna Korolko, dr Patryk Wawrzyński, dr Joanna

Staškowskiak, dr Piotr Motyl, dr Magdalena Bierowiec, dr Anna Ratke-Majewska, mgr Michał Dahl, mgr Piotr Majewski, mgr Adrianna Czarnecka, mgr Agnieszka Zakościelna.

Przedstawić można także przykłady działań podejmowanych przez wykładowców i studentów kierunku stosunki międzynarodowe, mających na celu popularyzację nauki czy włączanie tych ostatnich do działalności naukowej (ostatnich 5 lat):

- wypromowana praca licencjacka Jakuba Piórkowskiego zajęła 1 miejsce w kategorii najlepsza praca licencjacka w VI edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2014 rok); promotor: dr Rafał Willa;
- wypromowana praca magisterska Macieja Góreckiego zajęła 1 miejsce w kategorii najlepsza praca magisterska w VI edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2014 rok); promotor: prof. dr hab. Justyna Maliszewska-Nienartowicz;
- wypromowana praca licencjacka Amandy Witulskiej zajęła 1 miejsce w kategorii najlepsza praca licencjacka w VII edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2015 rok); promotor: dr Rafał Willa;
- wypromowana praca licencjacka Aleksandry Frąckiewicz zdobyła wyróżnienie w kategorii praca licencjacka w VII edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2015 rok); promotor: dr Rafał Willa;
- wypromowana praca magisterska Krzysztofa Derenia zajęła 1 miejsce w kategorii najlepsza praca magisterska w VII edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2017 rok); promotor: prof. dr hab. Jacek Knopek;
- wypromowana praca licencjacka Łukasza Klisia zajęła 1 miejsce w kategorii najlepsza praca licencjacka w IX edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2017 rok); promotor: dr Rafał Willa;
- wypromowana praca magisterska Michała Dahla zajęła 1 miejsce w kategorii najlepsza praca magisterska w IX edycji ogólnopolskiego konkursu Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Bydgoszcz na najlepszą pracę licencjacką i magisterską z zakresu współczesnych

stosunków międzynarodowych Unii Europejskiej (2017 rok); promotor: prof. dr hab. Roman Bäcker.

- studenci stosunków międzynarodowych biorą aktywny udział, jako wolontariusze, w pracach przygotowujących, jak również w samym wydarzeniu: Międzynarodowy Kongres Azjatycki w Toruniu (m.in. Hubert Zglinicki, Filip Owczarek, Sara Lewicka).

Działania dra Rafała Willi zostały dostrzeżone przez władze uniwersytetu – Rektor UMK przyznał mu wyróżnienie indywidualne za działalność dydaktyczno-wychowawczą w 2018 roku (wręczenie: 2019).

Studenci kierunku stosunki międzynarodowe z powodzeniem aplikowali o stypendium ministra (2014/2015 – Krzysztof Dereń, 2015/2016 – Michał Dahl), a o prowadzeniu badań naukowych już podczas studiów świadczą przykładowe publikacje naukowe:

- Różycki Bartłomiej, Konfrontacja sił politycznych podczas hiszpańskiej transformacji ustrojowej w świetle polskich dokumentów dyplomatycznych, w: Dialog czy konfrontacja? Interdyscyplinarne studium nad wybranymi metodami rozwiązywania konfliktów / red. Jacek Maciejewski, Paweł Wawryszuk, Krzysztof Budka, Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2011,
- Chołaszczyński Krystian, Afrykański model autorytaryzmu - Zimbabwe czasów Roberta Mugabe, Historia i Polityka, T. 9-10,
- Chołaszczyński Krystian, Etnopolityka jako funkcjonalny element kształtujący system polityczny Republiki Zimbabwe, Toruń: Wydawnictwo Mado, 2014,
- Jarosz Adam, Gazociąg północny - inwestycja ekonomiczna czy polityczna? Komentarze w prasie polskiej i niemieckiej, Historia i Polityka, T. 9-10
- Jarosz Adam, Olszewski Krzysztof, Polityka zagraniczna III RP : 20 lat po przełomie. T. 1, Koncepcje, bezpieczeństwo, kwestie prawne i polonijne/ pod red. Adama Jarosza, Krzysztofa Olszewskiego, Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2011
- Jarosz Adam, Alltag im Grenzraum : Polen im Landkreis Uecker-Randow, Inter Finitimos N.F., Nr. 9, 2011
- Jarosz Adam, Życie codzienne w obszarze przygranicznym : Polacy w powiecie Uecker-Randow, Granice i ich pokonywanie w przestrzeni polsko-niemiecko-rosyjskiej = Grenzen und ihre Überwindung in der Geschichte und der zeitgenössischen Kultur/ red.: Jurij Kostjašov, Olga Kurilo, Piotr Zariczny, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012,

- Jarosz Adam, Auxiliary units of municipal governments in Poland : an unexploited chance for social participation, Questions of civil society: category, position, functionality/ ed. by Ralph Schattkowsky and Adam Jarosz, Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2013
- Drgas Michał, Międzynarodowa pozycja Nowej Zelandii jako mocarstwa regionalnego, Dialogi Polityczne, Nr 14
- Drgas Michał, Systemowe i materialne wyznaczniki potęgi państw na przykładzie wojen, Historia i Polityka, T. 13
- Drgas Michał, The role of state identity in the development of international security structures: the case of post-Cold War Latin America, Polityczne problemy Ameryki Łacińskiej/ red. nauk. Jacek Knopek, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012
- Schab Magdalena, Efektywność międzynarodowej pomocy rozwojowej w Afganistanie, Current challenges to peacebuilding efforts and development assistance = Współczesne wyzwania dla budowania pokoju i współpracy rozwojowej/ ed. by Konrad Pędziwiatr, Patryk Kugiel & Aleksander Dańda, Kraków : Tischner European University, 2011
- Schab Magdalena, Kultura polityczna Afganistanu, Kulturowe uwarunkowania współczesnej Azji / pod red. Joanny Marszałek-Kawy i Roberta Gawłowskiego, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011
- Schab Magdalena, Women's empowerment practices: case study of Jal Sabha in the Sathuni Purohitan Village, in Rajasthan State (India), Kultura i społeczeństwo/ red. nauk. Katarzyna Kowal, Częstochowa : Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, 2012
- Wawrzyński Patryk, Tożsamość Polski w polityce międzynarodowej przed i po Okrągłym Stole, Okrągły Stół - dwadzieścia lat później: zbiór studiów/ pod red. Wojciecha Polaka [et al.], Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2009
- Wawrzyński Patryk, Martyrdom and community? Central-European identity and post-totalitarian trauma, Central Europe on the threshold of the 21st century: interdisciplinary perspectives on challenges in politics and society/ ed. by Lucyna Czechowska and Krzysztof Olszewski, Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2012
- Wawrzyński Patryk, Civil society and transition: the role of politics of memory in the establishment of a new order, Questions of civil society : category, position, functionality/ ed. by Ralph Schattkowsky and Adam Jarosz, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2013
- Wawrzyński Patryk, Jednostka jako "pas transmisyjny" między mitologią narodową a kulturą systemu międzynarodowego : aspekty metodologiczne, Athenaeum, Z. 39, 2013

- Ratke Anna, Polityka historyczna Hiszpanii widziana przez pryzmat ustawy o pamięci historycznej z 2007 roku, Politeja, Nr 17, 2011
- Ratke Anna, Stosunki polityczne Wenezueli z Hiszpanią w latach prezydentury Hugona Cháveza, Polityczne problemy Ameryki Łacińskiej/ red. nauk. Jacek Knopek, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012
- Ratke-Majewska Anna, Latin American Direction: in the Polish foreign policy : relations with Latin American and Caribbean States after 2004, Copernic. J. Polit. Stud., no. 1 (1), 2012
- Ratke-Majewska Anna, Przemiany edukacyjne w Wenezueli w latach prezydentury Hugo Cháveza: szansa, stagnacja czy zagrożenie?, Kult. Eduk., nr 4 (90), 2012
- Ratke Anna, International Academic Conference Report: Contemporary Latin America. Politics - Society - Economy, (Toruń, April 18-19, 2011), Pol. Polit. Sci. Yearbook, Vol. 41, 2012
- Ratke-Majewska Anna, Przywództwo polityczne we współczesnych demokracjach Ameryki Łacińskiej: Hugo Chávez - wenezuelski przywódca na tle specyfiki latynoamerykańskiego modelu przewodzenia, Athenaeum, Z. 38, 2013
- Ratke-Majewska Anna, Przywództwo polityczne a przywództwo polonijne: między teorią a praktyką/pod red. Jacka Knopka. Koszalin 2011. Liderzy i przywódcy w rzeczywistości polonijnej/pod red. Jacka Knopka. Koszalin 2011, Wroc. Stud. Politol., T. 14, 2013
- Ratke-Majewska Anna, Populistyczne rządy a wolność mediów: przypadek Wenezueli Hugo Cháveza i Boliwii Evo Moralesa, Populist governments and the freedom of the media : the case of Hugo Chávez and Evo Morales, Ann. UMCS Sect. K, Vol. 21 no. 2, 2014
- Seklecka Natalia, Stosunek polskich partii politycznych do Niemiec w procesie wejścia Polski do Unii Europejskiej, Spotkania polsko-niemieckie/pod red. Daniela Kawy, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011
- Seklecka Natalia, Wybory w czasie światowego kryzysu gospodarczego: programy gospodarcze polskich partii politycznych w wyborach parlamentarnych 2007 i 2011, Polityka a ekonomia/pod red. Marty Kalety i Miłosza Ślepowrońskiego, Kraków: Koło Nauk Politycznych UJ, 2012
- Seklecka Natalia, Kultura strategiczna Stanów Zjednoczonych : u źródeł [Strategic culture of United States of America: at the sources/ Łukasz Smalec. Warszawa 2013., Kult. Eduk., nr 6 (106), 2014
- Olszewski Krzysztof, Herbert Wehner i jego polityka na rzecz zjednoczenia Niemiec.,Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2009

- Olszewski Krzysztof, Polsko-rumuńskie partnerstwo strategiczne : geneza i perspektywy na przyszłość., Polityka zagraniczna III RP: 20 lat po przełomie. T. 2: Stosunki polityczne i gospodarcze/pod red. Lucyny Czechowskiej, Magdaleny Bierowiec., Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2011
- Olszewski Krzysztof, Transformation of the geostrategic position of Romania after 1989. Central Europe on the threshold of the 21st century: int Olszewski Krzysztof, Image of Romania as member of the European Union in the Polish press. Rev. Sci. Polit., No. 33-34, 2012
- Olszewski Krzysztof, Politică externă românească. Însemnări/Ştefan Năstăsescu. Bucureşti 2012., Athenaeum, Z. 41
- Staškowiak Joanna, Czy dokonanie secesji przez Québec jest aktem legalnym: próby rozstrzygnięcia problemu na gruncie prawa kanadyjskiego i międzynarodowego., TransCanadiana, Vol. 3, 2010
- Kołodziejska Ewa, Perspektywa integracji Turcji z Unią Europejską w ujęciu czasopisma Limes. Turcja w XXI wieku = 21. Yüzyilda Türkiye/ red. nauk. Ahmet Burak, Natalia Gburzyńska., Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016
- Dahl Michał, "Euronowelizacja" Konstytucji RP: pożądane zmiany i ich realizacja.W piętnastą rocznicę uchwalenia Konstytucji RP/red. Remigiusz Chęciński [et al.] Poznań: Europejskie Stowarzyszenie Kulturoznawcze, 2012
- Dahl Michał, "Między Rosją a Chinami": potencjał ekonomiczny Uzbekistanu i strategia rozwoju gospodarczego Republiki w XXI wieku. Państwa Azji Środkowej w stosunkach międzynarodowych/red. nauk. Michał Machaj. Warszawa: Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych. Uniwersytet Warszawski, 2013
- Dahl Michał, Ewolucja idei współpracy wyszehradzkiej a polska polityka bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo w polskiej polityce zagranicznej/ red. nauk. Wiesław Śmiałek. Warszawa: Wojskowa Akademia Techniczna, 2014
- Dahl Michał, Question Time w parlamencie brytyjskim i polskim: geneza i rozwój instytucji. Młody Jurysta, nr 4, 2014
- Dahl Michał, Polityka zagraniczna Indii i Turcji pod rządami Narendy Modiego i Ahmeta Davutoglu : podobieństwa, różnice, perspektywy rozwoju relacji bilateralnych. Bliski Wschód w procesie przemian. T. 1 = The Middle East in a process of change. Vol. 1/ red. nauk. Agnieszka Bryc, Michał Dahl, Magdalena Lewicka. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2015

- Dahl Michał, Gruszczyńska Marta, Instytucja ombudsmana w Republice Tureckiej a klasyczny model szwedzki. Konstytucje państw europejskich z perspektyw historycznej i współczesnej/pod red. Patryka Kowalczyka i Beaty Anieli Maciejewskiej. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2015
- Dahl Michał, Determinanty współczesnego nacjonalizmu rosyjskiego., Determinants of the contemporary Russian nationalism., Ku zderzeniu cywilizacji? Paradygmaty stosunków międzynarodowych na przełomie XX i XXI wieku/ red. Kamil Sygidus, Oleksandra Yaremchuk, Roman Kordonsky. Lwów: PAIS, 2015
- Büyükbayrak Leyla, Dahl Michał, Sytuacja kobiet w Turcji: aspekty prawne i społeczne. Międzynarodowa ochrona praw człowieka: współczesne problemy na świecie/pod red. Mariusza Jabłońskiego, Tomasza Jurczyka, Patryka Gutierrez. Wrocław: E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa. Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, 2015
- Dahl Michał, Wprowadzenie do tureckiego prawa administracyjnego., Stud. Iurid. Tor., T. 16, 2015
- Dahl Michał, Japońskie Siły Samoobrony wobec wyzwań XXI wieku. Polityka bezpieczeństwa w regionie Azji i Pacyfiku/ red. nauk. Joanna Marszałek-Kawa, Tadeusz Bodio. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016
- Dahl Michał, Polityka zagraniczna Turcji: uwarunkowania wewnętrzne obiektywne. Turkish foreign policy : internal objective determinants. Stud. Orient., nr 1 (11), 2017
- Dahl Michał, Zewnętrzne uwarunkowania polityki zagranicznej Republiki Turcji. External determinants of Turkish foreign policy., Stud. Orient., nr 2 (12), 2017
- Dahl Michał, Zasady i instytucje tureckiego prawa administracyjnego. Bliski Wschód na początku XXI wieku/ red. nauk. Joanna Marszałek-Kawa, Maria Gołda-Sobczak. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2018
- Dahl Michał, Obszar poradziecki w procesie przemian, Post-Soviet area in the process of change, Nowa Polit. Wsch., nr 3 (18)
- Dahl Michał, Discussing changes in contemporary international relations: the 9th Polish Conference on International Relations 2017 - a year of a change, Toruń, (2 June, 2017), Faculty of Political Science and International Studies, Nicolaus Copernicus University. Pol. Polit. Sci. Yearbook, Vol. 47 no. 1, 2018
- Dahl Michał, Japońskie siły samoobrony : uśpiona potęga, Japanese self-defence forces: latent power, Wiad. Hist., R. 61 nr 3, 2018

- Majewski Piotr, Antynomie i paradoksy współczesnej demokracji/ red. Marcin Tobiasz. Warszawa 2016, Athenaeum, Z. 58, 2018
- Majewski Piotr, System hegemoniczny w ujęciu realizmu strukturalnego, Hegemonic system from the perspective of structural realism, Hist. Polit., T. 32, 2018

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Koncepcja kształcenia jest zgodna z sygnałami płynącymi z otoczenia społeczno-gospodarczego. Podczas spotkań formalnych i nieformalnych z interesariuszami Wydziału wskazują oni, że istnieje zapotrzebowanie na absolwentów kierunków społecznych charakteryzujących się umiejętnościami miękkimi (np. komunikacja, znajomość języków obcych, umiejętność organizacji pracy własnej), ale i pewną postawą wyrażającą się w motywacji do pracy, chęci uczenia się i podejmowania wyzwań. Stąd program studiów kierunku stosunki międzynarodowe, zarówno s1 jak i s2, skonstruowany został w taki sposób, by umożliwić studentom jak najczęstszą możliwość szlifowania tychże umiejętności i kompetencji. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy jest np. położenie większego nacisku na lektoraty z języków obcych (na s1 dwa, w tym jeden do wyboru, zamiast zwyczajowego jednego), czy znaczna liczba konwersatoriów do wyboru (ćwiczenie umiejętności miękkich), w tym w języku obcym (język obcy specjalistyczny). Warto w tym miejscu dodać, iż część z nich ma charakter proaktywny np.: „Konferencje prasowe „od kuchni” – praktyczne aspekty przygotowania i organizacji” (2018/2019), „Etiquette and Good Manners in Centemporary World” (2018/2019), „Komentarz społeczno-polityczny” (2018/2019). Dodać do tego należy możliwość wybierania przez studentów wykładów ogólnouniwersyteckich i monograficznych, seminariów czy specjalizacji, co pozwala studentom zindywidualizować ścieżkę uczenia się, tak, by odpowiadała ona ich wizji rozwoju i potem wejścia na rynek pracy. Podnieść także należy, iż mimo braku obowiązku uwzględniania praktyk zawodowych w programach studiów takowe w programie stosunków międzynarodowych (s1) znajdują się – przypisano im 120h i 4 ECTS.

W kształceniu na kierunku stosunki międzynarodowe (s1) studenci mają do wyboru 3 specjalizacje: a) *Administracja publiczna w Unii Europejskiej* ; b) *Bezpieczeństwo europejskie i globalne*; c) *Europa Wschodnia*. W kształceniu na kierunku stosunki międzynarodowe (s2) studenci także mają do wyboru 3 specjalizacje: a) *Dyplomatyczno-konsularną*; b) *Bezpieczeństwo globalne*; c) *Unia Europejska*. Zauważyć więc można znaczną różnorodność specjalizacji na każdym stopniu kształcenia. Co więcej, każda z nich kładzie nacisk na inne umiejętności i inne obszary wiedzy, dotyczące np. funkcjonowania administracji publicznej, funkcjonowania UE i jej polityk oraz funduszy, zarządzania projektami unijnymi i ich rozliczania, specyfiki współpracy z wschodnimi partnerami (handel,

inwestycje, negocjacje), kwestii budowania bezpieczeństwa czy podstaw pracy dyplomatyczno-konsularnej.

Ważnym aspektem jest w tym zakresie także podnoszenie kompetencji ICT. Podczas ostatniej oceny PKA na kierunku stosunki międzynarodowe w programie studiów występował przedmiot Technologia informacyjna (30h, s1). Na skutek zmiany programu od roku akademickiego 2013/2014 zlikwidowano go – dotychczasowa formuła tego przedmiotu wyczerpała się. Ówcześni studenci prezentowali odpowiedni poziom umiejętności i wiedzy w zakresie ICT. Akcent przesunięto na wykorzystywanie nowych technologii w sytuacjach praktycznych – na innych przedmiotach. Jako przykład można przywołać: Metody i techniki badań w SM (dr hab. prof. UMK Arkadiusz Czwołek), Warsztaty z pozyskiwania funduszy europejskich (dr M. Kleinowski), gdzie studenci zapoznają się z generatorem wniosków (np. System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych SOWA), zajęcia na MOODLE (dr Lucyna Czechowska, dr Magdalena Redo, dr hab. prof. UMK Beata Stachowiak), poszukiwanie informacji i przeglądanie repozytoriów (seminaria).

Z upływem lat okazało się jednak, m.in. na podstawie badań losów absolwentów, że część z nich sugeruje braki w zakresie wykorzystania ICT. Pewna grupa absolwentów wskazywała na arkusze kalkulacyjne, inni na grafikę prezentacyjną i menadżerską. Były też wskazania na kwestie IT Security. W odpowiedzi na to zapotrzebowanie Wydział nie przywrócił obligatoryjnego dla wszystkich przedmiotu typu IT, ale postanowił o wdrożeniu programów:

- UNI-Komp-As – projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym. Dane szczegółowe w pkt 8.5 oraz na: <http://portal.umk.pl/web/u3l/uni-komp-as>;
- Studentki i studenci WPiSM poszukiwanie na rynku pracy! – projektu realizowanego w ramach Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym. Dane szczegółowe w pkt 8.5 oraz na: <https://www.wpism.umk.pl/student/projekty/projekt-studentki/>.

1.4. Sylwetka absolwenta wynikająca z przyjętej koncepcji kształcenia

Kierunek stosunki międzynarodowe stworzony został dla osób, które zainteresowane są pracą w administracji samorządowej, państwowej, a także organizacjach, agencjach oraz instytucjach prowadzących działalność międzynarodową. To oferta także dla tych, którzy widzą siebie w przedsiębiorstwach uczestniczących w obrocie międzynarodowym. Studia na tym kierunku to również dobry wybór dla osób planujących przyszłą karierę polityczną. Program studiów, tak s1 jak i s2, podzielony jest, zasadniczo, na dwie grupy przedmiotów: zajęcia obowiązkowe i przedmioty do wyboru

(fakultatywne). Przedmioty fakultatywne (s1 to łącznie 46% ECTS, w tym: konwersatoria do wyboru w j. polskim i w j. obcym, wykłady ogólnouniwersyteckie/monograficzne, proseminarium, seminarium dyplomowe, drugi lektorat, WF, specjalizacja; s2 to łącznie 48% ECTS, w tym: konwersatoria do wyboru w j. polskim i w j. obcym, wykłady ogólnouniwersyteckie/monograficzne, seminarium magisterskie, specjalizacja) pozwalają na znaczną indywidualizację ścieżki uczenia się. Możliwy jest taki dobór treści merytorycznych, by szlifować określone i preferowane przez studenta umiejętności i kompetencje, mające przyczynić się, ich zdaniem, do późniejszego pozyskania oczekiwanego zatrudnienia. W tym miejscu trudno bliżej określić zawartość takiej oferty, gdyż w każdym przypadku będzie ona miała nieco inną zawartość. Gdyby jednak przyjąć, że wybór określonej specjalizacji jest w tej kwestii kluczowy, to na studiach s1 oferta skierowana byłaby do osób zainteresowanych pracą w administracji (szczebel samorządowy, państwowy, międzynarodowy), sektorze pozarządowym (fundacje, stowarzyszenia, instytuty), biznesowym sektorze prywatnym (handel międzynarodowy) czy instytucjach sektora bezpieczeństwa (prywatny, publiczny). Na studiach s2 z kolei funkcjonujące specjalizacje pozwalają studentom dalej zgłębiać zagadnienia związane z międzynarodową aktywnością i politykami UE, wachlarzem istniejących zagrożeń dla bezpieczeństwa (społecznego, państwa, międzynarodowego) czy też podstawami pracy w sektorze dyplomatyczno-konsularnym. Każda z nich zatem wyposaża studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje przydatne w poszukiwaniu pracy nie tylko w granicach i nie tylko dla państwa.

Przedmioty obowiązkowe (s1 i s2) pozwalają studentom poznać i zrozumieć mechanizmy funkcjonowania państwa, jego polityki, aktywności, nade wszystko w kontekście zewnętrznym. Przekazywane tutaj treści, do tego w określonej formie, to także ogromny zasób wiedzy i umiejętności dotyczący międzynarodowych powiązań politycznych, ekonomicznych, gospodarczych, kulturowych czy w kwestiach bezpieczeństwa, przyczyn zachodzenia określonych zjawisk, zasad i reguł prowadzenia polityk międzynarodowych itd.

Program studiów s1 obejmuje także następujące przedmioty: Filozofia, Historia stosunków międzynarodowych, Konflikty zbrojne XX i XXI wieku, Międzynarodowe stosunki polityczne w latach 1945-1989, Podstawy statystyki i demografii, Ekonomia, Etykieta i dobre maniery, Polityka gospodarcza, Wstęp do nauki o państwie i prawie, Współczesne systemy polityczne. Dają one absolwentom solidne podstawy wiedzy ogólnej (politycznej, ekonomicznej, prawnej, historycznej natury), niezbędnej do efektywnego działania praktycznie na każdym stanowisku pracy. Ponadto, absolwent kierunku stosunki międzynarodowe powinien uzyskać kompetencje językowe na poziomie B2.

Absolwent studiów I stopnia (s1) jest także przygotowany do samodzielnego uzupełniania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji, prezentacji treści związanych z przedmiotem studiów, przygotowania i realizacji prostych zadań badawczych oraz jest gotowy do przygotowania pisemnych

i ustnych wypowiedzi w formach krótkich i dłuższych. W celu opracowania własnych opinii potrafi także dokonać oceny źródeł informacji. Absolwent studiów I stopnia jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Po studiach uzupełniających (s2) absolwent stosunków międzynarodowych jest gotowy do pracy zawodowej lub dzięki realizacji przedmiotów z zakresu metodologii – podjęcia własnej pracy badawczej w szeroko pojętym obszarze nauk społecznych, np. kontynuując kształcenie poprzez rozpoczęcie studiów doktoranckich (od 2019 r. kształcenia w szkołach doktorskich). Absolwent zna także język obcy na poziomie B2+. W obszarze nauk o polityce i administracji zna i potrafi posługiwać się systemami aksjologicznymi i normatywnymi w celu poznania i analizy rzeczywistości politycznej, społecznej, ekonomicznej, prawnej czy w dziedzinie bezpieczeństwa. Na obu stopniach podejmowane są działania, aby absolwent był przygotowany do pracy zawodowej z poszanowaniem etyki zawodowej oraz inicjowania działań na rzecz środowiska, w którym przebywa (lokalnego, regionalnego, krajowego, międzynarodowego).

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

Niektóre przedmioty obowiązkowe dla kierunku stosunki międzynarodowe (s1) są lub wkrótce będą prowadzone wspólnie z innymi kierunkami studiów funkcjonującymi na WNoPiB (6 wykładów z Politologią, 1 wykład z Bezpieczeństwem wewnętrznym, 3 wykłady z Bezpieczeństwem narodowym). O wyróżniających cechach koncepcji kształcenia decydują więc w tym przypadku przede wszystkim zainteresowania badawcze, osiągnięcia naukowe i wysokie kwalifikacje wykładowców prowadzących poszczególne zajęcia na przedstawianym kierunku (kategoria naukowa „A”). Drugim aspektem wyróżniającym koncepcję kształcenia na SM w UMK, do wytworzenia którego przyczynili się interesariusze zewnętrzni, jest szeroka oferta przedmiotów do wyboru (tj. konwersatoria do wyboru języku polskim i w języku obcym specjalistycznym, wykłady monograficzne oraz wkłady ogólnouniwersyteckie, specjalizacje, seminaria, drugi lektorat). Oferta ta jest rokrocznie aktualizowana i udoskonalana, aby m.in. odpowiadała potrzebom studentów i nadążała za bieżącą sytuacją społeczno-gospodarczo-polityczną. Student ma więc szeroki wybór zajęć fakultatywnych, które może dobierać wedle własnych zainteresowań i obranej ścieżki rozwoju (pod kątem przyszłej kariery zawodowej). Dzięki temu na studiach s1 student ma dowolność w zakresie wyboru aż 83 punktów ECTS (46% wszystkich punktów), na studiach s2 jest to odpowiednio 58 ECTS (48% wszystkich punktów). Bezsprzecznie są to wskaźniki dalece wyższe aniżeli wymagane przepisami prawa (30%). Wreszcie, czynnikiem, który wyróżnia prowadzony przez nas kierunek studiów, jest fakt jego umiejscowienia zarówno w obszarze nauk społecznych (obszar wiodący), jak i humanistycznych, co dzięki rozbudowanemu (o 20% łącznej liczby godzin zajęć dydaktycznych, zarówno s1 jak i s2) programowi

kształcenia daje studentom niepowtarzalną szansę zapoznania się z niezwykle szerokim, większym niżeli u konkurencji, spektrum zagadnień. Przykładowe zajęcia z oferty to:

- Jak zrozumieć polityków i nie dać się oszukać (wykład ogólnouniwersytecki w 2019/2020),
- Brave new world. Dyktatury w erze cyfrowej (wykład monograficzny 2018/2019),
- Potęga telewizji (wykład monograficzny 2017/2018),
- Media i polityka (konwersatorium do wyboru 2019/2020),
- Przemysł zbrojeniowy na świecie (konwersatorium do wyboru 2019/2020),
- Modern Local Government (konwersatorium w języku obcym 2019/2020),
- The Middle East in International Relations (konwersatorium w języku obcym 2019/2020).

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się powiązane z koncepcją kształcenia

W chwili obecnej na kierunku stosunki międzynarodowe mamy do czynienia z sytuacją, w której obowiązują oddzielne efekty kształcenia/uczenia się dla każdego z pięciu roczników (efekt wprowadzanych w programie studiów zmian). W tej sytuacji, odnosząc się do kluczowych efektów uczenia się i ich związku z koncepcją kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe, posłużono się najnowszą ich wersją (dla naboru 2019/2020), tak na s1 jak i na s2. Należy tu wymienić np. następujące efekty uczenia się:

A) studia I stopnia:

- Efekt K_W01 [P6S_WG] (student ma wiedzę przedmiotową i metodologiczną w zakresie nauk społecznych w kontekście stosunków międzynarodowych i ich powiązaniu z naukami o polityce i administracji, historią, ekonomią i prawem). Jest on osiąganym poprzez realizację takich przedmiotów jak: Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych; Metody i techniki badań w stosunkach międzynarodowych; Proseminarium; Seminarium dyplomowe. Ponieważ kierunek SM osadzony jest w dyscyplinie nauki o polityce i administracji każdy student zobowiązany jest do zdobywania wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Wiąże się to także z sylwetką absolwenta. W dalszej kolejności przekłada się to także na osiąganie efektów w obszarze umiejętności, np.: K_U03, K_U01, K_U02, K_W08, K_K02, K_K05.
- Efekt K_W05 (student zna powiązania między uczestnikami stosunków międzynarodowych oraz normy i regulacje prawne jakie nimi rządzą w obszarze politycznym, gospodarczym, kulturalne i wojskowym). Jest on osiąganym poprzez realizację takich przedmiotów jak: Historia stosunków międzynarodowych; Międzynarodowe stosunki kulturalne; Międzynarodowe stosunki polityczne w latach 1945-1989; Międzynarodowe stosunki polityczne po 1989 roku; Organizacje międzynarodowe; Polska polityka zagraniczna; Międzynarodowe stosunki

gospodarcze; Wspólna waluta europejska; Wprowadzenie do geopolityki. Rzeczony efekt znacząco rozwija ów wskazany powyżej i pośrednio umożliwia zarazem osiągnięcie kolejnych efektów w obszarze umiejętności, np.: K_U04, K_U05, K_U07.

- Efekt K_U08 [P6S_UW] (student opisuje i analizuje stosunki polityczne, gospodarcze, społeczne i w kwestiach bezpieczeństwa między różnymi uczestnikami relacji międzynarodowych). Osiągany dzięki realizacji m.in. takich przedmiotów jak: Geografia polityczna i ekonomiczna; Historia stosunków międzynarodowych; Konflikty zbrojne w XX i XXI wieku; Azja w stosunkach międzynarodowych; Instytucje i prawo UE. Aspekt analityczny wskazany tutaj wpisuje się w koncepcję kształcenia, a realizacja powyższych przedmiotów sprzyja, w tego następstwie, osiąganiu efektów takich jak chociażby K_U07 czy K_K06.
- Efekt K_K06 [P6S_KK] (student krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i jest w stanie zdiagnozować własne braki). Efekt pośrednio osiągany dzięki realizacji niemal wszystkich przedmiotów w toku studiów s1. Student krytyczny wobec siebie to student świadomy, zmotywowany (K_K04) do kreatywnego i nieszablonowego (K_K05) poszukiwania odpowiedzi na stojące przed nim pytania (K_K01), a to jak najbardziej wpisuje się w profil absolwenta studiów na kierunku SM.

B) studia II stopnia:

- Efekt K_W01 [P7S_WG] (student ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej stosunków międzynarodowych oraz ich interdyscyplinarnym charakterze odnoszącym się do nauk: o polityce i administracji, prawnych, ekonomicznych i historii). Kluczowy efekt w zakresie wiedzy, osiągany na następujących przedmiotach: Teoria stosunków międzynarodowych; Seminarium magisterskie. Studenci zgłębiają poznawczy aspekt stosunków międzynarodowych, uczą się rozwiązywać konkretne problemy na różne sposoby. Przyczynia się to, pośrednio, do uzyskania innych efektów uczenia się: K_W02, K_W05, K_U03, K_U05, K_U09, K_K05.
- Efekt K_W03 [P7S_WK] (student ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych relacji o charakterze politycznym, ekonomicznym i prawnym). Jego osiągnięciu sprzyja realizacja wszystkich przedmiotów obowiązkowych na poziomie studiów s2: Międzynarodowa ochrona praw człowieka; Międzynarodowa ochrona środowiska; Ekonomia rozwoju; Globalizacja i regionalizacja; Partnerzy strategiczni III RP; Relacje zewnętrzne UE; Bezpieczeństwo międzynarodowe; Państwa upadłe i konflikty asymetryczne w XX i XXI wieku; Międzynarodowe rynki finansowe; Międzynarodowe transakcje gospodarcze; Prawo gospodarcze Unii Europejskiej; Prognozowanie i symulacje międzynarodowe. Jest to kluczowe,

bowiem profil absolwenta zakłada umiejętność odnajdywania się na międzynarodowym rynku pracy. Ułatwia także osiągnięcie innych efektów uczenia się, jak chociażby: K_U01, K_U04, K_U10.

- Efekt K_U07 [P7S_UU] (student jest w stanie zaplanować i wdrożyć proces samokształcenia, tak dla siebie jak i dla innych osób). Efekt osiągnąć dzięki realizacji przedmiotów obowiązkowych. Wpisuje się to w profil absolwenta, który nie boi się wyzwań, przewiduje i prognozuje, współpracuje z innymi (K_K03, K_K05, K_K04). Jest elastyczny, nie trzyma się sztywno raz przyjętych założeń, co ułatwia mu poruszanie się np. w nowych realiach prawnych, zawodowych (nowe stanowisko pracy), środowiskowych (zmiana miejsca świadczenia pracy – inne miasto, inny kraj itp.).
- Efekt K_K01 [P7SKK] (student jest gotów do samodzielnej i krytycznej oceny treści dotyczących relacji międzynarodowych). Dzięki temu efektowi absolwent potrafi myśleć w sposób samodzielny, potrafi rozwiązywać stojące przed nim zadania jak i dylematy, w tym natury etyczno-moralnej (K_K02), chętnie i świadomie uczestniczy w życiu lokalnej społeczności, której czuje się członkiem (K_K06). To zaś powoduje, iż absolwent jest dla takiej społeczności cenny.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia

Kluczowe treści kształcenia zostały powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się, metodami kształcenia, prowadzonymi badaniami naukowymi oraz dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany (tabele I.7 oraz I.8).

Tabela I.7. Powiązanie kluczowych treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się, metodami kształcenia, prowadzonymi badaniami naukowymi oraz dyscypliną, do której kierunku jest przyporządkowany (studia I stopnia)

Przedmiot	Przykładowe treści	Efekty kształcenia	Kod składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji – charakterystyki szczegółowe P6S	Prowadzone badania
Historia stosunków międzynarodowych	historia stosunków międzynarodowych w latach 1815-1945; historia dyplomacji w XIX i XX wieku; układ sił na arenie międzynarodowej po zawarciu Traktatu Wersalskiego; postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu; działalność Ligi Narodów; pozycja i rola międzynarodowa Polski w XIX i XX wieku	K_W02 K_W05 K_U01 K_U04 K_U05 K_K06	P6S_WG P6S_WK P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6S_KK	<p>Badania E. Alabrudzińskiej nad historią dyplomacji w XX i XXI wieku (szczególnie w Europie Środkowo-Wschodniej).</p> <p>Badania L. Kuka nad skutkami wprowadzenia ładu wersalskiego oraz walki mocarstw na przełomie XIX i XX wieku.</p> <p>Badania P. Hanczewskiego nad przebiegiem Konferencji Paryskiej.</p> <p>Badania Z. Karpusa i M. Klimeckiego nad stosunkami Polski z państwami sąsiadującymi na przełomie XIX i XX wieku.</p>

Instytucje i prawo UE	instytucje UE; działalność Parlamentu Europejskiego; kompetencje Komisji Europejskiej; działalność Trybunału Sprawiedliwości UE; mechanizmy partycypacji publicznej; system prawny UE	K_W07 K_U01 K_U02 K_U04 K_U05 K_U08 K_K06	P6S_WG P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6S_KK	<p>Badania J. Maliszewskiej-Nienartowicz i R. Potorskiego nad działalnością i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE.</p> <p>Badania R. Potorskiego nad mechanizmami partycypacji publicznej w UE.</p> <p>Badania M. Kleinowskiego i M. Piechowicza nad zarządzaniem funduszami europejskimi.</p>
Międzynarodowe stosunki polityczne 1945-1989	postanowienia konferencji kończących II wojnę światową; przyczyny i przebieg zimnej wojny; główne konflikty międzynarodowe w latach 1945-1991: wojna w Wietnamie, wojna w Korei, wojna w Afganistanie, kryzys kubański, blokada Berlina Zachodniego, konflikt na Bliskim Wschodzie; sytuacja geopolityczna w regionie Europy Środkowo-Wschodniej; najważniejsze paradygmaty teoretyczne w zakresie stosunków międzynarodowych	K_W02 K_W05 K_U04 K_U05 K_K06	P6S_WG P6S_WK P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6S_KK	<p>Badania A. Bryc nad relacjami zagranicznymi na obszarze poradzieckim w okresie zimnej wojny.</p> <p>Badania K. Kąckiej nad wykorzystaniem narzędzi polityki historycznej w czasie zimnej wojny.</p> <p>Badania Z. Karpusa i M. Klimeckiego nad sytuacją międzynarodową Ukrainy w latach 1914-2018.</p>

<p>Międzynarodowe stosunki polityczne po 1989 roku</p>	<p>uwarunkowania ładu międzynarodowego po zakończeniu zimnej wojny; główne konflikty międzynarodowe po 1989 roku; rola organizacji międzynarodowych; mocarstwa światowe i mocarstwa regionalne; najważniejsze paradygmaty teoretyczne w zakresie stosunków międzynarodowych</p>	<p>K_W02 K_W05 K_U04 K_U05 K_U06</p>	<p>P6S_WG P6S_WK P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6S_KK</p>	<p>Badania A. Bryc nad ewolucją roli międzynarodowej Rosji po zakończeniu zimnej wojny oraz geopolityką obszaru postsowieckiego.</p> <p>Badania R. Potorskiego i J. Maliszewskiej-Nienartowicz nad procesami integracyjnymi w Europie.</p> <p>Badania K. Kąckiej nad stosunkami polsko-niemieckimi w zakresie polityki historycznej.</p> <p>Badania K. Gawron-Tabor nad współpracą państw w ramach formatu Grupy Wyszehradzkiej.</p>
<p>Konflikty zbrojne XX i XXI wieku</p>	<p>analiza zmian zachodzących w środowisku międzynarodowym; czynniki destabilizujące ładu międzynarodowy; rozpad systemu kolonialnego; rywalizacja pomiędzy USA a ZSRR; najważniejsze konflikty zbrojne XX i XXI wieku, w tym wojna domowa na Bałkanach Zachodnich, konflikt na Bliskim Wschodzie, wojna w Zatoce Perskiej, interwencja w Afganistanie i Iraku</p>	<p>K_W02 K_U01 K_U05 K_U08 K_K06</p>	<p>P6S_WG P6S_WK P6S_UW P6S_UO P6S_UU P6S_KK</p>	<p>Badania A. Bryc nad konfliktem i procesem pokojowym na Bliskim Wschodzie.</p> <p>Badania J. Piechowiak-Lamparskiej nad konfliktami w regionie Kaukazu Południowego.</p> <p>Badania M. Klimeckiego nad aneksją Krymu przez Rosję w 2014 roku.</p> <p>Badania R. Willi nad procedurami bezpieczeństwa i misjami zagranicznymi UE.</p>

<p>Współczesne systemy polityczne</p>	<p>typologie systemów politycznych państw świata; czynniki wpływające na zmianę systemu politycznego; systemy polityczne państw europejskich; system polityczny USA; systemy polityczne państw arabskich; systemy polityczne państw byłego bloku wschodniego systemy polityczne państw azjatyckich</p>	<p>K_W03 K_U01 K_U04 K_U05 K_U09 K_K06</p>	<p>P6S_WK P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6S_KK</p>	<p>Badania J. Knopka nad europejskimi systemami politycznymi.</p> <p>Badania J. Marszałek-Kawy nad systemami politycznymi Turcji, Kazachstanu, Uzbekistanu i Polski.</p> <p>Badania A. Czwołka nad ewolucją systemu politycznego Białorusi.</p>
<p>Polityka gospodarcza</p>	<p>dziedziny polityki gospodarczej; strategia rozwoju gospodarczego państwa; bieżąca strategia rozwoju gospodarczego Polski; polityka gospodarcza wybranych państw świata; polityka gospodarcza UE</p>	<p>K_W02 K_U01 K_U04 K_U05 K_U09 K_K06</p>	<p>P6S_WG P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6S_KK</p>	<p>Badania M. Kleinowskiego na ekonomicznymi konsekwencjami Brexitu.</p> <p>Badania M. Redo nad bezpieczeństwem finansów publicznych oraz zagrożeniami wynikającymi z ekspansywnej polityki fiskalnej.</p> <p>Badania P. Siemiątkowskiego nad interferencją zagrożeń zewnętrznego bezpieczeństwa finansowego państwa.</p> <p>Badania M. Redo i P. Siemiątkowskiego nad zewnętrznymi zagrożeniami bezpieczeństwa finansowego państwa (badania interdyscyplinarne).</p>

Tabela I.8. Powiązanie kluczowych treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się, metodami kształcenia, prowadzonymi badaniami naukowymi oraz dyscypliną, do której kierunku jest przyporządkowany (studia II stopnia).

Przedmiot	Przykładowe treści	Efekty kształcenia	Kod składnika opisu Polskiej Ramy Kwalifikacji – charakterystyki szczegółowe P6S	Prowadzone badania
Międzynarodowa ochrona praw człowieka	prawa człowieka; standardy i funkcjonowanie ONZ; pakty praw człowieka i inne konwencje; międzynarodowe prawo humanitarne; ochrona praw człowieka w systemie UE; ochrona praw człowieka w systemie Rady Europy; rola organizacji pozarządowych	K_W03 K_W06 K_U01 K_U07 K_U08 K_K01 K_K02 K_K04	P7S_WK P7S_UW P7S_UU P7S_UW P7S_KK P7S_KR P7S_KO	Badania A. Szpak nad prawami ludów tubylczych na przykładzie Saamów. Badania J. Maliszewskiej-Nienartowicz nad polityką i stosowaniem rozwiązań antydyskryminacyjnych. Badania J. Rezmer nad powszechnym systemem ochrony praw człowieka i Europejskim Trybunałem Praw Człowieka

<p>Relacje zewnętrzne UE</p>	<p>założenia Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa; analiza czynników determinujących rolę międzynarodową UE; analiza stosunków UE z państwami; analiza stosunków UE z innymi organizacjami międzynarodowymi; partnerstwa strategiczne UE</p>	<p>K_W06 K_U01 K_U07 K_U10 K_K01</p>	<p>P7S_WK P7S_UW P7S_UU P7S_KK</p>	<p>Badania R. Willi nad europejskim systemem bezpieczeństwa oraz relacjami UE z organizacjami międzynarodowymi.</p> <p>Badania J. Piechowiak-Lamparskiej, K. Gawron-Tabor i L. Czechowskiej nad partnerstwami (w tym strategicznymi) UE (UE-USA, UE-Indie, UE-Gruzja).</p> <p>Badania M. Piechowicza nad Wspólną Polityką Zagraniczną i Bezpieczeństwa.</p>
<p>Partnerzy strategiczni III RP</p>	<p>kategoria teoretyczna partnerstwa strategicznego; polityka zagraniczna Polski; uwarunkowania polskiej polityki zagranicznej; partnerzy strategiczni Polski</p>	<p>K_W03 K_W07 K_U01 K_07 K_U10 K_K01</p>	<p>P7S_WK P7S_UW P7S_UU P7S_UW P7S_KK</p>	<p>Badania R. Willi I J. Knopka nad polską polityką zagraniczną w latach 1989-2014.</p> <p>Badania J. Piechowiak-Lamparskiej, K. Gawron-Tabor i L. Czechowskiej nad kategorią teoretyczną partnerstwa strategicznego.</p> <p>Badania L. Czechowskiej nad stosunkami dwustronnymi Polski w latach 1990-2002.</p>

Bezpieczeństwo międzynarodowe	Kategoria teoretyczna bezpieczeństwa; bezpieczeństwo międzynarodowe; bezpieczeństwo narodowe; bezpieczeństwo globalne; bezpieczeństwo regionalne; bezpieczeństwo jednostkowe (państwa); czynniki wpływające na poziom bezpieczeństwa międzynarodowego; organizacje międzynarodowe działające w zakresie bezpieczeństwa i obrony	K_W08 K_U01 K_U07 K_U08 K_K01	P7S_WK P7S_UW P7S_UU P7S_UW P7S_KK	Badania J. Piechowiak-Lamparskiej nad czynnikami ryzyka międzynarodowego w regionie Morza Kaspijskiego oraz Kaukazu Południowego. Badania R. Willi nad bezpieczeństwem Europy w zakresie działalności UE. Badania A. Czwołka nad bezpieczeństwem energetycznym w wymiarze międzynarodowym.
-------------------------------	--	---	--	--

Dobór treści kształcenia w zakresie podnoszenia znajomości języków obcych

Podnoszenie kompetencji językowych na kierunku stosunki międzynarodowe realizowane jest w specjalistycznym centrum językowym powołanym w ramach uniwersytetu – Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UMK (dalej: SPNJO), które w ramach lektoratów oferuje możliwość uczenia się czterech języków: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego oraz francuskiego. Należy zauważyć, że od pewnego czasu studenci nie wybierają języka francuskiego.

Nauczanie języków obcych odbywa się w oparciu o najnowsze podręczniki oraz materiały, które treścią odpowiadają poszczególnym kierunkom na Wydziale Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie. Należy także podkreślić, że SPNJO podejmuje różnorodne działania mające na celu podnoszenie poziomu nauczania i aktualizowania treści zajęć z języków obcych na WNoPiB UMK, dostosowując je do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Działania te są dwutorowe i dotyczą zarówno zajęć obowiązkowych (w ramach programu studiów) jak również oferty uzupełniającej.

Na zajęciach językowych tzw. lektoratach efekty uczenia się zdefiniowane zostały w następujący sposób:

1) Poziom 6 (licencjat): P6S_UK

- komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii
- brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich
- posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Językowego

2) Poziom 7 (magister): P7S_UK

- komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców
- prowadzić debatę
- posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii

SPNJO proponuje kompleksową ofertę językową dla studentów każdego roku studiów, w ramach tzw. „Ścieżki językowej”:

2.2. Dobór metod kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe

Metody kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe zostały powiązane z efektami uczenia się, pozwalającymi studentom w szczególności przygotować się do prowadzenia badań z wykorzystaniem odpowiednich technik i narzędzi oraz wykształcić znajomość języka obcego pozwalającą na komunikowanie się oraz korzystanie np. w trakcie badań z obcojęzycznych źródeł wiedzy. Szczegółowe powiązanie metod kształcenia z konkretnymi treściami i efektami kształcenia przedstawiają tabele I.9 i I.10.

Tabela I.9. Wykaz metod kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe (studia I stopnia)

Przedmiot	Przykładowe treści	Metody kształcenia	Uzasadnienie metod kształcenia
Historia stosunków międzynarodowych	historia stosunków międzynarodowych w latach 1815-1945; historia dyplomacji w XIX i XX wieku; układ sił na arenie międzynarodowej po zawarciu Traktatu Wersalskiego; postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu; działalność Ligi Narodów; pozycja i rola międzynarodowa Polski w XIX i XX wieku	- wykład informacyjny - wykład problemowy - ćwiczeniowa - klasyczna metoda problemowa	Prowadzący zajęcia stosuje metody dydaktyczne problemowe - przez co angażuje studentów. Przedmiot ten jest obowiązkowy, a zarazem wstępny do kolejnych np. Międzynarodowe stosunki polityczne 1945-1989

Instytucje i prawo UE	instytucje UE; działalność Parlamentu Europejskiego; kompetencje Komisji Europejskiej; działalność Trybunału Sprawiedliwości UE; mechanizmy partycypacji publicznej; system prawny UE	<ul style="list-style-type: none"> - wykład informacyjny (konwencjonalny) - ćwiczeniowa - projektu - studium przypadku 	<p>Prowadzący wykład preferuje wykład z podstawieniem tez i elementami dyskusji, wzbogaca wykład prezentacjami multimedialnymi.</p> <p>Natomiast ćwiczenia są realizowane z wykorzystaniem metod aktywizujących, różnych form dyskusji i prezentacji, praca w grupach. Na zajęciach ma miejsce praca pod kierunkiem prowadzącego zajęcia w oparciu o teksty źródłowe, często pochodzącymi ze źródeł elektronicznych (wykorzystanie ICT). Deklarowane metody prowadzącego ćwiczenia: - ćwiczeniowa, projektu, studium przypadku</p>
Międzynarodowe stosunki polityczne 1945-1989	postanowienia konferencji kończących II wojnę światową; przyczyny i przebieg zimnej wojny; główne konflikty międzynarodowe w latach 1945-1991: wojna w Wietnamie, wojna w Korei, wojna w Afganistanie, kryzys kubański, blokada Berlina Zachodniego, konflikt na Bliskim Wschodzie; sytuacja geopolityczna w regionie Europy Środkowo-Wschodniej; najważniejsze paradygmaty teoretyczne w zakresie stosunków międzynarodowych	<ul style="list-style-type: none"> - wykład informacyjny (konwencjonalny) - wykład problemowy - ćwiczeniowa - studium przypadku - sytuacyjna 	<p>Wykładowca wykorzystuje metody dydaktyczne przypisane wykładowi, tematyka wykładu jest związana z problematyką badawczą prowadzącego, studenci mogą we własnym zakresie stosować ICT w przypadku poszukiwania dodatkowych źródeł. Prowadzący ćwiczenia stosuje metody aktywizujące studentów, wykorzystuje także platformę moodle.umk.pl (ICT)</p>

<p>Międzynarodowe stosunki polityczne po 1989 roku</p>	<p>uwarunkowania ładu międzynarodowego po zakończeniu zimnej wojny; główne konflikty międzynarodowe po 1989 roku; rola organizacji międzynarodowych; mocarstwa światowe i mocarstwa regionalne; najważniejsze paradygmaty teoretyczne w zakresie stosunków międzynarodowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - metoda komparatystyczna, - wykład konwersatoryjny - symulacyjna (gier symulacyjnych) - opis - wykład konwersatoryjny - wykład problemowy - klasyczna metoda problemowa - metody rozwijające refleksyjne myślenie - metody wymiany i dyskusji 	<p>Wykładowcy wykorzystują zróżnicowane metody dydaktyczne, takie rozwiązania sprzyjają aktywizacji studentów. Prowadzący zajęcia zajmują się naukowo szeroko pojętą tematyką międzynarodowych stosunków politycznych, niektóre prace dyplomowe powstałe na kierunku stosunki międzynarodowe też tego obszaru dotyczą, stąd przedmiot przygotowuje do dalszej pracy studenta.</p>
<p>Konflikty zbrojne XX i XXI wieku</p>	<p>analiza zmian zachodzących w środowisku międzynarodowym; czynniki destabilizujące ład międzynarodowy; rozpad systemu kolonialnego; rywalizacja pomiędzy USA a ZSRR; najważniejsze konflikty zbrojne XX i XXI wieku, w tym wojna domowa na Bałkanach Zachodnich, konflikt na Bliskim Wschodzie, wojna w Zatoce Perskiej, interwencja w Afganistanie i Iraku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pokaz - Wykład problemowy 	<p>Zajęcia prowadzone są w formie wykład, prowadzący wykorzystuje prezentacje multimedialne, aby lepiej zobrazować np. Działania militarne (mapy, zdjęcia, wypowiedzi uczestników).</p>

Międzynarodowe stosunki kulturalne	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost znaczenia kultury we współczesnych stosunkach międzynarodowych - rozwój uwarunkowań współpracy kulturalnej między państwami, postępu procesu jej instytucjonalizacji – na poziomie bilateralnym, regionalnym oraz globalnym, - wymiana kulturalna w Europie, miejsce kultury w tożsamości Europejczyków i integracji krajów europejskich - dialog międzykulturowy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanka - dyskusja - prezentacja multimedialna - studium przypadku - analiza tekstów. - giełda pomysłów - referatu 	Zajęcia z tego prowadzone są w formie konwersatorium, co pozwala prowadzącemu zajęcia na wykorzystywanie obszernego wachlarza metod dydaktycznych i aktywizacji studentów. W związku z tematyką przedmiotu odniesienia do źródeł obcojęzycznych są oczywiste (źródeł w formie elektronicznej, jak i tradycyjnej..
Współczesne systemy polityczne	<ul style="list-style-type: none"> typologie systemów politycznych państw świata; czynniki wpływające na zmianę systemu politycznego; systemy polityczne państw europejskich; system polityczny USA; systemy polityczne państw arabskich; systemy polityczne państw byłego bloku wschodniego systemy polityczne państw azjatyckich 	<ul style="list-style-type: none"> Metoda komparatystyczna - pokaz - opis - wykład problemowy - biograficzna - klasyczna metoda problemowa 	Wykładowcy wykorzystują zróżnicowane metody dydaktyczne, takie rozwiązania sprzyjają aktywizacji studentów. Bowiem przedmiot ten jest prowadzony w formie wykładu i ćwiczeń. Prowadzący zajęcia zajmują się naukowo szeroko pojętą tematyką systemów politycznych, niektóre prace dyplomowe powstałe na kierunku stosunki międzynarodowe też tego obszaru dotyczą, stąd przedmiot przygotowuje do dalszej pracy studenta.

Polityka gospodarcza	dziedziny polityki gospodarczej; strategia rozwoju gospodarczego państwa; bieżąca strategia rozwoju gospodarczego Polski; polityka gospodarcza wybranych państw świata; polityka gospodarcza UE	- pokaz - wykład informacyjny (konwencjonalny) - wykład konwersatoryjny - wykład problemowy - klasyczna metoda problemowa - referatu - studium przypadku	Zajęcia prowadzone są w formie wykładu, prowadzący wykorzystuje prezentacje multimedialne, aby lepiej zobrazować omawianą problematykę.
----------------------	---	--	---

Tabela I.10. Wykaz metod kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe (studia II stopnia)

Przedmiot	Przykładowe treści	Metody kształcenia	Uzasadnienie metod kształcenia
Międzynarodowa ochrona praw człowieka	prawa człowieka; standardy i funkcjonowanie ONZ; pakty praw człowieka i inne konwencje; międzynarodowe prawo humanitarne; ochrona praw człowieka w systemie UE; ochrona praw człowieka w systemie Rady Europy; rola organizacji pozarządowych	- wykład konwersatoryjny - ćwiczeniowa - studium przypadku	Zajęcia z tego prowadzone są w formie wykładu i ćwiczeń, co pozwala prowadzącym zajęcia na wykorzystywanie całego spektrum metod dydaktycznych. Prowadzący odnoszą się do źródeł obcojęzycznych.. Prowadzący zajęcia zajmują się naukowo szeroko pojętą tematyką praw człowieka. M.in. studium przypadku stosowana na zajęciach doskonalą sposoby argumentowania własnego zdania, co jest niezbędne do napisania jakiegokolwiek pracy końcowej.

<p>Relacje zewnętrzne UE</p>	<p>założenia Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa; analiza czynników determinujących rolę międzynarodową UE; analiza stosunków UE z państwami; analiza stosunków UE z innymi organizacjami międzynarodowymi; partnerstwa strategiczne UE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opis - pogadanka - obserwacji - referatu - studium przypadku - sytuacyjna: wystąpienia publiczne studentów na forum grupy; - pytania do wygłoszonych wystąpień; - dyskusja problemowa moderowana przez Prowadzącego zajęcia. 	<p>Przedmiot ten jest prowadzony w formie konwersatorium, prowadzący zajęcia wykazuje się wielką różnorodnością jeżeli chodzi o metody dydaktyczne, dzięki temu jest realizowany m.in. cel uczenia się dotyczący analizy i krytycznej oceny posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie nauk o polityce i administracji.</p>
<p>Partnerzy strategiczni III RP</p>	<p>kategoria teoretyczna partnerstwa strategicznego; polityka zagraniczna Polski; uwarunkowania polskiej polityki zagranicznej; partnerzy strategiczni Polski</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz - pogadanka - tekst programowany - projektu - studium przypadku - WebQuest 	<p>Zajęcia z tego prowadzone są w formie konwersatorium, co umożliwi nauczycielowi akademickiemu na zastosowanie wykorzystywanie całego spektrum różnych metod dydaktycznych. Prowadzący odnoszą się do źródeł obcojęzycznych. Stosują ICT, także w formie MOODLE.</p>

Bezpieczeństwo międzynarodowe	Kategoria teoretyczna bezpieczeństwa; bezpieczeństwo międzynarodowe; bezpieczeństwo narodowe; bezpieczeństwo globalne; bezpieczeństwo regionalne; bezpieczeństwo jednostkowe (państwa); czynniki wpływające na poziom bezpieczeństwa międzynarodowego; organizacje międzynarodowe działające w zakresie bezpieczeństwa i obrony	- wykład informacyjny (konwencjonalny) - wykład problemowy - ćwiczeniowa - klasyczna metoda problemowa - projektu - studium przypadku - sytuacyjna	Zajęcia z tego prowadzone są w formie wykładu i ćwiczeń, co pozwala prowadzącym zajęcia na wykorzystywanie całego spektrum metod dydaktycznych. Prowadzący odnoszą się do źródeł obcojęzycznych.. Prowadzący zajęcia zajmują się naukowo szeroko pojętą tematyką bezpieczeństwa międzynarodowego. Na zajęciach stosowany jest także e-learning, wykłady wzbogacane są prezentacjami multimedialnymi.
-------------------------------	---	--	--

Dobór metod kształcenia w zakresie podnoszenia znajomości języków obcych

W zakresie podnoszenia kompetencji językowych podkreślić należy, że zajęcia są prowadzone przez lektorów wyspecjalizowanych w nauczaniu języka z danej dziedziny i dyscypliny naukowej, mających wieloletnie doświadczenie w nauczaniu studentów WNOPIB i studentów Programu Erasmus w ramach kursów czy projektów unijnych. Lektorzy regularnie podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach dydaktycznych w SPNJO oraz w specjalistycznych konferencjach ogólnopolskich.

Na lektoratach stosowany jest szeroki wachlarz metod, które mają na celu rozwijanie czterech podstawowych umiejętności potrzebnych do płynnego posługiwania się językiem obcym: czytanie, słuchanie ze zrozumieniem, pisanie i mówienie. Materiałami pomocniczymi w nauczaniu są podręczniki z materiałami multimedialnymi opracowane przez największe międzynarodowe wydawnictwa językowe. Sale, w których odbywają się zajęcia z nauki języków obcych są wyposażone w komputery z dostępem do Internetu, tablice multimedialne i rzutniki.

Wśród metod wykorzystywanych na lektoratach wymienić należy w szczególności:

- metody eksponujące np. drama, inscenizacja, pokaz, symulacja;
- metody podające np. opis, opowiadanie, pogadanka;
- metody poszukujące np. giełda pomysłów, oxfordzka, projekty;

- metody ewaluacyjne w kształceniu online.

Kierownictwo SPNJO regularnie dokonuje ewaluacji lektorów prowadzących zajęcia na stosunkach międzynarodowych poprzez m.in.

- analizę semestralnych ankiet USOS wypełnianych przez studentów oceniających pracę lektorów (analiza odpowiedzi na pytania szczegółowe, porównanie średniej oceny ze wszystkich pytań ze średnimi z lat poprzednich - analiza sytuacji, analiza komentarzy wpisanych przez studentów) i w razie potrzeby podejmowanie stosownych działań, np. rozmowa z lektorem czy dodatkowe hospitacje,
- regularnie odbywające się spotkania w zespołach językowych prowadzonych przez kierowników zespołów językowych połączonych z analizą bieżących aspektów organizacyjnych
- regularne spotkania w zespole dydaktycznym wszystkich lektorów uczących na Wydziale.
- lektorzy składają roczne sprawozdanie z realizacji wytycznych w zakresie szczegółowych zadań dydaktycznych podanych lektorom na zebraniu pracowniczym.
- powołanie koordynatora SPNJO do współpracy z wydziałem. Koordynator we współpracy z kierownictwem SPNJO organizuje i nadzoruje pracę wszystkich lektorów prowadzących lektoraty na wydziale. Ocena pracy dydaktycznej jest ujmowana również w ocenie okresowej pracowników jednostki.

2.3. Metody i techniki kształcenia na odległość

Na UMK stosuje się platformę e-learningową MOODLE. Do dyspozycji studentów są platforma ogólnouniwersytecka, platformy wydziałowe oraz platformy innych jednostek dydaktycznych. Studenci kierunku stosunki międzynarodowe mogą korzystać m.in. ze szkolenia bibliotecznego dla studentów I roku UMK (zajęcia fakultatywne w programie studiów), szkolenia BHP dla studentów UMK (zajęcia obligatoryjne). Szkolenie BHP przygotowywane jest przez Dział Szkoleń BHP we współpracy z UCI. Na platformie e-learningowej niezbędne materiały dydaktyczne, a szkolenie realizowane w wymiarze 5-8 godzin i kończy się zaliczeniem w formie testu, bez oceny i punktów ECTS.

Na platformie MOODLE znajduje się także obowiązkowy test diagnostyczny z języka angielskiego, który studenci muszą rozwiązać na początku pierwszego roku studiów zarówno I jak i II stopnia. Jeśli chodzi o nauczanie języka obcego na kierunku stosunki międzynarodowe to w każdym semestrze zajęć lektoratu z języka angielskiego (na II roku) w ramach 60 godzin zajęć, 4 godziny są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W ramach tych zajęć studenci mają możliwość powtórzenia struktur gramatycznych i leksyki w ramach swojego kierunku studiów, które stanowią praktyczne przygotowanie do egzaminu końcowego z języka na koniec kursu. Każdy

lektor korzysta ponadto z określonej liczby godzin zdalnych (2 lub 4), które obejmują zadania z zakresu komunikacji w miejscu pracy lub też dodatkowe utrwalające ćwiczenia leksykalne.

Metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są także na zajęciach na kierunku stosunki międzynarodowe. Wykorzystywanie e-learningu w kształceniu na szczeblu uczelnianym jest regulowane przez Zarządzenie nr 25 Rektora UMK z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3). Nauczyciele akademicy na kierunku politologia stosują zazwyczaj *blended learning* (połączenie e-learningu i metod tradycyjnych). Niektórzy wykorzystują platformę MOODLE do umieszczania materiałów dydaktycznych dla studentów. Obecnie na platformie dla studentów stosunków międzynarodowych są dostępne m.in.: Ekonomia (dr hab. P. Siemiątkowski prof. UMK), Międzynarodowe stosunki gospodarcze (dr M. Redo), Międzynarodowe stosunki polityczne (dr J. Piechowiak-Lamparska), Podstawy statystyki i demografii (dr hab. Beata Stachowiak prof. UMK), Ekonomia rozwoju (dr hab. P. Siemiątkowski prof. UMK) itd. Również część zajęć do wyboru tj. konwersatoria w j. polskim, konwersatoria w j. obcym, wykłady monograficzne mają i miały swoje prezentacje na platformie e-learningowej np.: Global Climate Negotiations (dr L. Czechowska), American Politics and Society (dr hab. D. Góra-Szopiński), Bezpieczeństwo jednostki w społeczeństwie informacyjnym (dr hab. B. Stachowiak, prof. UMK)⁴.

W przypadku stosowania metod na odległość w zakresie nauczania języków obcych sytuacja przedstawia się w następujący sposób. Na początku pierwszego roku studiów I stopnia studenci rozwiązują obowiązkowy test diagnostyczny on-line na platformie MOODLE. W przypadku uzyskania słabego wyniku student otrzymuje informację zwrotną o potrzebie nadrobienia zaległości i ma możliwość uczestniczenia w dodatkowym kursie wyrównawczym z języka angielskiego 'Powtórka przed lektoratem'. W każdym semestrze zajęć lektoratu z języka angielskiego (na II roku) w ramach 60 godzin zajęć, 4 godziny są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W ramach tych zajęć studenci mają możliwość powtórzenia struktur gramatycznych i leksyki w ramach swojego kierunku studiów, które to stanowią praktyczne przygotowanie do egzaminu końcowego z języka na koniec kursu. Każdy lektor korzysta dodatkowo z określonej liczby godzin zdalnych (2 lub 4), które obejmują zadania z zakresu komunikacji w miejscu pracy lub też dodatkowe utrwalające ćwiczenia gramatyczno-leksykalne.

⁴ Przykłady zajęć pochodzą z ostatnich czterech lat.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

Indywidualne ścieżki kształcenia

Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika funkcjonuje Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych. Jeżeli niepełnosprawność studenta nie pozwala na jego udział w zajęciach w standardowym trybie, dziekan, na wniosek zainteresowanego złożony nie później niż siedem dni przed rozpoczęciem zajęć, podejmuje decyzję o zmianie zasad jego uczestnictwa w zajęciach polegającej w szczególności na:

- włączeniu do udziału w zajęciach osób trzecich występujących m.in. jako tłumacze języka migowego, stenotypiści, asystenci laboratoryjni,
- umożliwieniu zastosowania urządzeń technicznych, w tym urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk,
- przygotowaniu materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu,
- określeniu dopuszczalnej liczby nieobecności na zajęciach,
- zmianie formy sprawdzania wiedzy w trakcie zajęć (np. z ustnej na pisemną lub odwrotnie),
- zorganizowaniu dla studenta indywidualnych zajęć dydaktycznych lub konsultacji (m.in. lektoratów językowych).

Student, którego stan zdrowia nie pozwala na uczestnictwo w zajęciach w standardowym trybie przewidzianym w programie studiów, może wystąpić do dziekana swojego wydziału z wnioskiem o studiowanie w trybie Indywidualnej Organizacji Studiów. Po uzyskaniu zgody dziekana, student zobowiązany jest do ustalenia z prowadzącymi indywidualnych zasad odbywania i zaliczania zajęć, zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Ponadto studenci niepełnosprawni, których charakter niepełnosprawności może powodować trudności w wywiązywaniu się z obowiązków akademickich mogą wnioskować o przydzielenie asystenta. Jego podstawowym zadaniem jest wsparcie studenta niepełnosprawnego w czynnościach związanych z kształceniem na Uczelni. Pomoc asystenta jest bezpłatna. Udogodnienia zostały przewidziane również dla studentów z dysfunkcjami narządu wzroku i słuchu, którzy mogą korzystać z komputerów wyposażonych w oprogramowanie udźwiękawiające tekst. Obecnie stanowiska takie dostępne są w Uniwersyteckim Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania oraz w Bibliotece Głównej. Dzięki temu student może korzystać m.in. z księgozbioru podręcznego Biblioteki Uniwersyteckiej i samodzielnie przetwarzać tekst w wersję elektroniczną. Możliwa jest również w tym zakresie pomoc asystenta przydzielonego przez Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych (ZStN).

Niepełnosprawny kandydat na studia, który zobligowany jest podejść do egzaminów wstępnych, może w procesie rekrutacji liczyć, w uzasadnionych wypadkach, na powiększenie druku

testu albo wydłużenie czasu egzaminu. Niezbędny jest w takim wypadku wcześniejszy kontakt z biurem ZStN.

Od 2008 roku wszystkie wydziały UMK posiadają co najmniej po jednej sali wykładowej i seminaryjnej, wyposażonej w pętlę indukcyjną, która wspomaga słyszenie studentów z uszkodzeniem narządu słuchu korzystających z aparatów słuchowych. Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych prowadzi również wypożyczalnię sprzętu i oprogramowania dla studentów niepełnosprawnych. Lista sprzętu i oprogramowania oraz pozostałe informacje wypożyczalni dostępne są na tej stronie (<https://www.umk.pl/studenci/niepelnosprawni/wyposzyczalnia/>).

Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie przewiduje również rozwiązanie dla studentów najzdolniejszych (ITS – indywidualny tok studiów) i takich, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej (IOS – indywidualna organizacja studiów). Na IOS i ITS prodziekan ds. studenckich wyraża zgodę na indywidualny wniosek studenta.

Uniwersytet wspiera także studentów sportowców w ramach projektu Kariera dwutorowa Student-sportowiec. Student wraz ze swoim tutorem układa indywidualny plan zaliczeń i egzaminów. Dzięki takiemu rozwiązaniu może z powodzeniem łączyć naukę z treningami.

Dodatkowo na uczelni wspiera się studentki będące w ciąży i studentów będących rodzicami. Osoby takie mają prawo studiować w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów do czasu ukończenia studiów. Warto także zauważyć, że z rozwiązania przyjaznego studentom jakim jest studiowanie w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów jest również możliwe (po udzieleniu zgody przez dziekana) dla studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów, sprawującego opiekę nad członkami rodziny, (a poza tym już wcześniej wskazane grupy podmiotów: studenci niepełnosprawni i studenci realizujący studia w ramach Programu kariera dwutorowa).

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów dotyczy także podnoszenia kompetencji językowych. Studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności mogą liczyć na realizację lektoratów w formie zajęć indywidualnych uwzględniających formę niepełnosprawności studenta (co do kwestii formalnej – wymagany jest wniosek dziekana do SPNJO). Ponadto, mając na uwadze potrzeby studentów niewidomych/niedowidzących, możliwe jest zdigitalizowanie fragmentów podręcznika kursowego, gdzie tekst pisany jest przekonwertowywany na wersję audio.

Należy także podkreślić, że część lektoratów SPNJO została przeszkolona pod kątem pracy z osobami niepełnosprawnymi, a budynek SPNJO jest dostosowany do wjazdu dla wózków inwalidzkich, odpowiednio przystosowana jest również toaleta, w wybranych salach znajduje się specjalistyczny sprzęt: specjalistyczny stolik dla osób z niepełnosprawnością ruchową, odpowiednie krzesło, specjalna tablica, komputer, monitor. Ponadto, warto zauważyć, że SPNJO regularnie współpracuje z Zespołem ds. Studentów Niepełnosprawnych UMK.

2.5. Harmonogram realizacji studiów i formy prowadzenia zajęć na kierunku stosunki międzynarodowe, I stopnia

Studia trwają sześć semestrów, łącznie obejmują ponad 2130 godzin zajęć z nauczycielami akademickimi⁵, nie licząc konsultacji z nimi poza zajęciami dydaktycznymi (np. dyżury). Zajęcia są prowadzone w formie: wykładu, ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów itp. Plan ramowy studiów jest tak ułożony, aby obciążenie studentów było równomierne. Nieco mniejsze obciążenie godzinowe jest na semestrze 5 i 6 – co jest związane z pisaniem pracy dyplomowej. Student, o ile jest zainteresowany, może niektóre zajęcia zaliczać tzw. awansem (np. zajęcia do wyboru). Realizacja części zajęć jest określona w dokumentach uczelnianych np. wychowanie fizyczne, lektoraty. W kilku przypadkach, zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe (stopień I) są łączone z zajęciami dla studentów innych kierunków na WNoPiB, co pozostaje w zgodzie z przepisami wewnętrznymi UMK.

Tabela I.11. Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć w ramowym programie studiów dla kierunku stosunki międzynarodowe I stopnia dla naboru od roku akademickiego 2019/2020

Forma zajęć	Liczba godzin		
	Specjalizacja 1 Administracja publiczna w Unii Europejskiej	Specjalizacja 2 Europa Wschodnia	Specjalizacja 3 Bezpieczeństwo europejskie i globalne
Wykłady	795	795	795
Ćwiczenia	405	405	465
Konwersatoria	465	510	450
Laboratorium	75	30	30
Lektoraty	240	240	240
Seminarium	90	90	90
Wychowanie fizyczne	60	60	60
łącznie	2130	2130	2130

Tabela I.12. Wskaźniki procentowe dla ramowego programu studiów dla kierunku stosunki międzynarodowe I stopnia dla naboru od roku akademickiego 2019/2020

Forma zajęć	Wskaźniki procentowe		
	Specjalizacja 1 Administracja publiczna w Unii Europejskiej	Specjalizacja 2 Europa Wschodnia	Specjalizacja 3 Bezpieczeństwo europejskie i globalne
Wykłady	37,3%	37,3%	37,3%
Ćwiczenia	19%	19%	21,9%
Konwersatoria	21,9%	24%	21,1%

⁵ Użyte zostało słowo około, ponieważ w roku akademickim 2019/2020 obowiązują dla stosunków międzynarodowych trzy różne programy nauczania – minimalnie różniące się.

Laboratorium	3,5%	1,4%	1,4%
Lektoraty	11,3%	11,3%	11,3%
Seminarium	4,2%	4,2%	4,2%
Wychowanie fizyczne	2,8%	2,8%	2,8%
Razem	100%	100%	100%

Według harmonogramu studiów łącznie student realizuje w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim 2375 godzin, co stanowi 52,8% punktów ECTS. Obliczone wskaźniki procentowe, wskazują na to, że 37,3% to wykłady, pozostałą część stanowią zajęcia, które wymagają znacznej aktywności studentów: ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria itp.

Jeśli chodzi o zajęcia rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, są one realizowane przez jednostkę dydaktyczną Uniwersytetu SPNJO. SPNJO proponuje kompleksową ofertę językową dla studentów każdego roku studiów, w ramach tzw. „Ścieżki językowej”:

Studia I stopnia:

I rok – Zgodnie z rozporządzeniem Rektora UMK od tego roku akademickiego wprowadzony został obowiązkowy test diagnostyczny. Studenci, którzy uzyskują wynik poniżej poziomu B2 mają możliwość uczestniczenia w kursie wyrównawczym „Powtórka przed lektorem”. Daje im to szansę nadrobienia ewentualnych zaległości z poprzednich lat nauki języka obcego. W drugim semestrze rusza lektorat z j. obcego do wyboru (4 semestry po 30 godzin).

II rok – lektorat j. angielskiego 120 godzin. Lektorzy prowadzą zajęcia wg programów autorskich, korzystając z podręczników specjalistycznych i materiałów własnych dostosowanych do kierunków studiów. Studenci zainteresowani dodatkową samodzielną pracą mają możliwość wzięcia udziału w konkursie „Mistrz Języka Specjalistycznego” w kilku kategoriach odpowiadających danym kierunkom studiów. Celem konkursu jest promowanie języka obcego specjalistycznego oraz zachęcenie studentów do poszerzania swojej wiedzy w tej dziedzinie.

III rok – szeroka oferta kursów dodatkowych do wyboru:

- kursy języka ogólnego na poziomie A1 - C1: angielski, fiński, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski
- kurs konwersacyjny, rozwijanie swobodnej komunikacji - język angielski, niemiecki, rosyjski (B1)
- kursy przygotowawcze do międzynarodowych certyfikatów językowych, m.in. język prawniczy TOLES, język ogólny i specjalistyczny TELC, Cambridge First, LCCI

- zajęcia ogólnouniwersyteckie w języku niemieckim; „Wie sich erfolgreich auf um die Arbeit bewerben”
- zajęcia ogólnouniwersyteckie w języku polskim: „Łacina dla każdego”
- język rosyjski z elementami biznesu i prawa (B1)
- język rosyjski w podróży (A2)

Od roku 2019/2020 ruszają 4 roczne edycje projektu FUTURO (*Universitas Copernicana Thoruniensis In Futuro II – modernizacja Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni*). Jednym z zadań projektu jest rozwinięcie kompetencji językowych przydatnych w miejscu pracy i przygotowanie uczestników pod kątem egzaminu z języka przeprowadzanego przez renomowaną, międzynarodową instytucję. Projekt przewiduje nieodpłatne podejście do egzaminu i uzyskanie stosownego certyfikatu. Oferta skierowana jest do studentów ostatniego roku studiów stacjonarnych I i II stopnia.

Lektorat kończy się egzaminem końcowym, który obejmuje komponenty języka ogólnego i specjalistycznego, właściwego dla danego kierunku.

2.6. Harmonogram realizacji studiów i formy prowadzenia zajęć na kierunku stosunki międzynarodowe, II stopnia

Studia trwają cztery semestry, łącznie obejmują 945 godzin zajęć z nauczycielami akademickimi⁶, nie licząc konsultacji z nimi poza zajęciami dydaktycznymi (np. dyżury). Zajęcia są prowadzone w formie: wykładu, ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów itp. Od roku akademickiego 2019/2020 obowiązkowy dla studiów II stopnia jest lektorat z języka specjalistycznego w wymiarze 30 godzin. Plan ramowy studiów jest ułożony w taki sposób, aby obciążenie studentów było równomierne. Nieco mniejsze obciążenie godzinowe jest w semestrze 4 – co związane jest z pisaniem pracy magisterskiej. Student ma możliwość zaliczania niektórych zajęć tzw. awansem (dotyczy to np. zajęć do wyboru). Realizacja części zajęć jest określona w dokumentach uczelnianych np. lektoraty.

Tabela I.13. Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć w ramowym programie studiów kierunku stosunki międzynarodowe II stopnia dla naboru od roku akademickiego 2019/2020

Forma zajęć	Liczba godzin		
	Specjalizacja 1 Dyplomatyczno- konsularna	Specjalizacja 2 Bezpieczeństwo globalne	Specjalizacja 3 Unia Europejska
Wykłady	405	405	390

⁶ Użyte zostało słowo około, ponieważ w roku akademickim 2019/2020 obowiązują dla politologii dwa różne programy nauczania – minimalnie różniące się.

Ćwiczenia	120	120	120
Konwersatoria	300	300	315
Lektoraty	30	30	30
Seminarium	90	90	90
łącznie	945	945	945

Tabela I.14. Wskaźniki procentowe dla ramowego programu studiów dla kierunku stosunki międzynarodowe I stopnia dla naboru od roku akademickiego 2019/2020

Forma zajęć	Wskaźniki procentowe		
	Specjalizacja 1 Dyplomatyczno- konsularna	Specjalizacja 2 Bezpieczeństwo globalne	Specjalizacja 3 Unia Europejska
Wykłady	42,9%	42,9%	41,3%
Ćwiczenia	12,7%	12,7%	12,7%
Konwersatoria	31,7%	31,7%	33,3%
Lektoraty	3,2%	3,2%	3,2%
Seminarium	9,5%	9,5%	9,5%
łącznie	100%	100%	100%

Z danych zawartych w programie studiów wynika, że łącznie student realizuje w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim 1283 godzin, co stanowi 51,3% punktów ECTS. Warty uwagi jest fakt, że formy prowadzenia zajęć na kierunku stosunki międzynarodowe są zróżnicowane, a ponad 55% zajęć wymaga aktywności studenckiej (ćwiczenia, konwersatoria, semina). Należy także podkreślić, że prowadzenie zajęć w formie wykładu nie wyklucza inicjatywy studentów – część z wykładów jest prowadzona jako wykład konwersatoryjny, a mało liczne grupy zajęciowe sprzyjają aktywizacji słuchaczy.

Zajęcia rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego realizowane są przez SPNJO wg harmonogramu:

- IV rok semestr zimowy – Rozpoczyna się testem diagnostycznym. Studenci z wyraźnymi brakami mogą uczestniczyć w kursach, by nadrobić zaległości – jest to system pomocy słabszym studentom.
- IV rok, semestr letni – obowiązkowy lektorat (30 godzin)
- V rok – szeroki wachlarz kursów do wyboru, w tym projekt FUTURO (prowadzony we współpracy z firmami, potencjalnymi pracodawcami).

2.7. Program i organizacja praktyk studenckich

Podstawę prawną dla trybu i form przeprowadzenia oraz zaliczenia praktyk zawodowych dla studentów kierunku stosunki międzynarodowe Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie UMK, dla

naboru 2018-2019 włącznie, stanowią akty wewnętrzne UMK, ale przede wszystkim akty powszechnie obowiązujące wydawane przez władze centralne. Są to w szczególności: ustawa z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce [Dz. U. z 2018 poz. 1668], zarządzenie Rektora UMK Nr 100 z dnia 10 sierpnia 2009 w sprawie zasad odbywania praktyk studenckich, uchwała nr 82 Rady Wydziału WPiSM UMK z dnia 9 grudnia 2014 w sprawie zasad odbywania praktyk studenckich na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK. Dla naboru 2019-2020 aktem nadal obowiązującym będzie w tym względzie wskazana powyżej ustawa. Niemniej akty wewnętrzne UMK jak i Wydziału będą musiały zostać zmienione, a to ze względu na nowy Statut UMK i nową strukturę uniwersytetu (w tym naszego Wydziału). Projekt stosownego zarządzenia Dziekana jest już gotowy, jednak Wydział wstrzymuje się z jego wdrożeniem oczekując na zarządzenie Rektora, by nie doszło do uchybień czy sprzeczności prawnych, zwłaszcza w zakresie tzw. ankiety ewaluacyjnej (treść projektu do wglądu na wydziale).

Zgodnie z przyjętymi zasadami odbywania praktyk, muszą być one zrealizowane do końca IV semestru studiów pierwszego I stopnia w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych i egzaminów. Jedynie w wyjątkowych sytuacjach, po uzyskaniu uprzedniej zgody wykładowców prowadzących zajęcia oraz opiekuna dydaktycznego praktyk możliwe jest odstępstwo od tego trybu. Czas wykonywanej pracy (traktowanej jako praktyka) trwać musi w sposób nieprzerwany przez min. 120h. Polegać ma w każdym przypadku na uczestnictwie studenta w pracach podmiotu przyjmującego, pod nadzorem wyznaczonego opiekuna praktyk tegoż podmiotu. Wykonywane zadania muszą być zgodne ze ścieżką wybraną przez studenta – kierunkiem studiów i ewentualnie specjalizacją. Ogólny (ramowy) program praktyk znajduje się w sylabusie przedmiotu w systemie USOS.

Celem praktyk zawodowych, i jest to tzw. pozytywne podejście, dla studenta stosunków międzynarodowych jest zapoznanie się od strony praktycznej z zawodem, który chciałby/mógłby potencjalnie wykonywać po zakończeniu toku studiów. Celem praktyk jest także skonfrontowanie wiedzy i umiejętności zdobywanych w trakcie studiów z praktycznymi aspektami wykonywania zawodu odpowiadającego miejscu (i nade wszystko zadaniom) realizacji praktyk. Zdobyte doświadczenie ma podnieść atrakcyjność studenta na rynku pracy po zakończeniu studiów. Odbywanie praktyk ma także pozwolić na ukierunkowanie zdobywanych kwalifikacji absolwentów kierunku stosunki międzynarodowe pod względem wymagań potencjalnych pracodawców. Dodatkowo, odbycie praktyk i związana z tym realizacja zadań w warunkach rzeczywistego świadczenia pracy ma na celu poszerzenie umiejętności analitycznego myślenia studenta, wykorzystywania zdobywanej wiedzy w praktyce, jak i zdolności wyciągania wniosków (czego dowodzić ma przedkładane przez studenta sprawozdanie, tj. opis oraz analiza funkcjonowania danej instytucji). Odbyte praktyki mają w założeniu zwiększyć także szeroko pojmowane zdolności do dalszego samodzielnego pogłębiania wiedzy w zakresie związanym z obraną specjalizacją. Z kolei tzw. negatywne podejście studenta to takie,

w którym student ma szansę osobiście przekonać się, czy ma odpowiednie predyspozycje do wykonywania danej pracy, czy dane stanowisko spełnia jego oczekiwania, czy jest to coś, co chciałby robić zawodowo itd.

Miejsca odbycia praktyk studenci poszukują samodzielnie wedle własnych zainteresowań i preferencji. W tym miejscu wskazać przyjdzie, iż Toruń nie sprzyja w tym względzie studentom stosunków międzynarodowych (acz nie tylko im), a to z tego powodu, że oferuje ograniczoną możliwość zdobycia atrakcyjnej (w sensie miejsca jak i wykonywanej pracy) praktyki. Dowodem na to stwierdzenie jest exodus absolwentów studiów licencjackich UMK do większych ośrodków miejskich (Poznań, Trójmiasto, Warszawa), gdzie łatwiej o interesującą posadę, powiązaną z relacjami międzynarodowymi. Rodzaj wykonywanej działalności w ramach odbywanej praktyki ma odpowiadać, co było już wyżej wspomniane, kierunkowi studiów i ewentualnie realizowanej w jego ramach specjalizacji. Preferowane miejsca praktyk to:

- urzędy administracji publicznej, ich wydziały/departamenty (tak na szczeblu centralnym jak i niższych jak urzędy miasta, gminy czy starostwa powiatowe), szczególnie te odpowiadające za środki europejskie, współpracę z zagranicą czy kwestie bezpieczeństwa,
- przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych,
- instytuty międzynarodowe,
- biura poselskie, w tym również posłów do PE,
- ambasady RP,
- konsulaty, w tym honorowe,
- media: oddziały centralne i regionalne (dotyczyć to może stacji telewizyjnych, radiowych oraz prasy), zwłaszcza działy polityki krajowej jak i zagraniczne,
- organizacje pozarządowe (w tym fundacje, stowarzyszenia, think-tanki),
- inne podmioty, jak np. przedsiębiorstwa prywatne prowadzące działalność gospodarczą jeżeli student jest w stanie wykazać, że rodzaj wykonywanej przez niego pracy odpowiada kierunkowi studiów i ewentualnie realizowanej w jego ramach specjalizacji.

Praktykę zawodową student stosunków międzynarodowych WNoPiB UMK może odbywać w ramach trzech trybów (wariantów proceduralnych). W ramach wariantu I, za odbywane praktyki, po złożeniu odpowiedniego wniosku (formularz dostępny na stronie WNoPiB UMK) przez zainteresowanego studenta, może być uznana wykonana przez niego praca na innej podstawie prawnej aniżeli umowa o realizację praktyk zawarta pomiędzy UMK a danym podmiotem. Może to odbyć się na podstawie m.in. odpowiedniej umowy cywilno-prawnej, wolontariatu, udziału w projekcie finansowanym z funduszy UE, bądź wynikać z faktu realizowania zadań jako właściciel danego

podmiotu⁷. Student zobowiązany jest, celem uzyskania zaliczenia, dołączyć do rzeczonożego wniosku (w którym m.in. uzasadnia, że wykonana praca pozostawała w związku z kierunkiem studiów i ewentualnie wybraną specjalizacją) dokument poświadcżający realizację wskazanych przez siebie zadań, wymiar czasowy takiej działalności, ocenę jego pracy ze strony podmiotu przyjmującego.

W ramach wariantu II, student może zostać skierowany na praktykę przez Biuro Karier UMK. Wówczas za równoznaczne ze skierowaniem wydawanym przez opiekuna dydaktycznego praktyk dla kierunku stosunki międzynarodowe WNoPiB UMK uznawane jest skierowanie wydawane przez Biuro Karier UMK. W takich przypadkach nie jest wymagane dostarczenie oddzielnie umowy albowiem Biuro Karier kieruje studentów do podmiotów, z którymi UMK jako podmiot prawny ma już podpisaną umowę o przyjmowaniu studentów na praktyki studenckie.

Ostatni, III wariant, polega na odbyciu praktyki w ramach porozumienia ws. prowadzenia studenckich praktyk zawodowych (formularz dostępny na stronie WNoPiB UMK), każdorazowo zawieraneżego przez UMK i daną instytucję przyjmującą. W tym przypadku student musi złożyć stosowny wniosek do opiekuna dydaktycznego praktyk celem przygotowania umowy i (jeżeli jest wymagane przez podmiot przyjmujący) stosowanego skierowania na praktyki.

Nadzór merytoryczny i kontrolę nad przeżbieżgiem praktyk zawodowych dla kierunku stosunki międzynarodowe w imieniu Dziekana WNoPiB UMK sprawuje, od roku akademickiego 2017-2018, dr Rafał Willa (wcześniej dr hab. prof. UMK Antonina Kozyriska). W szczególności polega to na prowadzeniu wyrwykwowych kontroli faktycznego odbywania praktyk przez studenta w założonym kształcie, jak i przede wszystkim na przyjmowaniu wymaganej dokumentacji z odbytej praktyki zawodowej i dokonywaniu na tej podstawie zaliczenia. Ponadto, organizuje on spotkania informacyjne dla studentów 2 roku s1 stosunków międzynarodowych, na których szczegółowo przybliża problematykę praktyk studenckich i odpowiada na wszelkie pytania. Studenci są również zachęcani do kontaktowania się z opiekunem (mailowo, osobiście na dyżurach) celem rozwiewania pojawiających się w tym zakresie wątpliwości.

Dla wariantu proceduralnego II oraz III praktyki zaliczane są na podstawie dziennika praktyk, sprawozdania sporządzoneżego przez studentów (przybiera ono formę, po pierwsze, opisu merytorycznego podmiotu przyjmującego oraz, po drugie, krytycznej analizy jego funkcjonowania) oraz opinii o praktykancie wydawanej przez instytucję przyjmującą praktykanta. Opinia ta może być w przyszłości niezwykle pomocnym dokumentem dla studenta wchodzącego na rynek pracy, ponieważ Wydział każdorazowo apeluje do podmiotów przyjmujących studentów na praktyki, aby w opiniach

⁷ Studenci mają pełne prawo, są wręcz do tego zachęcani, by pytać swojego kierunkowego opiekuna praktyk, czy wykonywane zadania w określonym podmiocie będą mogły być uznane za praktykę studencką. Często zdarza się, iż jego opinia w tym zakresie jest negatywna, co zmusza studentów do poszukiwania alternatywnych rozwiązań.

znalazł się zapis o osiągnięciach studentów (jakie kompetencje i umiejętności doskonalili). Informacja ta jest potwierdzeniem zdobycia wiedzy, umiejętności, kompetencji i często pierwszego doświadczenia zawodowego. W procedurze II (Biuro Karier UMK) studenci zobligowani są do złożenia kierunkowemu opiekunowi praktyk informacji o skierowaniu przez Biuro na praktykę. W przypadku wariantu III niezbędne jest z kolei złożenie opatrzonego pieczęcią i podpisem (przez upoważnioną osobę ze strony instytucji przyjmującej) porozumienia ws. prowadzenia studenckich praktyk zawodowych.

W przypadku wariantu I konieczne jest natomiast, prócz przedłożenia wymaganej dokumentacji, uzyskanie zgody na uznanie wykonywanej działalności za praktykę studencką przez stosowane władze (tj. prodziekana ds. studenckich po zasięgnięciu opinii opiekuna dydaktycznego praktyk). Stosowne w tym względzie (zbiorcze) wnioski kierunkowego opiekuna praktyk, zatwierdzone przez prodziekana ds. studenckich, znajdują się w posiadaniu dziekanatu.

Wpis do systemu USOS następuje zgodnie z zapisami regulaminu WNoPiB UMK w formie wystawienia oceny. Komplet dokumentów, na podstawie którego student uzyskał zaliczenie praktyk, trafia natomiast do jego teczki osobowej.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji kandydatów

Zasady rekrutacji obecnie regulują Uchwała nr 174 Senatu z dnia 18 grudnia 2018r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2019/2020 w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (zał. 3.4.) oraz Uchwała nr 100 Senatu z dn. 25 czerwca 2019 r w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2020/2021 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (zał. 3.5.)

Rekrutacja odbywa się na zasadzie konkursu świadectw. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na I stopień studiów kierunku stosunki międzynarodowe muszą przedstawić jeden z poniższych dokumentów: polskie świadectwo dojrzałości uzyskane w trybie tzw. „nowej matury” lub w trybie tzw. „starej matury”; dyplom IB (International Baccalaureat); dyplom EB (European Baccalaureat); świadectwo maturalne wydane za granicą, z kolei na II stopień wymagany jest dyplom licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny.

Tabela I.15. Liczba osób przyjętych na studia na kierunku stosunki międzynarodowe na WPiSM w latach 2014-2019

Rok akademicki	Liczba przyjętych osób na kierunek stosunki międzynarodowe	
	S1	S2
2016/2017	55	49
2017/2018	60	28
2018/2019	49	27
2019/2020	40	25

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,

Student innej uczelni, w tym zagranicznej, może ubiegać się o przyjęcie na UMK w drodze przeniesienia, jeżeli spełnił wszystkie wymogi wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, z której zamierza się przenieść. Następnie, w przypadku przyjęcia, Dziekan przy pomocy pełnomocnika ds. kierunku studiów ustala tzw. różnice programowe. W procedurze bierze się pod uwagę nie tylko wymiar godzinowy określonego przedmiotu, efekty uczenia się, ale także wymiar punktowy ECTS i w niektórych przypadkach treść sylabusu. W decyzji przyjęcia studenta na drodze przeniesienia z innej

uczelni określony jest: semestr lub rok studiów, na który wpisuje się studenta, osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów obowiązującego na UMK, przedmioty do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia (szczegóły są zawarte w Regulaminie studiów). W sytuacji przyjęcia w drodze przeniesienia studenta-cudzoziemca decyzję podejmuje Rektor w porozumieniu z Dziekanem. Szczegółowe regulacje opisane są w Regulaminie studiów (Obwieszczenie Nr 2 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie tekstu jednolitego Regulaminu studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, §48, załącznik 3.6). Regulamin studiów określa także sytuacje, w których studentowi innej uczelni może być odmówione przyjęcie na drodze przeniesienia. Student UMK także może zmienić kierunek studiów oraz ich formę.

Istnieje ponadto możliwość odbywania i zaliczania części zajęć przez studenta w innej uczelni, w tym zagranicznej. Dzieje się to po uzyskaniu przez studenta Indywidualnego Planu Studiów (szczegóły są zawarte w Regulaminie studiów). W przypadku studentów wyjeżdżających w ramach programów Erasmus+ rozliczaniem studentów z zajęć zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Erasmus+ oraz dziekanat. Studenci chcący odbyć część zajęć w innej, krajowej uczelni korzystają z programu MOST. Studia w ramach Programu MOST może podjąć student nie wcześniej niż po ukończeniu drugiego semestru jednolitych studiów magisterskich, drugiego semestru studiów I stopnia lub pierwszego semestru na studiach II stopnia. Uczelnianym koordynatorem tego programu jest mgr Karolina Rochnowska z Działu Kształcenia w Rektoracie UMK.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

W Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w latach 2013-2019 funkcjonowało Uniwersyteckie Centrum Edukacji Całozyciowej i Walidacji (powołane do życia zarządzeniem Nr 129 Rektora UMK z dnia 24 września 2013). Do jego zadań należało m.in. opracowanie koncepcji i wdrożenie systemu walidacji efektów kształcenia pozaformalnego i nieformalnego w Uniwersytecie. Centrum to zakończyło swoją działalność w dniu 30 września 2019 roku na mocy zarządzenia Rektora UMK 112/2019/264. Od roku akademickiego 2019/2020 weszły w życie nowe przepisy dotyczące sposobu potwierdzania efektów uczenia się w UMK, na mocy których kompetencje w ww. zakresie zostały przekazane wydziałom (szczegóły są zawarte w uchwale Senatu UMK nr 128 z dnia 24 września 2019 roku w sprawie sposobów potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu – załącznik 3.7).

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Od roku akademickiego 2019/2020 na UMK obowiązuje nowy regulamin studiów (zał. 3.6), w którym opisane są kwestie związane z procedurą dyplomowania. Do tej pory, czynności postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego uregulowane były w uprzednio obowiązującym Regulaminie Studiów UMK wprowadzonym uchwałą Nr 57 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 kwietnia 2015 r. (jednolity tekst ogłoszony obwieszczeniem Nr 3 Rektora UMK z dnia 1 sierpnia 2018 r., Biuletyn Prawny UMK z 2018, poz. 293) oraz w Zarządzeniu Nr 45 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dnia 18 kwietnia 2016 r. postępowanie w sprawie nadania tytułu zawodowego w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (zał. 3.8) i Zarządzeniu Nr 191 Rektora z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające zarządzenie Nr 45 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 18 kwietnia 2016 r. postępowanie w sprawie nadania tytułu zawodowego w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (zał. 3.9). Ww. zarządzenia mają wciąż zastosowanie, ponieważ szczegółowy tryb dyplomowania (regulacje doprecyzowujące zapisy nowego Regulaminu Studiów) są przedmiotem przygotowywanego na styczeń/luty 2020 r. nowego zarządzenia Rektora.

Zgodnie z zapisem w Regulaminie studiów, praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania, przygotowywanym pod kierunkiem promotora. Temat pracy dyplomowej ustalany jest wspólnie przez opiekuna i studenta. Tytuły prac dyplomowych przyjmowane były do aprobującej wiadomości przez Radę WPISM. Członkowie Rady otrzymywali listę tematów ze stosownym wyprzedzeniem (wraz z materiałami na RW), w rzadkich wypadkach dochodziło do korekt tematów (zapisy w protokołach RW). W grudniu 2017 roku dziekan WPISM powołał do życia Wydziałową Komisję ds. Dyplomowania (Zarządzenie nr 10 z dnia 6 grudnia 2017 roku). Do zadań tej komisji należało m.in zbieranie tytułów prac dyplomowych i rozwiązywanie sytuacji spornych pojawiających się w procesie dyplomowania. Obecnie, wraz z powstaniem nowego Wydziału, komisja ta została rozwiązana z mocy prawa. W czasie funkcjonowania tej komisji nie zaistniały żadne sytuacje sporne w procesie dyplomowania. Zgodnie z nowym Regulaminem studiów dziekan, po zasięgnięciu opinii rady dziekańskiej, może w drodze zarządzenia określić zasady ustalania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych. Obecnie WNoPiB czeka z określeniem zasad wydziałowych na zarządzenie Rektora UMK w tej sprawie. Złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego. Do oceny pracy dyplomowej stosuje się skalę określoną w §17 ust. 2 Regulaminu studiów UMK.

Po złożeniu pracy dyplomowej, na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora, dziekan wszczyna postępowanie w sprawie ukończenia studiów i nadania tytułu zawodowego. Obowiązkiem studenta jest zamieszczenie pracy dyplomowej w Archiwum Prac Dyplomowych w terminie

uzgodnionym z promotorem. Pisemną pracę dyplomową promotor sprawdza przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Dotychczasowe regulacje na UMK uszczegóławiają, że wszczęcie postępowania następuje na wniosek studenta zaakceptowany przez promotora i złożony do dziekana nie później niż na dwa tygodnie przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Do wniosku student załącza oświadczenie o samodzielny napisaniu pracy i informację, iż nie była ona wcześniej przedmiotem procedury uzyskania tytułu zawodowego, a także zgody na archiwizację pracy dyplomowej w Archiwum Prac Dyplomowych, sprawdzenie pracy przy pomocy programu antyplagiatowego oraz na udostępnienie pracy dla potrzeb działalności dydaktycznej i naukowej.

Wniosek jest zatwierdzany przez dziekana z jednoczesnym wyznaczeniem recenzenta i planowanym terminem egzaminu (szerzej o tym na końcu niniejszego punktu). Na podstawie zatwierzonego wniosku dane dotyczące pracy dyplomowej są następnie wprowadzane do systemu USOS przez pracownika dziekanatu. Rozpoczynany jest proces archiwizacji w APD. W kolejnym kroku student wprowadza do APD: streszczenie pracy (j. polski i j. angielski), słowa kluczowe (j. polski i j. angielski) oraz tytuł pracy w j. angielskim, a także elektroniczną wersję pracy dyplomowej. Promotor sprawdza poprawność i kompletność danych w systemie. Bada pracę Jednolitym Systemem Antyplagiatowym. Z badania antyplagiatowego sporządzany jest raport, który dołączany jest do teczek akt osobowych studenta. Jeżeli w wyniku badania antyplagiatowego praca nie budzi wątpliwości co do jej oryginalności i nie zawiera zapożyczeń lub zawiera uprawnione zapożyczenia nie noszące znamion plagiatu, promotor pracę akceptuje i kieruje do recenzji, co jest równoznaczne ze złożeniem pracy dyplomowej. W przypadku wątpliwości co do merytorycznej wartości pracy dyplomowej, noszenia znamion plagiatu czy zauważenie próby ukrycia nieuprawnionych zapożyczeń stosuje się odpowiednio przepisy Zarządzenia Nr 45 Rektora UMK (§ 9 – 11).

Według dotychczasowych zarządzeń dotyczących procesu dyplomowania, nie później niż 3 dni przed terminem egzaminu dyplomowego promotor i recenzent sporządzają recenzje pracy dyplomowej (formularz elektroniczny), a wydrukowane i podpisane formularze są dostarczane do dziekanatu najpóźniej w dniu egzaminu. Student do dziekanatu dostarcza jeden egzemplarz pracy z sumami kontrolnymi (z przeznaczeniem do teczek akt osobowych) oraz egzemplarze dla promotora lub recenzenta. Pracownik dziekanatu sprawdza sumy kontrolne na pracy oraz spełnienie wymagań dotyczących zaliczenia przedmiotów. Spełnienie ich warunkuje ustalenie przez Dziekana składu komisji egzaminacyjnej i ostatecznego terminu egzaminu dyplomowego.

W skład komisji wchodzi co najmniej 3 osoby, w tym promotor i recenzent. Przewodniczy dziekan lub prodziekan albo powołany przez dziekana nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Pracownik dziekanatu wprowadza do systemu USOS średnią ze studiów, ostateczny termin egzaminu dyplomowego i skład komisji egzaminacyjnej. Przygotowywany jest

również protokół egzaminu. Jest on przekazywany w dniu egzaminu przewodniczącemu komisji, wraz z egzemplarzem pracy dyplomowej przeznaczonym to teczki osobowej studenta i raportem z badania antyplagiatowego.

Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej. Komisja ustala wynik egzaminu, sporządza protokół i podejmuje decyzję w sprawie nadania tytułu zawodowego. Wynik egzaminu jest ustalany podczas niejawnego narady komisji. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego praca dyplomowa jest niezwłocznie przekazywana do bazy referencyjnej ORPD. Po egzaminie dyplomowym pracownik dziekanatu uruchamia studentowi elektroniczną kartę obiegową. Dyplom ukończenia studiów wraz z odpisami i suplementem (zgodnie z obowiązującymi przepisami) jest sporządzany przez pracownika dziekanatu. Ww. dokumenty wydawane są studentom po uzupełnieniu i zamknięciu elektronicznej karty obiegowej.

Proces dyplomowania na WNoPiB podlega ewaluacji (szczegółowe dane dostępne podczas wizytacji). Analiza dostępnych danych z lat 2009-2019 wykazała, że w pierwszych latach istnienia WPiSM zachodziło nierównomierne obciążenie seminariami pracowników naukowo-dydaktycznych, co w latach 2016-2019 skorygowano, dzięki czemu obecnie pracownik naukowo-dydaktyczny ma pod swoją opieką tylko jedno lub co najwyżej dwa semina. Dane pozyskane z systemu APD wskazują także na zdecydowane zróżnicowanie między pracownikami pod względem liczby wypromowanych dyplomantów, co spowodowane było nie tylko przydzielaniem niektórym osobom wielu seminariów, ale także przyjmowaniem przez część pracowników zbyt wielu seminarzystów. Od roku 2016 prodekan ds. kształcenia wprowadził limity uczestników seminarium dyplomowego lub magisterskiego, co poskutkowało poprawą sytuacji. Dokonane analizy wskazują ponadto na nierównomierne obciążenie pracowników recenzowaniem prac. Aby temu zaradzić dziekan zamierza wprowadzić na Wydziale dodatkowe regulacje, jednakże z ich wprowadzaniem czeka na akty prawne wyższego rzędu (zarządzenia Rektora), by nie powielać zapisów, a tylko je uszczegółwić (np. w zakresie doboru recenzentów, aby pracownicy byli różnorodnie obciążani tym obowiązkiem – projekt zarządzenia Dziekana dostępny podczas wizytacji). W grudniu 2019 roku dokonano także analizy wyników badania prac dyplomowych i magisterskich JSA na wszystkich kierunkach, w tym na stosunkach międzynarodowych. Wyniki nie budzą niepokoju, aczkolwiek w niektórych aspektach można uzyskać poprawę w kolejnych latach (materiały do wglądu na wydziale).

3.5. Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

W przypadku kierunku stosunki międzynarodowe monitorowanie postępów studentów nie jest trudne, ponieważ na każdym roczniku znajduje się tylko jedna lub ewentualnie dwie grupy studentów. Z analizy obserwacji studentów kierunku stosunki międzynarodowe w ostatnich kilku latach wynika, że po pierwszym semestrze na studiach pozostają i studiują dalej osoby istotnie zainteresowane tym

kierunkiem. Największy odsiew ma miejsce po pierwszym semestrze, lecz nie wynika to w większości przypadków z nieotrzymania zaliczeń czy niezdania egzaminów, a z powodu zjawiska tzw. „martwych dusz”. Od kilku lat zauważalne jest, także na kierunku stosunki międzynarodowe, zjawisko zapisywania się na studia osób, które odbierają legitymację studencką, zapisują się na zajęcia w USOSie, (część składa nawet wnioski o stypendium), lecz nie uczęszczają na nie. Warto jednak zauważyć, że na ocenianym kierunku rzeczona zjawiska jest mniejsze niż np. na kierunku politologia. Ewaluacja procesu dyplomowania wskazuje także, że stosunkowo duża grupa studentów nie przystępuje terminowo do obron (szczegółowe dane dostępne na wydziale podczas wizytacji). Wskaźnik ten na pierwszym stopniu waha się od 20% do 45%, a na stopniu od 32% do 65% w latach 2014-2019.

Tabela I.16. Liczba studentów przyjętych na pierwszy rok oraz odsiew po 1 roku studiów.

Rok akademicki	Studia stacjonarne I stopnia		Studia stacjonarne II stopnia	
	liczba przyjętych na pierwszy rok	o – odsiew po 1 roku studiów [%]*	liczba przyjętych na pierwszy rok	o – odsiew po 1 roku studiów [%]*
2016/2017	55	45,5	49	42,9
2017/2018	60	45	28	28,6
2018/2019	49	38,8	27	25,9
2019/2020	25		40	

* Odsiew liczony wg wzoru $o = (\text{liczba studentów po 1 roku studiów} / \text{liczba studentów przyjętych na pierwszy rok}) * 100\%$

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Obowiązujący Regulamin studiów reguluje sposób zaliczania semestru bądź roku studiów. Na WNoPiB, w tym na kierunku stosunki międzynarodowe, okresem zaliczeniowym jest semestr. Oznacza to, że ostateczny termin uzyskania zaliczeń przedmiotów i zdania wszystkich egzaminów objętych planem studiów w semestrze zimowym upływa 28 lutego, a w semestrze letnim 20 września. Zgodnie z Regulaminem studiów warunkiem zaliczenia semestru lub roku studiów jest uzyskanie zaliczenia zajęć, zdanie wszystkich egzaminów i zaliczenie praktyk oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS określonych planem studiów lub Indywidualnym Planem Studiów. Gdy idzie o kierunek stosunki międzynarodowe plany studiów skonstruowano w ten sposób, że w każdym semestrze studenci mają do uzyskania 30 punktów ECTS, co ułatwia pracę tak studentom jak i dziekanatowi. W przypadku studenta odbywającego studia lub praktyki w ramach porozumień lub programu wymiany, dodatkowym warunkiem zaliczenia semestru lub roku studiów jest złożenie wykazu uzyskanych zaliczeń lub potwierdzenie odbycia praktyk.

Organizacja roku akademickiego jest znana z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem – zazwyczaj w maju poprzedzającym rok akademicki Rektor UMK wydaje stosowne zarządzenie.

Regulamin studiów określa maksymalny czas jaki prowadzący zajęcia ma na wpisanie oceny do systemu USOS. Terminy zaliczeń oraz egzaminów są ustalane w porozumieniu ze studentami. Ponadto terminarz egzaminów jest publikowany na stronie internetowej Wydziału oraz wywieszony w gablocie. Sposób zaliczenia czy też forma egzaminu podawane są w sylabusach. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane są przez prowadzących zajęcia, a student ma prawo do wglądu do nich. Szczegóły w tym zakresie określa Regulamin studiów np. warunki egzaminu komisyjnego, możliwość wybrania egzaminatora w przypadku, gdy zajęcia prowadzi dwóch prowadzących, skalę ocen itp. Formy przeprowadzania zaliczenia czy egzaminu są zróżnicowane – praktykuje się organizowanie egzaminów pisemnych (np. z przedmiotu Współczesne systemy polityczne), ale też i ustnych (np. Filozofia). W przypadku zdobywania zaliczeń z konwersatoriów i ćwiczeń często obowiązuje system punktowy, w którym premiowane są różne aktywności studentów takie jak: aktywność na zajęciach, przygotowanie wystąpienia, referat, tzw. wejściówki, udział w debacie, kolokwium, przygotowanie wniosku o dofinansowanie z UE itp. (przykładowe przedmioty: Relacje zewnętrzne UE; Teoria stosunków międzynarodowych, Etykieta i dobre maniery, Warsztaty z pozyskiwania środków europejskich). Szczegółowo formy sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zostały zawarte w programie studiów (załącznik 2.1).

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się w sposób ciągły bądź okresowy. Zależy to przede wszystkim od formy prowadzenia zajęć. W przypadku wykładów kursowych sprawdzenie i ocena osiągnięć efektów uczenia ma miejsce zazwyczaj na koniec semestru - trudno o inne rozwiązanie, gdyż zgodnie z Regulaminem studiów obecność na tego typu zajęciach nie jest obowiązkowa. Bardzo często na wykładach monograficznych oceniana jest aktywność studentów – jest to warunek uzyskania zaliczenia (rozwiązania regulaminowe w tym względzie są inne niż w przypadku wykładów kursowych). W przypadku ćwiczeń i konwersatoriów sposoby są już bardziej zróżnicowane. Często odbywa się to na zasadzie monitorowania aktywności studenckiej podczas zajęć (punkty za aktywność), zaliczania prac semestralnych (np. 1. przygotowanie prezentacji – wystąpienia na zajęciach na zadany temat; 2. referat, który niekoniecznie musi być wygłoszony przez autora; 3. napisania artykułu naukowego), rozliczania z przyswojenia materiałów źródłowych, niezbędnych do uczestnictwa w kolejnych zajęciach, uczestnictwie w projekcie zespołowym, czy rozwiązywania zadań (np. opracowanie danych statystycznych, przygotowanie prognozy). Poza tym stosuje się także kolokwia semestralne oraz końcowe. Szczegóły są zawarte w sylabusach. Terminy zaliczeń i egzaminów są ustalane ze studentami ze stosownym wyprzedzeniem.

Osiąganie efektów uczenia się w obszarze kompetencji językowych odbywa się wielorako: tzw. lektoraty językowe, konwersatoria do wyboru w języku obcym, ewentualnie wykłady ogólnouniwersyteckie w języku obcym, korzystanie z literatury w języku obcym oraz uczestnictwo w spotkaniach z zaproszonymi przez Wydział lub Uniwersytet gośćmi. Studenci na kierunku stosunki

międzynarodowe mają więcej zajęć w ramach lektoratów, co wynika ze specyfiki przedstawianego kierunku. I tak, na pierwszym roku studiów s1 od semestru 2 przez cztery semestry mają oni zajęcia z wybranego języka (francuski, niemiecki, rosyjski), łącznie w wymiarze 120 godzin (4x30). Każdy semestr wieńczy zaliczenie na ocenę, a w 5 semestrze dodatkowo egzamin. W semestrach 3 i 4 studenci mają lektorat z języka angielskiego, semestr 3 kończy się zaliczeniem na ocenę, natomiast semestr 4 zaliczeniem na ocenę i egzaminem. Wymiar lektoratu z języka angielskiego to 2x60 godzin. Daje to łącznie 240h zajęć z tzw. lektoratu na kierunku stosunki międzynarodowe (studia s1). Dodatkowo, od roku akademickiego 2019-2020 wprowadzono także, na mocy aktów prawnych wyższego rzędu, obowiązkowy lektorat z j. angielskiego w wymiarze 30h na studiach drugiego stopnia. Ma on miejsce w 2 semestrze i kończy się egzaminem.

Lektoraty mają formułę języka specjalistycznego. Zajęcia te, przede wszystkim na studiach pierwszego stopnia, mają za zadanie przygotować studenta do przedmiotów, które realizowane są w kolejnych semestrach (4, 5 i 6), a mianowicie konwersatoriów do wyboru w języku obcym. Na studiach pierwszego stopnia student zobligowany jest do zaliczenia trzech takich konwersatoriów, co daje łącznie 90h zajęć języka specjalistycznego o charakterze praktycznym (zajęcia, literatura i zaliczenie w języku obcym). Zajęcia te mają także w zamyśle przygotowywać naszych studentów do wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Na studiach drugiego stopnia z kolei student musi uzyskać zaliczenie z dwóch przedmiotów tego typu (łącznie 60h), analogicznie do tego, co ma miejsce na studiach licencjackich. Tematyka tej grupy przedmiotów jest bardzo zróżnicowana, a student ma pełną swobodę wyboru.

3.7. Dobór metod sprawdzania i ocenia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

Jak już zostało wspomniane, metody sprawdzania efektów uczenia się są zróżnicowane. W pierwszej części niniejszego punktu opisane zostaną przykładowe metody sprawdzania efektów uczenia się:

- efekt K_W01 (Ma wiedzę przedmiotową i metodologiczną w zakresie nauk społecznych w kontekście stosunków międzynarodowych i ich powiązania z naukami o polityce i administracji, historią, ekonomią i prawem); do tego efektu są przypisane następujące przedmioty: Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych, Metody i techniki badań w stosunkach międzynarodowych, Proseminarium, Seminarium dyplomowe. W przypadku przedmiotu Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych osiągnięcie efektów uczenia się jest sprawdzane w sposób ciągły (ocena aktywności na zajęciach: wypowiedzi, formułowanie tez, argumentowanie, wyciąganie wniosków), jak i kolokwium zaliczeniowe w formie otwartego testu, który pozwala na zaprezentowanie się studentowi. W przypadku

Proseminarium studenci zobligowani są do m.in. napisania I rozdziału pracy dyplomowej bądź to artykułu naukowego. Z kolei gdy idzie o Seminarium dyplomowe weryfikacja efektów uczenia się następuje poprzez weryfikację dostarczanych przez studentów fragmentów pracy dyplomowej.

- efekt K_U02 (Potrafi wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych, korzystając z technik informacyjno-komunikacyjnych). Jego osiągnięcie jest weryfikowane m.in. na następujących przedmiotach: Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych, Międzynarodowe stosunki kulturalne, Instytucje i prawo UE, Współczesne systemy polityczne, Podstawy statystyki i demografii, Międzynarodowe stosunki gospodarcze itp. Studenci zobligowani są do wyszukiwania niezbędnych informacji, które są potem w stanie merytorycznie wykorzystać w toku dyskusji podczas zajęć, debaty, prezentacji czy referatu. Istotna jest również weryfikacja efektu na drodze pisemnej – kolokwia zaliczeniowe czy egzaminy.
- efekt K_K03 (Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie międzynarodowego dziedzictwa kulturowego i konieczności współpracy międzynarodowej w tym zakresie), jego osiągnięcie jest weryfikowane m.in. na następujących przedmiotach: Filozofia, Międzynarodowe stosunki kulturalne, Etykieta i dobre maniery. Wskazane przedmioty przyczyniać się mają do uwrażliwienia studentów na kwestie kulturowe, współpracę w tym zakresie, tak na szczeblu lokalnym, jak regionalnym czy międzypaństwowym. Weryfikacja efektu ma miejsce poprzez bieżącą ocenę merytorycznej aktywności studentów podczas zajęć, kolokwium zaliczeniowego i ustnego egzaminu.

Efekty uczenia się w kategorii wiedza najczęściej są sprawdzane w formie egzaminu pisemnego lub ustnego bądź kolokwium pisemnego. Natomiast w przypadku efektów w zakresie umiejętności, sprawdzenie ma na ogół charakter praktyczny – student jest zobowiązany do wykonania zadania (indywidualnie bądź w grupie) np. przygotowania projektu lub wniosku (np. Warsztaty z pozyskiwania środków europejskich), wykonania analizy statystycznej – opis ilościowy (np. Metody i techniki badań w stosunkach międzynarodowych), rozwiązania zadania (np. Podstawy statystyki i demografii), napisanie referatu (np. Prawo międzynarodowe publiczne), przygotowania się do wystąpienia publicznego, np. prezentacji (np. Międzynarodowe stosunki kulturalne). W zakresie kompetencji społecznych osiągnięcie efektów w tym obszarze sprawdza się zazwyczaj pośrednio – np. przestrzeganie zasad etyki – analiza JSA tekstu pracy dyplomowej, zachowanie na egzaminie, gotowość do zdobywania wiedzy, informacji i danych potrzebnych w procesie rozwiązywania praktycznych problemów w życiu zawodowym ze szczególnym uwzględnieniem problemów z obszaru nauk o polityce i administracji – aktywność na zajęciach, zaangażowanie w pracy kół naukowych itd.

- Techniki informatyczno-komunikacyjne: np. przedmiot: Seminarium dyplomowe – promotor pracy, jak i recenzent, oceniają sposób edycji tekstu (korzystanie z edytora tekstowego, jego zaawansowanych funkcji np. spis treści, odsyłacze, elementy graficzne itp.), ale także korzystanie z zasobów cyfrowych (korzystanie z baz tekstowych z zakresu dyscypliny nauk o polityce i administracji); przedmioty: Międzynarodowe stosunki gospodarcze (ćwiczenia), Wspólna waluta europejska i inne – korzystanie z e-learningu, tzn. zajęć przygotowanych przez wykładowcę na platformie MOODLE. Wykładowcy na WNoPiB korzystają zazwyczaj z blended learning – student, aby zaliczyć przedmiot, musi również rozliczyć się z treści przygotowanych w formie cyfrowej; przedmiot: Metody i techniki badań w stosunkach międzynarodowych – analiza ilościowa wyników badań (korzystanie z Excela) – np. efekt uczenia się K_U02; K_K01 (oba s1);
- Kompetencje językowe: przedmiot: język angielski specjalistyczny I, język obcy specjalistyczny I oraz język angielski specjalistyczny II (od roku 2019/2020 studia drugiego stopnia) w ramach lektoratów; konwersatoria do wyboru w języku obcym - student korzysta z tekstów obcojęzycznych, na zajęciach komunikuje się w języku obcym, przygotowuje wypowiedzi, prezentacje, posługuje się językiem specjalistycznym; możliwość rejestrowania się na fakultatywne wykłady ogólnouniwersyteckie i monograficzne w j. obcych – np. efekt uczenia się K_U04 (s1);
- Znajomość wydarzeń politycznych, społecznych, gospodarczych i ze spektrum bezpieczeństwa, które wpłynęły na kształt współczesnych stosunków międzynarodowych – np. przedmioty: Historia stosunków międzynarodowych, Konflikty zbrojne XX i XXI wieku, Międzynarodowe stosunki polityczne w latach 1945-1989 oraz inne: egzamin pisemny - efekt uczenia się K_W02; K_U07; K_K06 (wszystkie s1).

Charakterystyka prac etapowych i egzaminacyjnych oraz sposoby dokumentowania efektów uczenia się

Jak już zostało wspomniane, pisemne prace egzaminacyjne i zaliczeniowe są przechowywane przez nauczycieli akademickich, w tym część w wersji elektronicznej (np. prezentacje multimedialne, testy). Protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe są przechowywane w wersji elektronicznej w systemie USOS oraz w wersji papierowej w dziekanacie.

Charakterystyka prac dyplomowych

Tematyka prac dyplomowych i magisterskich zdeterminowana jest zainteresowaniami naukowymi tak promotorów jak i studentów. Na WNoPiB obowiązuje zasada zapisywania się

studentów na seminaria u przyszłych promotorów. Już podczas rozmowy wstępnej nauczyciel akademicki rozmawia ze studentem o proponowanej tematyce pracy licencjackiej bądź magisterskiej. Gdy taki projekt zyska roboczą aprobatę prowadzącego seminarium student trafia na listę uczestników grupy seminaryjnej. W dalszej kolejności rzeczony listy seminaryjne, zawierające spis nazwisk uczestników poszczególnych grup, przekazywane są do prodziekana ds. kształcenia, który weryfikuje, po pierwsze liczebność seminarium, po drugie sprawdza, czy nie ma dublujących się zapisów (nazwisk). W ostatnich latach na kierunku stosunki międzynarodowe powstawały m.in. prace podejmujące tematy związane z (szczegółowy wykaz stanowi załącznik 2.7):

Prace licencjackie:

- wpływem programów kosmicznych na stosunki międzynarodowe np. „Nowy Wyścig Kosmiczny. Wpływ programów kosmicznych na stosunki międzynarodowe” (promotor: dr hab. L. Kuk, prof. UMK, student: Jakub Grzela, nr albumu: 276267);
- podstawami geopolityki np. „Wprowadzenie do geopolityki. Myślenie geopolityczne krok po kroku” (promotor: dr R. Willa, student: Filip Owczarek, nr albumu: 280806);
- multikulturalizmem np. „Multikulturalizm w aspekcie społeczno-politycznym na przykładzie wybranych państw Europy Zachodniej” (promotor: dr hab. E. Alabrudzińska, prof. UMK, student: Martyna Puszczewicz, nr albumu: 287665);
- polityką etniczną wobec mniejszości np. „Polityka etniczna Estonii wobec mniejszości rosyjskiej po 1991 roku” (promotor: prof. dr hab. R. Schattkowsky, student: Grzegorz Węgrodzki, nr albumu: 287674).

Prace magisterskie:

- relacjami między USA a państwami UE np. „Polityczne aspekty relacji Stanów Zjednoczonych z państwami członkowskimi Unii Europejskiej podczas I kadencji Baracka Obamy na stanowisku prezydenta (2009-2013)” (promotor: prof. dr hab. R. Bäcker, student: Michał Dahl, nr albumu: 251556);
- Arabską Wiosną Ludów i migracjami np. „Arabska Wiosna Ludów a migracje do państw Unii Europejskiej” (promotor: dr hab. P. Hanczewski, student: Adrianna Czarnecka, nr albumu: 259281);
- niezależnością Europejskiego Banku Centralnego np. „Niezależność Europejskiego Banku Centralnego jako gwarancja skutecznej realizacji polityki pieniężnej Unii Europejskiej” (promotor: prof. dr hab. J. Maliszewska-Nienartowicz, student: Amanda Witulska, nr albumu: 263675);
- działalnością organizacji międzynarodowych np. „Działalność Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE z siedzibą w Warszawie” (promotor: dr hab. Z. Karpus, prof. UMK, student: Maciej Lis, nr albumu: 275711).

Wyniki monitoringu losów absolwentów

W monitorowaniu losów absolwentów Wydział posługuje się systemem ELA (szerzej w pkt. 10). Pomocne w tym przedsięwzięciu jest także Biuro Karier UMK, gdyż jednym z jego zadań jest badanie losów zawodowych absolwentów UMK – dane z tych badań (przeprowadzane po 6 miesiącach i 3 latach po zakończeniu studiów) są cyklicznie przesyłane do WNoPiB. Od około 3 lat Wydział prowadzi także własne eksploracje. Najnowsze opracowanie nosi tytuł „Badanie oczekiwań i motywacji do studiowania na I roku studiów stacjonarnych prowadzonych na WPiSM w latach 2017-2019”, a jego autorami są: dr hab. B. Michalak prof. UMK, dr M. Winclawska i dr W. Szewczak (wyniki badań do wglądu podczas wizytacji zespołu oceniającego PKA). W związku z tym, że szczególnie studia magisterskie w ostatnich latach przygotowywały do podjęcia studiów doktoranckich, część absolwentów stawała się doktorantami i ich rozwój był śledzony na bieżąco przez Wydział.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Charakterystyka kadry naukowej prowadzącej zajęcia

Zgodnie z celami polityki kadrowej obecnie na Wydziale zatrudniane są osoby ze znacznym dorobkiem naukowym, dużą praktyką w pracy eksperckiej oraz dysponujące doświadczeniem dydaktycznym. Dorobek naukowy, który wykazują (szeroko omówiony w kryterium 1 i w załączniku nr 2.4 – charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia) świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu do prowadzenia zajęć na przedstawianym kierunku. Ponadto, wskazać przyjdzie, że część nauczycieli akademickich (m.in. dr J. Modrzyńska, dr L. Czechowska, dr. K. Kącka, dr. R. Willa, dr M. Popławski, dr M. Redo, dr J. Rezmer, dr hab. B. Michalak, prof. UMK, dr hab. P. Siemiątkowski prof. UMK, dr hab. B. Stachowiak prof. UMK) stale podwyższa swoje kompetencje dydaktyczne dzięki uczestnictwu m.in. w szkoleniach, kursach, warsztatach i projektach organizowanych przez UMK (np. projekty „WZROST” lub „Podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej UMK”). Obszary wzmacniane przez wykładowców WNoPiB to np. wykorzystywanie nowoczesnych metod dydaktycznych, stosowanie e-learningu, statystyka dla humanistów i przyrodników. Nauczyciele akademicy podnoszą także swoje kompetencje językowe – akademicki język angielski.

Aktywność ta jest następnie widoczna w kształceniu – nauczyciele akademicy wychodzą z inicjatywą wdrażania nowych form zajęć, metod kształcenia, np. prowadzą warsztaty (m.in. nauka wystąpień publicznych poprzez nagrywanie studentów i później analizowanie wystąpienia), czy wykorzystują metody kształcenia na odległość (szczegóły w pkt 2.3). Prowadzą również zajęcia w języku obcym (np. British and Australian Politics for the Beginners in English (dr M. Winclawska), Global Climate Negotiations (dr L. Czechowska), Foreign Policy of the Russian Federation (dr A. Bryc), European Security System (prof. J. Maliszewska-Nienartowicz) – szczegółowy wykaz przedmiotów prowadzonych w języku obcym znajduje się w części III raportu (tabela III.1.6), a także wykorzystują na zajęciach i promują korzystanie wśród studentów z obcojęzycznych źródeł wiedzy (literatura zagraniczna, obcojęzyczne kursy i webinary). Jest to widoczne np. w sylabusach poszczególnych przedmiotów w systemie USOS, w proponowanej studentom literaturze.

Ponadto, nauczyciele akademicy WNoPiB, prowadzący zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe, są autorami (redaktorami) podręczników, materiałów edukacyjnych i autorskich programów kształcenia. Jako przykłady można wymienić:

- Bäcker, R., Winclawska, M., Rak, J., Czechowska, L., Gadomska, G., Gajda, J., & Płotka, B. (2016). Metodologia badań politologicznych. Warszawa: PTNP, ss. 230;
- Michalak B. (2013), Partie polityczne i systemy partyjne. Zarys wykładu. Warszawa: WSP TWP w Warszawie, ss. 228;

- Knopek J., Willa R. (red.). (2016), Polska polityka zagraniczna 1989-2014. Warszawa: Difin, ss. 479.
- Prof. dr hab. Jacek Bartyzel: autorski program wykładów z teologii politycznej na UMK (unikatowy w skali kraju);
- Dr S. Drelich: autorski program konwersatorium pt. „Współczesne spory aksjologiczne” przeznaczonego dla studentów politologii, stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa wewnętrznego (2019);
- Dr S. Drelich, autorski program wykładu monograficznego pt. „Potęga telewizji” przeznaczonego dla studentów politologii, stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa wewnętrznego (2016-2018);
- Dr S. Drelich: nagroda Rektora UMK za przygotowanie programu wykładu monograficznego pt. „Potęga telewizji” przeznaczonego dla wszystkich studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (2016);
- Dr M. Piechowicz: Laureat konkursu na 10 najlepszych propozycji autorskich materiałów dydaktycznych, wykorzystujących nowoczesne metody nauczania, mających na celu wzmocnienia potencjału dydaktycznego UMK – projekt rozwoju potencjału UMK „WZROST” finansowany z funduszy UE (2015).

Indywidualne sukcesy przekładają się na sukcesy uczelni i wydziału, o czym świadczyć może fakt, że kierunek stosunki międzynarodowe na UMK w rankingu „Perspektyw” zajął w roku 2017 szóste miejsce w kategorii uniwersytety, zaś w roku 2018 i 2019 – piąte miejsce w grupie uczelni akademickich. Świadczy to o stałej, wysokiej pozycji kierunku na szczeblu ogólnopolskim.

4.2. Obsada zajęć i polityka kadrowa

Wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe można podzielić na dwie zasadnicze grupy: pracowników WNoPiB i doktorantów.

Większość zajęć prowadzą osoby, które uzyskały stopień doktora lub doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o polityce (i administracji) lub mają tytuł profesora nauk społecznych. Na dzień dzisiejszy na Wydziale obecnie zatrudniona jest jedna osoba na stanowisku asystenta ze stopniem zawodowym magistra. Procedura obsady zajęć na WNoPiB jest następująca: na każdy kolejny rok akademicki proponuje ją, kierując się kryteriami merytorycznymi, pełnomocnik ds. kierunku. Drobnych korekt dokonuje prodziekan ds. kształcenia, przy przydziale zajęć dydaktycznych zwraca się uwagę nie tylko na obszar badawczy danego pracownika, ale także na wyniki anonimowych ankiet studenckich w systemie USOS dotyczących prowadzonych zajęć i wykładowcy oraz wyniki hospitacji jego zajęć. Ponadto prodziekan ds. Kształcenia analizuje obciążenia godzinowe dla pracowników, aby każdy z nich miał zagwarantowane pensum. W przypadku doktorantów pod uwagę bierze się głównie ich

predyspozycje oraz kierunek ukończonych przez nich studiów magisterskich i licencjackich. Wśród uczestników studiów doktoranckich na WNoPiB są absolwenci kierunku stosunki międzynarodowe (np. Michał Dahl, Natalia Gburzyńska, Adrianna Czarnecka), ale również politologii (Paulina Kruszyńska, Kamila Remzer-Płotka), bezpieczeństwa wewnętrznego (Patrycja Rutkowska, Natalia Ciszewska, Katarzyna Sopolnińska), dziennikarstwa i komunikacji społecznej (Maria Lewandowska). Są też osoby, które ukończyły europeistykę (Paulina Kruszyńska) czy prawo (Katarzyna Sopolnińska). Na skutek zmian w programie/planie studiów pierwszego stopnia SM (dla naboru 2018-2019) część przedmiotów jest lub wkrótce będzie realizowana łącznie z innymi kierunkami prowadzonymi na WNoPiB (politologia, bezpieczeństwo wewnętrzne i bezpieczeństwo narodowe). Jest to zgodne z przepisami wewnętrznymi UMK, ale przede wszystkim korzystnie wpływa na samych studentów, którzy dzięki takiemu rozwiązaniu spotykają się na zajęciach z różnorodnym oraz wielowymiarowym podejściem do omawianych zagadnień.

W roku akademickim 2016/2017 dokonano ewaluacji obsady zajęć dydaktycznych, była ona przede wszystkim uwarunkowana koniecznością optymalizacji ze względów ekonomicznych (zalecenie władz rektorskich). Pracownicy Wydziału mieli bardzo dużo nadgodzin, co więcej nie były one rozłożone równomiernie. Sytuacja ta była spowodowana m.in. przyjmowaniem dużej liczby studentów i brakiem tworzenia nowych etatów. Przeanalizowano wówczas sytuację od roku 2012/2013, analizy statystyczne prowadzi się co roku. Dane zawarto w tabeli I.17, wskazują na to, że średnia godzin powoli zmniejsza się, a wskaźnik zmienności spada. Analizowane godziny są łącznie (studia stacjonarne i niestacjonarne, także na innych wydziałach). Na studiach stacjonarnych spłaszczenie godzin jest bardziej widoczne. Szczegółowe dane są dostępne do wglądu na wydziale podczas wizytacji.

Tabela I.17. Obciążenie godzinowe pracowników WPSIM/WNoPiB w latach 2012/2013 - 2019/2020

Rok akademicki	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Maksimum godzin	720	824	1049	920	870	670	655	557
Minimum godzin	120	120	114	210	240	0	0	60
Średnia godzin	438	433	490	436	452	368	347	298
Współczynnik zmienności	32%	37%	37%	37%	31%	39%	33%	34%

Program kierunku stosunki międzynarodowe zawiera zajęcia mające na celu osiągnięcie przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej (Wprowadzenie do

stosunków międzynarodowych, Metody i techniki badań w stosunkach międzynarodowych, Teoria stosunków międzynarodowych, Proseminarium, Seminarium dyplomowe i Seminarium magisterskie). Zajęcia te prowadzone są przez nauczycieli akademickich o wieloletnim doświadczeniu, często realizujących granty badawcze, czy będących ekspertami w komercyjnych ośrodkach badawczych (dr hab. Michał Strzelecki, prof. UMK, prof. dr hab. Jacek Bartyzel, prof. dr hab. Ralph Schattkowsky, dr Rafał Willa – informacja o prowadzonych badaniach i realizowanych grantach badawczych – pkt. 1.2). Także na pozostałych zajęciach na kierunku stosunki międzynarodowe kadra dydaktyczna opiera działalność dydaktyczną na prowadzonej przez siebie działalności naukowej (powiązanie treści kształcenia z prowadzonymi badaniami – zob. tabele I.7 i I.8) oraz włącza studentów w działania naukowe (zob. pkt. 1.2).

Polityka kadrowa Wydziału podporządkowana jest strategii Uniwersytetu i regulacjom zawartym w Statucie UMK obowiązującym od 1 października 2019 r. Nowe regulacje są w fazie przygotowania (powołana została komisja rektorska do ustalenia kryteriów oceny działalności naukowej nauczycieli akademickich). Do dnia 30 września 2019 r. polityka kadrowa oparta była o następujące uchwały Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu:

- Uchwała Nr 177 z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie polityki osobowej oraz zasad i trybu zatrudniania nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- Uchwała nr 217 z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie wytycznych służących ustaleniu kryteriów oceny działalności naukowej nauczycieli akademickich oraz zasad wynagradzania nauczycieli akademickich za publikacje artykułów naukowych,
- Uchwała nr 42 z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie kryteriów oceny działalności naukowej obowiązujących przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich na poszczególnych stanowiskach oraz obowiązujących nauczycieli akademickich ubiegających się o zatrudnienie na określonym stanowisku w ramach awansu zawodowego.

Powyższe uchwały zawierały wytyczne dotyczące ustalenia kryteriów oceny działalności naukowej nauczycieli akademickich na stanowiskach naukowych i naukowo-dydaktycznych dokonywanej: w trakcie okresowej oceny nauczycieli akademickich oraz w trakcie procedury zatrudniania lub awansu zawodowego nauczycieli akademickich. Ponadto określały one również zasady przyznawania gratyfikacji finansowych pracownikom Uniwersytetu za publikacje artykułów naukowych w najwyżej punktowanych czasopismach naukowych. Kryteria oceny pracowników naukowo-dydaktycznych dotyczyły w szczególności: osiągnięć naukowych, których wyniki zostały opublikowane w formie artykułów w renomowanych czasopismach naukowych lub w formie monografii naukowych; zdolności pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na prowadzenie badań naukowych. W celu wspierania prowadzonych przez pracowników Uniwersytetu krajowych i międzynarodowych badań naukowych oraz ich dążenia do osiągnięcia doskonałości akademickiej,

Rektor przyznawał (i jest to kontynuowane) autorom najwyżej punktowanych, afiliowanych w Uniwersytecie, publikacji w periodykach naukowych jednorazowe stypendia z własnego funduszu stypendialnego (Zarządzenie Nr 176 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie jednorazowych stypendiów rektora dla nauczycieli akademickich Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, zał. 3.10).

Również na poziomie wydziałowym funkcjonował sformalizowany system ocen pracowniczych służący realizacji misji Wydziału oraz osiągnięciu pożądanego poziomu rozwoju zawodowego zatrudnionej kadry. Przeprowadzana była ocena bieżąca i okresowa. Bieżąca ocena nauczycieli akademickich była prowadzona przez bezpośrednich przełożonych (kierowników katedr). Formalne okresowe oceny pracowników odbywały się natomiast co 4 lata. Oceny były też realizowane, gdy z końcem danego roku akademickiego upływał termin mianowania lub umowy o pracę, bądź też, gdy podczas poprzedniej oceny pracownika wnioskowano o wcześniejszą ocenę (wcześniej niż po dwóch latach). Oceny dokonywała Wydziałowa Komisja Oceniająca.

Przy ocenie pracownika brane były pod uwagę następujące aspekty:

- działalność naukowo-badawcza (w tym m.in.: udokumentowany dorobek naukowy wraz z jego oceną parametryczną przygotowaną przez Sekcję Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych w Bibliotece Głównej UMK w Toruniu),
- realizowane w okresie oceny projekty badawcze,
- prowadzona działalność dydaktyczna (w tym ocena dokonana w trakcie hospitacji)
- oceny studentów w systematycznych badaniach ankietowych,
- realizowana w okresie oceny działalność organizacyjna,
- odznaczenia, nagrody, wyróżnienia uzyskane w okresie oceny,
- opinia kierownika katedry.

Ważnym elementem systemu ocen były oceny studentów. Zasady oceniania jakości kształcenia przez studentów określone były w Zarządzeniu Rektora UMK nr 60 i 61 z 7.04.2014 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych w UMK w Toruniu. Anonimowe badania ankietowe studentów były prowadzone systematycznie w każdym semestrze za pośrednictwem systemu USOS.

Zgodnie z zasadami ocen okresowych obowiązującymi od 2017 roku pracownicy naukowci i naukowo-dydaktyczni byli zobowiązani do spełnienia minimalnego poziomu kryteriów rozwoju naukowego dla poszczególnych stanowisk zgodnie z Uchwałą nr 42 Senatu UMK z dnia 28 marca 2017 w sprawie kryteriów oceny działalności naukowej obowiązujących przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich na poszczególnych stanowiskach oraz obowiązujących nauczycieli akademickich ubiegających się o zatrudnienie na określonym stanowisku w ramach awansu zawodowego.

Bardzo ważnym czynnikiem wspierającym rozwój kwalifikacji naukowych jest posiadanie przez Wydział uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego

w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji (a od 1 października 2019 r. także stopnia naukowego doktora w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie). Kadra naukowo-dydaktyczna zatrudniona na WNoPiB posiada coraz wyższe kwalifikacje merytoryczne. Należy tu podkreślić, że od 1 września 2009 r. do 30 września 2019 r. na istniejącym wówczas Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych systematycznie zwiększała się liczba tytułarnych profesorów i doktorów habilitowanych. Od czasu uzyskania uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego w grudniu 2010 roku w zakresie dyscypliny nauk o polityce – stopień doktora habilitowanego uzyskało 10 pracowników. Pracownicy WPiSM uzyskali także stopnie naukowe poza ośrodkiem macierzystym, np.: dr hab. B. Stachowiak (2014 – UG), dr hab. Marcin Siwicki (2019 – UMCS) (szczegółowy spis awansów naukowych kadry od 2013 r. – tabela I.6). Trwają również dalsze procedury awansowe pracowników WNoPiB np. dr Maria Winclawska, dr Magdalena Redo, dr Michał Białkowski, dr R. Potorski itd.

Kolejnym elementem systemu wsparcia i motywowania kadry do rozwoju jest finansowanie przez Wydział wyjazdów na konferencje, seminaria i sympozja naukowe w ramach działalności statutowej. Ponadto, Wydział intensywnie wspiera pracowników finansując również tłumaczenia publikacji naukowych celem ich opublikowania w wysokopunktowanych czasopismach branżowych. Każda Katedra Wydziału posiada przyznaną corocznie wysokość dotacji na finansowanie działalności naukowej pracowników. Do 30 września 2019 r. na Wydziale funkcjonowała również Wydziałowa Komisja ds. Nagród, która cyklicznie opiniowała wnioski o przyznanie nagród i wyróżnień wybranym nauczycielom akademickim, na podstawie ich osiągnięć naukowych i zaangażowania w pracę organizacyjną Wydziału. Dziekan w celu wspierania prowadzonych przez pracowników Wydziału krajowych i międzynarodowych badań naukowych oraz ich dążenia do osiągnięcia doskonałości akademickiej corocznie ogłaszał również kryterium punktowe dla publikacji naukowych, na podstawie którego przyznawany był jednorazowy dodatek specjalny (na wzór nagrody Rektora za wysoko punktowane publikacje).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna i naukowa służąca realizacji zajęć i działalności naukowej

Baza dydaktyczna Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (WNoPiB) UMK w Toruniu mieści się w budynku przy ul. Batorego 39L w Toruniu o łącznej powierzchni użytkowej 2692,06 m², w której znajdują się dziekanaty, dobrze wyposażone sale ćwiczeniowe, seminaryjne oraz pracownia komputerowa. Warto podkreślić, że budynek Wydziału dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (w budynku znajduje się dźwig osobowy, winda przyścienna, podjazdy, odpowiednio wyposażone toalety oraz oznakowane miejsca parkingowe). W obiekcie znajdują się m.in.: 2 sale wykładowe zdolne pomieścić ok. 80 studentów, każda z nich wyposażona jest w nowoczesny komputer stacjonarny połączony z rzutnikiem multimedialnym oraz systemem nagłośnienia, a także bezprzewodowe mikrofony z czego jedna z nich posiada tablicę interaktywną. Ponadto, w budynku mieści się 8 sal do prowadzenia ćwiczeń wyposażonych również w komputery stacjonarne połączone z projektorem multimedialnym i systemem nagłośnienia – w trzech z nich znajdują się tablice interaktywne. Zajęcia prowadzone w formie seminariów i warsztatów odbywają się w czterech mniejszych salach.

W jednostce dydaktycznej mieści się również pracownia komputerowa umożliwiająca prowadzenie zajęć laboratoryjnych. W skład wyposażenia wchodzi: 17 stanowisk z komputerami typu PC w każdym z nich zainstalowane jest oprogramowanie (MS OFFICE, ACROBAT READER DC oraz w zależności od potrzeb procesu dydaktycznego są zainstalowane lub mogą zostać doinstalowane inne programy w tym np. w ramach licencji ogólnouczelnianej Pakiet statystyczny SPSS). W pracowni podwieszony jest również projektor multimedialny połączony z komputerem prowadzącego zajęcia i systemem nagłaśniania. Wszystkie komputery na WNoPiB posiadają szerokopasmowy dostęp do Internetu. Ponadto, nauczyciele akademicy mają do dyspozycji 32 pokoje (gabinety) wyposażone w komputery stacjonarne z dostępem Internetu oraz sukcesywnie doposażane w nowoczesne urządzenia wielofunkcyjne i przydatne sprzęty biurowe (m.in. tablice, niszczarki). Zespół administracyjno-gospodarczy na bieżąco monitoruje, ocenia i udoskonala bazę dydaktyczną lub zgłasza Dziekanowi potrzeby dalszych inwestycji. Potrzeby takie mogą być także zgłaszane przez pracowników naukowych oraz studentów. Kierunek przekazywania informacji został wyznaczony w następujący sposób: studenci do pracowników naukowych, pracownicy naukowcy do kierownika zespołu administracyjno-gospodarczego, kierownik do dziekana.

W miarę dostępności środków finansowych wyposażenie bazy dydaktycznej WNoPiB UMK jest odnawiane i unowocześniane. Jeśli nie jest to możliwe od razu, to realizacja jest wpisywana w plan rzeczowo-finansowy na kolejny rok. Należy także podkreślić, że władze Wydziału od 2010 roku

podejmują starania o przeniesienie jednostki do nowego, większego, bardziej funkcjonalnego budynku. W tym kontekście kluczowe znaczenie dla Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie ma (już) planowana kontynuacja rozbudowy Collegium Humanisticum przy ul. Bojarskiego 1 w Toruniu, do którego przewiduje się przenieść nasz Wydział (zał. 3.11).

Po zakończeniu zajęć semestralnych prodziekani wraz z kierownikiem zespołu administracyjno-gospodarczego dokonują przeglądu stanu i wyposażenia sal oraz innych pomieszczeń. I tak w ostatnich latach powstała na poziomie sal 31, 32, 21 oraz 18 przestrzeń wypoczynkowa, gdzie studenci mogą przebywać w przerwach między zajęciami. Nastąpiła wymiana tablic, rzutników, w części sal wymieniono przestarzałe i częściowo uszkodzone żaluzje na rolety, poprawiono estetykę sal dydaktycznych. Ważną rolę w tych działaniach odgrywa Prodziekan ds. Studenckich, który przedstawia postulaty studentów.

Studenci kierunku stosunki międzynarodowe nie odbywają żadnych zajęć poza uczelnią. Program i plan studiów skonstruowane są w ten sposób, że nie są oni do tego zobligowani. Pewnym wyjątkiem są tutaj, choć zaznaczyć należy, iż o nieco odmiennym charakterze aniżeli klasyczne przedmioty kierunkowe, praktyki zawodowe. Studenci przedstawianego kierunku trafiają, mimo iż Toruń nie jest wielką metropolią (a co za tym idzie możliwości są mocno ograniczone), do bardzo różnych podmiotów przyjmujących, także i poza nim. Są to zarówno firmy prywatne, fundacje, stowarzyszenia, biura poselskie, konsulaty honorowe, wydziały i departamenty urzędów miast/gmin czy marszałkowskiego itd. Stąd trudno jest ocenić stan infrastruktury czy wyposażenia tych podmiotów. Pewną ich cechą wspólną jest natomiast to, że studenci w większości z nich operują na klasycznie pojmowanym sprzęcie biurowym (m.in. komputery, kopiarki, telefony), udostępnianym przez opiekuna zakładowego i odpowiadają za przygotowywanie i archiwizację wszelkiego typu dokumentacji (Word, Excel, PowerPoint, inne systemy dedykowane, np. formularze celne, magazynowe, ubiegania się o wsparcie zewnętrzne itp.) czy marketing (aktualizowanie stron internetowych).

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Jeżeli chodzi o dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej studenci oraz pracownicy WNoPiB posiadający konta na serwerach UMK mogą swobodnie korzystać w obiekcie z bezprzewodowej sieci internetowej *eduroam*. Nad kwestiami związanymi z wykorzystaniem ICT na UMK czuwa Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI). Każdy student może korzystać z sieci *eduroam* na urządzeniach mobilnych (laptop/smartphone/tablet) po zainstalowaniu stosownych certyfikatów. Studenci mają także dostęp do szeregu usług automatyzowanych przez Centralny Punkt Logowania. Są to: dostęp do poczty UMK, USOSa (istnieje również wersja mobilna), bazy pracowników UMK, platformy MOODLE, pakietu Office 365 itp., Systemu informacji prawnej – Legalis i systemu informacji

prawnej – LEX. Na uwagę zasługuje również usługa pozwalająca korzystać z czytelni online Biblioteki Uniwersyteckiej oraz jej e-zasobów, które są na bieżąco archiwizowane i uzupełniane. Na dzień 15 grudnia 2019 roku w kategorii Political Science/international relations znajdowały się 2709 pozycje (książki, czasopisma). Studenci mogą również, w ramach UMK, zakładać listy dyskusyjne i korzystać z udostępnionego przez UCI komunikatora. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie są one popularne, studenci wolą korzystać z rozwiązań globalnych.

Warto również zauważyć, że dostęp do Internetu zapewniony jest również w domach studenckich. Studenci UMK mogą korzystać z certyfikowanych usług zewnętrznych np.: zapewnianych przez Polish Identity Federation – PIONIER Id.

Jak zostało wskazane powyżej, w UMK zapewniony jest także dostęp do platformy elearningowej MOODLE (patrz pkt 2.3), która służy m.in. realizacji szkoleń obligatoryjnych (BHP), fakultatywnych (szkolenie biblioteczne), językowych testów sprawdzających, czy udostępnianiu przez nauczycieli akademickich materiałów dydaktycznych do pracy własnej studenta. Niezmiernie ważnym programem wykorzystywanym przez studentów jest SPSS, czyli oprogramowanie do statycznej analizy danych dostępne na licencji edukacyjnej (UMK uczestniczy w programie ARIADNA, więcej informacji: <http://www.ariadna.edu.pl/>). Dzięki temu studenci mogą korzystać z tego oprogramowania nie tylko podczas realizacji zajęć, ale również przy pracach badawczych, m.in. do wykonania badań w ramach realizacji swoich projektów naukowych, czy na potrzeby prac dyplomowych.

We wcześniejszych programach studiów kierunku stosunki międzynarodowe występował, o czym już wspomniano, przedmiot Technologia informacyjna (w wymiarze 30h). Po zmianie programu od roku akademickiego 2013/2014 zlikwidowano go. Formuła tego przedmiotu wyczerpała się. Studenci prezentowali wówczas odpowiedni poziom umiejętności i wiedzy w zakresie ICT. Akcent przesunięto na wykorzystywanie nowych technologii w sytuacjach praktycznych – na innych przedmiotach. Jako przykład można przywołać: Praktyka zarządzania i rozliczania projektów współfinansowanych przez UE, Warsztaty z pozyskiwania środków europejskich (dr M. Kleinowski), gdzie studenci zapoznają się z generatorem wniosków (np. System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych SOWA), Excel lub inny karkusz kalkulacyjny - Podstawy statystyki i demografii (dr M. Winclawska), platformy dostępne na poziomie przeglądarek internetowych np. e-PUAP na przedmiocie e-administracja (dr hab. Beata Stachowiak prof. UMK). Standardem jest również wykorzystanie oprogramowania użytkowego w zakresie przygotowania do zajęć zarówno wykładowców, jak i studentów.

System biblioteczno-informacyjny uczelni

Biblioteka Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie UMK wchodzi w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, nad którym nadzór merytoryczny

sprawuje Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej. W jednostce zatrudnione są dwie osoby na stanowisku kustosza. Biblioteka WNoPiB to naukowa jednostka specjalistyczna, działająca (w zakresie zadań usługowych, dydaktycznych i naukowych jednostki macierzystej - BU UMK) zgodnie z systemem biblioteczno-informacyjnym. Jednostka wychodzi naprzeciw potrzebom pracowników i studentów Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (informatorium, katalog, wypożyczenia i korzystanie ze zbiorów „na miejscu”) oraz wszystkich zainteresowanych zbiorami, które oferuje (informatorium, katalog online, korzystanie ze zbiorów „na miejscu”). Biblioteka jest w pełni wyposażona w biblieczny sprzęt komputerowy (w tym dwa komputery dostępne dla czytelników). Jednostka wspomaga proces kształcenia studentów i doktorantów oraz pracę naukową prowadzoną na Uczelni poprzez działania w zakresie: usług naukowych (organizowanie konferencji naukowych, spotkań, warsztatów, współpraca z pracownikami naukowymi i kołami naukowymi WNoPiB UMK, pomoc w organizacji obron doktoratów, czy szkoleń metodologicznych), biblioteczno-informacyjnych (gromadzenie, ewidencja, opracowanie, udostępnianie, przechowywanie i zabezpieczenie zbiorów, świadczenie usług informacyjnych dla użytkowników systemu biblioteczno-informacyjnego, prowadzenie krótkich szkoleń z zakresu korzystania z zasobów – dla użytkowników biblioteki, prowadzenia praktyk z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej) oraz poprzez udział pracowników BWPiSM w konferencjach naukowych, warsztatach oraz szkoleniach z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej oraz innych dziedzin. W jednostce na bieżąco monitoruje się ilość odwiedzin oraz korzystania z księgozbioru czytelników. Jest to jeden z punktów odniesienia w planowaniu ewaluacji pracy biblioteki na kolejne lata.

Biblioteka Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie UMK gromadzi polską i zagraniczną literaturę – książki, czasopisma, płyty cd oraz mapy (w szczególności piśmiennictwo zalecane w sylabusach przedmiotów) głównie z zakresu politologii, studiów międzynarodowych, bezpieczeństwa międzynarodowego, UE, marketingu politycznego, prawa, systemów politycznych, religii, filozofii. Zakupów literatury naukowej odpowiadającej profilowi biblioteki dokonuje się, biorąc pod uwagę: sugestie pracowników naukowych wydziału, zapytania doktorantów i studentów oraz wszystkich użytkowników (po zbadaniu potrzeb i zasadności zakupów, po zasięgnięciu opinii i akceptacji Dziekana Wydziału). Biblioteka nie ma wydzielonego budżetu. Zakupów dokonuje się zgodnie z bieżącymi potrzebami. Księgozbiór wzbogacany jest także poprzez dary otrzymane od czytelników. Dla zobrazowania: w 2017 roku Biblioteka wydziałowa otrzymała od darczyńców 91 vol. książek z zakresu działalności Wydziału (o wartości łącznej: 13.108,90 zł.), w roku 2018: 148 vol. książek (o wartości łącznej 5.178, 14 zł.). Lista publikacji zakupionych w ciągu ostatnich trzech miesięcy dostępna jest do wglądu na wydziale podczas wizytacji. Stan inwentarza książek na dzień 15 grudnia 2019 to 14228.

Czytelnicy BWNoPiB mogą skorzystać z literatury naukowej zarówno na terenie Wydziału, jak i ze zbiorów całej sieci Biblioteki Uniwersyteckiej (możliwość skorzystania ze zbiorów na miejscu oraz wypożyczeń do domu).

Pracownicy biblioteki WNoPiB starają się zachęcić czytelników do odwiedzenia biblioteki oraz do korzystania z jej usług. Wychodząc naprzeciw współczesnym standardom bibliotekarskim, podnoszą jakość swojej pracy, a przez to i usług jednostki oraz jej wizerunku. Na bieżąco ewaluują swoją pracę poprzez bieżące śledzenie rynku wydawniczego, bibliotekarskiego, czynne zainteresowanie działalnością naukową UMK, wydarzeniami politycznymi, społecznymi i kulturalnymi z życia kraju i świata. Dbają o wysoki poziom kultury czytelniczej i osobistej oraz o wzajemne motywowanie do efektywnej pracy. Podejmują się współorganizowania konferencji naukowych, spotkań, które odbywają się na terenie BWNoPiB. Bibliotekarze zorganizowali na terenie wypożyczalni dla czytelników miejsce przeznaczone na dyskusje naukowe, rozmowy, w których bibliotekarze często uczestniczą. Jest to okazja do promowania BWNoPiB. Tu też czytelnicy mogą odpocząć w przerwie między zajęciami. Na terenie biblioteki zorganizowano tzw. *wymienialnię książek*, dzięki której czytelnicy mogą wzbogacić swój księgozbiór, a jednocześnie podzielić się z innymi użytkownikami literaturą, z której sami już nie korzystają. Czas, który odwiedzający spędzają w *wymienialni*, bibliotekarze wykorzystują również na przedstawienie bogactwa literatury- zasobów zarówno WNoPiB, jak i całej sieci Biblioteki Uniwersyteckiej.

Jak już wyżej wspomniano, pracownicy BWNoPiB biorą udział w życiu naukowym UMK i środowiska bibliotekarskiego. Dla zobrazowania: w roku 2017 wzięli udział w następujących wydarzeniach naukowych: III. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Teoretyczne i empiryczne aspekty badań nad bezpieczeństwem międzynarodowym” (biblioteka wydziałowa jako współorganizator), II. konferencja dla nauczycieli i bibliotekarzy „Licencja na czytanie” (udział: mgr Marzenna Cupa), konferencja „Nowe media i wychowanie” (udział: mgr Marzenna Cupa), warsztaty: „Trening kreatywności, czyli co ma wiatrak do piernika”(udział: mgr Marzenna Cupa); w roku 2018: IV. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Teoretyczne i empiryczne aspekty badań nad bezpieczeństwem międzynarodowym” (biblioteka jako współorganizator), III. konferencja dla nauczycieli i bibliotekarzy „Licencja na czytanie” (udział: mgr Marzenna Cupa), warsztaty dla nauczycieli i bibliotekarzy „O orle, który myślał, że jest kogutem” (udział: mgr Marzenna Cupa), „Tabu oswojone, czyli jako opowiadać dzieciom o trudnych sprawach za pomocą słowa i obrazu” (udział: mgr Marzenna Cupa), „Tworzenie i zastosowanie komiksu w promocji czytelnictwa” (udział: mgr Marzenna Cupa), „Czy młódzież może polubić staropolszczyznę?” (udział: mgr Marzenna Cupa), w roku 2019- do dnia, w którym sporządzono raport: IV. konferencja dla nauczycieli i bibliotekarzy „Licencja na czytanie” (udział: mgr Marzenna Cupa) i inne o tematyce związanej z dziedzinami spoza zakresu działalności WNoPiB i bibliotek.

Warto w tym miejscu dodać, iż pracownicy biblioteki Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie „pośredniczą” w tworzeniu Bibliografii publikacji pracowników UMK poprzez wyszukiwanie publikacji książkowych oraz artykułów naukowych (wykonanie na potrzeby Oddziału Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych niezbędnych kopii – wg obowiązujących zasad) autorstwa pracowników naukowych WNoPiB i przekazywanie ich, na ich prośbę, do oddziału bibliografii UMK.

Ponadto, użytkownicy BWNoPiB mogą korzystać z dostępu do elektronicznego systemu bibliograficzno-informacyjnego UMK (o zasięgu krajowym i międzynarodowym, opartego na aktualnych polskich i zagranicznych bazach z bezpłatnym dostępem on-line na terenie uniwersytetu, bądź przez „usługę uwierzytelniania” poza uczelnią w zakresie dostosowanym do kształcenia na ocenianym kierunku, a także do badań prowadzonych w dziedzinach nauki/sztuki oraz dyscyplinach naukowych/artystycznych związanych z tym kierunkiem).

Zasoby biblioteczne są w miarę możliwości rozszerzane i aktualizowane, m.in. ze względu na zapotrzebowanie studentów i pracowników naukowych o konkretną literaturę (przede wszystkim w kontekście prowadzenia zajęć – celem jest zapewnienie pełnego dostępu do pozycji zawartych w sylabusach zajęć).

Dostęp do subskrybowanych przez UMK baz elektronicznych jest możliwy przez stronę https://www.bu.umk.pl/czytelnia_online. Czytelnikom proponuje się również korzystanie z dostępu do Zasobu Cyfrowego UMK: <http://zc.umk.pl/dlibra>, Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej <http://kpbc.umk.pl/dlibra>, Repozytorium UMK: <https://repozytorium.umk.pl/>, czy zasobów dziedzinowych: baz (BazHum, CEJSH), czasopism (e-Politikon, Historia i Polityka, Nowe Media, Torun International Studies), portali (e-Publikacje Nauki Polskiej.pl, IPSA International Political Science Association, OAP Ośrodek Analiz Politologicznych UW, Politeja), repozytoriów (OpenDOAR - The Directory of Open Access Repositories, OAPEN Open Access Publishing in European Networks, SSOAR Social Science Open Access Repository, SSRN Social Science Research Network), wyszukiwarki (BASE, Google Scholar, Infomine).

Ponadto, czytelnicy mogą korzystać z dostępu do katalogów (polskich i zagranicznych), Katalog rozproszony największych bibliotek świata, Katalog centralny bibliotek polskich, Katalog rozproszony bibliotek polskich, Katalogi i bibliografie Biblioteki Narodowej w Warszawie, Katalog centralny Wielkiej Brytanii, Katalog centralny Francji, Katalog centralny Szwecji, Katalog centralny Włoch, Katalog centralny Belgii, Katalogi rosyjskiej Biblioteki Narodowej, Katalog rozproszony bibliotek niemieckojęzycznych, Katalog rozproszony bibliotek Norwegii.

Klienci biblioteki mają także możliwość korzystania z polskich i międzynarodowych bibliografii: bibliografie tworzone na UMK: Bibliografia publikacji pracowników UMK, Bibliografia historii Pomorza i krajów bałtyckich, Bibliografia Gazety Toruńskiej 1867-1921, bibliografie polskie (wybrane): Katalog

główny Biblioteki Narodowej w Warszawie - zawiera m.in. artykuły z gazet i tygodników polskich wcześniej dostępnych jako odrębna baza danych, Bibliografie Biblioteki Sejmowej, BazHum – bibliografia zawartości czasopism humanistycznych, CEJSH – bibliografia zawartości czasopism społecznych i humanistycznych wydawanych w Europie Środkowej, Bibliografia BARA - bibliografia zawartości czasopism literackich XIX i XX wieku, Bibliografia Historii Polski, Bibliografie Historii Kościoła i Nauk Kościelnych, Bibliografie dziedziczne, bazy i serwisy tematyczne - lista opracowana przez Bibliotekę Jagiellońską, bibliografie międzynarodowe (wybrane): Bibliographieportal zur Geschichte Ostmitteleuropas – bibliografia poświęcona historii Europy Środkowo-Wschodniej, IBZ – międzynarodowa Bibliografia Zawartości Czasopism, Index Translationum (1979-) – książki tłumaczone i opublikowane w krajach należących do UNESCO, inne: Baza biogramów polskich.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym oznacza przede wszystkim zaangażowanie nauczycieli akademickich i doktorantów w realizację dodatkowych działań, często o charakterze wolontariatu, poza wydziałem i uczelnią. Wśród działań takich można wymienić:

- członkostwo w komitetach głównych olimpiad przedmiotowych przeznaczonych dla uczniów liceów ogólnopolskich (S. Drelich, M. Popławski, M. Redo);
- pełnienie funkcji wiceprzewodniczącego Komitetu Głównego: KG Olimpiady Wiedzy o Społeczeństwie, KG Olimpiady Wiedzy o Unii Europejskiej i KG Olimpiady Wiedzy o Prawach Człowieka w Świecie Współczesnym (od 2016, S. Drelich);
- pełnienie funkcji przewodniczącego Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej (W. Polak);
- członkostwo w zespołach eksperckich (np. Fundacja Stefana Batorego – dr hab. B. Michalak, prof. UMK);
- cykliczne prowadzenie audycji w radiu PiK (P. Tomaszewski); wizyty w charakterze eksperta w Radiu TOKfm i Polskie Radio 24 (A. Bryc);
- prowadzenie warsztatów dla młodzieży nt. samorządu terytorialnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego (M. Popławski);
- organizacja cyklicznych spotkań pn. „Świat OdNowa” poświęconych aktualnym problemom polityczno-międzynarodowym (A. Bryc, M. Czyżniewski);
- organizacja debaty „Divided Europe. Shaping Brexit and a common future” (A. Bryc, M. Czyżniewski);
- prowadzenie zajęć na Uniwersytecie III wieku (R. Bäcker, M. Strzelecki, M. Winclawska);
- pełnienie funkcji sędziego w Toruńskich Mistrzostwach Debat Oksfordzkich Szkół Średnich przez doktorantów (N. Ciszewska, K. Sopolńska, B. Płotka, K. Amrozy, P. Kruszyńska, P. Rutkowska i.in.) i pracowników naukowych WPiSM (P. Tomaszewski, R. Willa, R. Potorski, M. Popławski, K. Kącka, J. Modrzyńska);
- zorganizowanie i prowadzenie warsztatów pt. "Być, albo nie być – rzecz o frekwencji wyborczej" dla młodzieży z IV Liceum Ogólnokształcącego w Toruniu (P. Kruszyńska);
- zorganizowanie i prowadzenie warsztatów pt. „Mistrzowie komunikowania do boju!” w ramach Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki 2019 (P. Kruszyńska);
- udział pracowników (jako wykładowcy) w festiwalu Copernicon w 2018 roku (S. Drelich, P. Tomaszewski);
- udział prodziekana (P. Tomaszewski) w konferencji “Koncepcje kształcenia w dziedzinie stosunków międzynarodowych wobec wyzwań XXI wieku”, Akademia Marynarki Wojennej

w Gdyni 21/22 VI 2018, temat wystąpienia w panelu eksperckim: „Metody kształcenia i profil absolwenta stosunków międzynarodowych a potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego”;

- opracowanie programu szkoleniowego „Aktywne obywatelstwo europejskie” dla Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Bydgoszczy (przy Wyższej Szkole Gospodarki) oraz Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct mającego mieć zastosowanie wobec studentów oraz młodzieży gimnazjalnej i licealnej (aplikacja w trakcie roku nauczania 2014/2015, R. Potorski);
- opracowanie programu szkoleniowego „Unia Europejska jako aktor polityki międzynarodowej” dla Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Bydgoszczy (przy Wyższej Szkole Gospodarki) oraz Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct mającego mieć zastosowanie wobec studentów oraz młodzieży gimnazjalnej i licealnej (aplikacja w trakcie roku nauczania 2014/15, R. Potorski);
- współtwórca (P. Tomaszewski) projektu budżetu partycypacyjnego „Szkoła liderów” sierpień 2018 r., prowadzonego przez Fundację Scientia Thorunensia;
- wizyty studyjne w celach naukowo-dydaktycznych w Parlamencie Europejskim oraz Komisji Europejskiej w Brukseli z ramienia Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce (styczeń 2013, czerwiec 2015, R. Potorski);
- pełnienie funkcji społecznego doradcy przewodniczącej Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP (2012-2015, R. Potorski);
- zorganizowanie wyjazdu naukowo-dydaktycznego dla grupy pracowników i studentów Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK do Brukseli ze środków PE. W ramach projektu odbyła się seria spotkań i wykładów w Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej (2011, R. Potorski);
- udział w inicjatywach popularyzujących tematykę wschodnioznawczą wśród mieszkańców Torunia – odczyt pt. „Ukraina – kraj różnorodności i pluralizmu” (Centrum Sztuki Współczesnej, 09.12.2012) – inicjatywa AEGEE Toruń „Otwórz się na wschód” w ramach projektu Partnerstwa Wschodniego (A. Kozyrka);
- udział w dyskusji na temat „Quo vadis, Ukraino? O sytuacji Ukrainy z perspektywy polskiej, europejskiej i ukraińskiej” z serii „Zrozumieć sąsiadów” (Dwór Artusa, 26.03.2014) – Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Toruniu (A. Kozyrka);
- współpraca z organizacjami polonijnymi na Ukrainie, szczególnie z Centrum Rozwoju i Współpracy „Polonia” (popularyzacja wiedzy o Polsce, udział w projektach edukacyjnych „Biało-Czerwone ABC. Wspieranie rozwoju edukacji polskiej na Ukrainie”, współorganizowanych z Fundacją „Wolność i Demokracja”, 2016-2017) (A. Kozyrka);

- komentarze wydarzeń politycznych na łamach prasy lokalnej, przede wszystkim „Gazeta Pomorska” (S. Drelich, W. Peszyński, P. Tomaszewski), „Nowości” (A. Bryc, R. Willa, R. Bäcker); „Rzeczpospolita” (J. Knopek);
- członek Rady Fundacji Stabilo w latach 2013-2016 prowadzącej m.in. portal „KulturalnyToruń” (P. Tomaszewski);
- współpraca z Fundacją Europamaxima i agencją wydawniczo-reklamowa IKAT PRESS w organizacji wykładów - ostatni 9 XII 2019 r. na temat Energetyki atomowej na Ukrainie Pani prof. Olgi Kosharnej;
- udział prof. Jacka Knopka w jury Polish Documentary Film Festival w Nowym Jorku (12-14 X 2018 r.);
- wykład prof. R. Bäckera i mgr Joanny Rak „Demokracja opancerzona. Ile wolności dać, a ile zabrać wrogom” w ramach Chojnickich Spotkań z Nauką w czytelnicy miejskiej w Chojnicach (2016);
- udział w charakterze ekspertów w wydarzeniu „Debata młodzieżowa o przyszłości Europy” w ramach Europe Direct – Bydgoszcz, 15.05.2018 (J. Modrzyńska, R. Willa).

Każda aktywność pracowników naukowych i doktorantów WPiSM to okazja do nieformalnego spotkania z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, na którym mogą zostać poruszone kwestie koncepcji kształcenia, efektów uczenia się czy program studiów. Niejednokrotnie w ten sposób zawiązywana jest nieformalna współpraca w zakresie realizacji praktyk studenckich. Tego typu spotkania są także pierwszym krokiem do podjęcia współpracy formalnej. Ponadto, aktywność pracowników poza UMK wpływa na dobre relacje z organizacjami pozarządowymi, samorządem, mediami i przedsiębiorcami.

W tym kontekście niezwykle owocną formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są spotkania z interesariuszami organizowane przez władze wydziału i pełnomocników ds. kierunków studiów. Spotkania te odbywają się zazwyczaj przed zmianami w programach studiów. Do interesariuszy rozsyłane są proponowane zmiany z prośbą o przekazanie swoich uwag co do planowanych efektów uczenia się odpowiadających treściom i metodom kształcenia. Następnie odbywa się spotkanie, które ma na celu przeprowadzenie bezpośrednich konsultacji co do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych posiadanych przez studentów i absolwentów danego kierunku studiów. Efektami spotkania są zmiany w programach studiów (przede wszystkim sprawy uprządkowania) oraz nawiązanie współpracy w sprawach praktyk i staży. Należy podkreślić, że po każdym spotkaniu z interesariuszami wysyłana jest wiadomość mailowa z podziękowaniem za udział w spotkaniu, a także prośbą o ocenę spotkania i wskazanie co można udoskonalić w jego formule w przyszłości. Przy kolejnym spotkaniu przypominamy o tym, co dzięki współpracy udało się wprowadzić.

Przykłady zmian wprowadzonych na prośbę interesariuszy zewnętrznych: A) wprowadzenie do programów studiów kierunku stosunki międzynarodowe (s1 i s2) większej liczby, aniżeli wymagane przepisami prawa i ówczesną praktyką, zajęć konwersatoryjnych, w tym do wyboru, celem ćwiczenia kompetencji i umiejętności miękkich (postulat zgłoszony 29.05.2013; zwiększenie fakultatywnych z 60h do dziś 90h); B) wprowadzenie do programu studiów kierunku stosunki międzynarodowe (s1 i s2) większej liczby, aniżeli wymagane przepisami prawa i ówczesną praktyką, zajęć konwersatoryjnych do wyboru w j. obcych, celem ćwiczenia kompetencji i umiejętności miękkich oraz językowych, w tym branżowych (postulat zgłoszony 29.05.2013; zwiększenie z 30h do dziś 90h); C) wprowadzenie do programów studiów kierunku stosunki międzynarodowe (s1), celem jego „upraktycznienia” przedmiotu traktującego o pozyskiwaniu środków europejskich (postulat zgłoszony 29.05.2013), a rok później (postulat zgłoszony 14.11.2013) przedmiotu specjalizacyjnego „Praktyka zarządzania i rozliczania projektów współfinansowanych przez UE”; D) położenie większego nacisku na praktyki studenckie, w tym na weryfikację efektów uczenia się (postulat zgłoszony 28.05.2019) – w rezultacie przygotowywane jest zarządzenie Dziekana mające uregulować zasady odbywania praktyk studenckich na Wydziale, w tym także zobligowanie studentów do złożenia dokumentu roboczo nazwanego „Ankieta ewaluacyjną”, służącą opiekunowi praktyk jako pomoc przy wystawieniu zaliczenia w USOSie (kwestie charakterologiczne, personalne – ten postulat zgłoszono z kolei 29.05.2013) oraz władzom Wydziału jako źródło informacji od interesariuszy o kierunku studiów. W tym aspekcie Wydział oczekuje jednak najpierw na uregulowanie ogólnouczelniane kwestii praktyk.

Także i studenci kierunku przyczyniają się, choć w niesformalizowany sposób, do przemodelowywania programów studiów. W toku niezliczonych rozmów ze studentami pełnomocnik Dziekana ds. kierunku studiów wielokrotnie i na różnych rocznikach dopytywał studentów co i jak zmienić w programach. Efektem tych ustaleń są m.in. przedmioty „Azja w stosunkach międzynarodowych” czy „Wprowadzenie do geopolityki” (s.1, od naboru 2018-2019).

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest procesem bardzo złożonym – idealna byłaby sytuacja, w której każdy student Wydziału wyjechałby w ramach programu Erasmus+ przynajmniej na jeden semestr na uczelnię zagraniczną. Jednakże tworząc koncepcję kształcenia należy uwzględnić istniejące warunki: możliwości i ograniczenia. Są nimi np. niechęć studentów do wyjazdów za granicę spowodowana kwestiami finansowymi; obawy przed opuszczeniem znanego sobie otoczenia itd. Dlatego też w koncepcji kształcenia tak ważną rolę odgrywają konwersatoria i wykłady ogólnouniwersyteckie w języku obcym, wykłady pracowników naukowych przyjeżdżających na Wydział w ramach Erasmus+, wykorzystywanie naukowej literatury zagranicznej itp.

Warto zauważyć, że umiędzynarodowieniu służą po pierwsze obowiązkowe zajęcia z języka specjalistycznego w ramach lektoratów. Od roku akademickiego 2019/2020 obowiązuje Zarządzenie Rektora UMK z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego trybu organizacji na studiach stacjonarnych zajęć z języków obcych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika. W rzeczonym uregulowaniu uwzględnia się studia stopnia 1, na których przewiduje się przynajmniej jeden lektorat w wymiarze 120h zajęć z języka obcego specjalistycznego I oraz studia stopnia 2, gdzie obowiązkowy jest lektorat z języka specjalistycznego II w wymiarze 30h. Na kierunku stosunki międzynarodowe (s1) realizowany jest ponadto drugi lektorat w wybranym języku obcym (120h). Po drugie, umiędzynarodowieniu służą wspomniane już powyżej zajęcia do wyboru w języku obcym, w tym konwersatoria i zajęcia ogólnouniwersyteckie, a także wykłady pracowników naukowych przyjeżdżających na Wydział z ośrodków zagranicznych. Po trzecie, ważnym aspektem realizacji programu studiów, który sprzyja umiędzynarodowieniu, jest wykorzystywanie i zalecanie studentom literatury obcojęzycznej (widoczne w sylabusach przedmiotów prowadzonych na kierunkach, zwłaszcza na stosunkach międzynarodowych).

Ponadto, należy wskazać, że w roku akademickim 2019/2020 poprawie uległy warunki przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych. Do tej pory, nauka języków obcych dotyczyła tylko studentów I stopnia (120 h) i odbywała się poprzez zapewnienie w programie nauczania języka obcego realizowanego przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, aczkolwiek na kierunku stosunki międzynarodowe dla studentów od początku istnienia tego kierunku były obowiązkowe dwa lektoraty, po przejściu na system boloński po 120 godzin każdy. Zgodnie z nowoprzyjętymi aktami prawnymi dot. szkolnictwa wyższego wprowadzony zostanie również obowiązkowy lektorat w wymiarze 30 h na drugim stopniu studiów. Studentom oferowana jest w ramach lektoratów możliwość uczenia się jednego z czterech języków: angielskiego, niemieckiego,

rosyjskiego i francuskiego. Osiąganie przez studentów wymaganych kompetencji językowych jest oczywiście poddawane weryfikacji. Zaliczenia semestralne ćwiczeń uzyskiwane są po zaliczeniu przynajmniej trzech kolokwii pisemnych i przynajmniej jednej pracy ustnej (zgodnie z Regulaminem SPNJO dot. warunków uzyskiwania zaliczeń). Egzamin końcowy obejmuje zaś komponenty języka ogólnego i specjalistycznego.

Studenci dodatkowo:

- samodzielnie rozwiązują cztery obowiązkowe testy on-line sprawdzające ich postęp w nauce języka (lektoraty I stopień, II rok studiów),
- przygotowują przykładową gazetkę z newsami oraz nagrywają radiowy serwis informacyjny,
- zaliczają komponenty ustne (symulacje procesu kwalifikacyjnego w semestrze zimowym i prowadzenie prezentacji w semestrze letnim),
- odbywają dwie sesje zdalne obejmujące kompleksowe zadania z zakresu komunikacji w miejscu pracy.

7.2. Mobilność międzynarodowa

W ostatnich 2 latach akademickich rozwijano współpracę z uczelniami zagranicznymi. W tym czasie przygotowano i wynegocjowano warunki oraz podpisano nowe umowy WNoPiB z następującymi jednostkami zagranicznymi:

- Vilniaus universitetas – LT VILNIUS01
- Vasil Levski National Military University – BG VELIKO02
- Istanbul Esenyurt University - TR ISTANBUL50
- Universitatea de Vest din Timișoara – RO TIMISOA01
- Manisa Celal Bayar University – TR MANISA01
- Anadolu University – TR ESKISEH01
- Suleyman Demirel University – TR ISPARTA01
- Marmara University – TR ISTANBU05
- University of Ankara – TR ANKARA23
- Francisk Skorina Gomel State University – Białoruś
- Sapienza Universita di Roma – I ROMA01
- Yerevan State University – Armenia

W tym momencie WNoPiB ma do dyspozycji ponad 60 umów z uczelniami zagranicznymi. Za współpracę odpowiada pełnomocnik Dziekana ds. mobilności dr Michał Piechowicz. Co roku kilkoro studentów stosunków międzynarodowych korzysta z tej możliwości. Pracownicy WNoPiB prowadzący

zajęcia dla studentów stosunków międzynarodowych również uczestniczą we współpracy międzynarodowej. Wyjazdy wykładowców w programach „staff mobility” oraz „KA107” Erasmus+, a także finansowane ze środków WNoPiB przedstawiają się następująco:

- 07/2016 – prof. Bäcker – Carl Ossietzky Universität, Oldenburg, Niemcy
- 05/2017 – dr Piechowicz – Zagreb University, Chorwacja
- 10/2017 – dr Wojtkowski – Universidade Luzfona, Lizbona, Portugalia
- 10/2017 – dr Tomaszewski – Vytautas Magnus University, Kowno, Litwa
- 1/10/2017-31/03/2018 – prof. dr hab. Joanna Marszałek Kawa – Baku Slovic University, Azerbejdżan
- 11/2017 – dr Piechowicz – Chemitz Technische Universität, Niemcy
- 05/2018 – dr Drelich – St. Cyril and St. Methodius University, Veliko Turnovo, Bułgaria
- 25/05-25/06/2018 – prof. dr hab. Joanna Marszałek Kawa – Faculty of Economic and Menagement of Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary and Biotechnologies, Lwów
- 04/2018 – dr hab. Kozyraska – Daugavpils University, Łotwa
- 04/2018 – dr hab. Massaka – F. M. Dostoevsky State University, Omsk, Rosja
- 11/2018 – dr hab. Szpak – Universita Degli Studi di Siena, Włochy
- 11/2018 – dr Siwicki – Universidad de Holguin, Kuba
- 30/01/2019 – prof. dr hab. Joanna Marszałek Kawa – Institute of Contemporary Studies, Astana, Kazachstan
- 12/2018 – dr hab. Siemiątkowski – Vytautas Magnus University, Kowno, Litwa
- 03/2019 – prof. Bäcker – the Arctic University, Tromso, Norwegia
- 05/2019 – dr hab. Massaka - F. M. Dostoevsky State University, Omsk, Rosja
- 12/2019 – prof. Siemiątkowski – Sulkhan-Saba Orbeliani University, Tbilisi, Gruzja

Stopień umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe podnoszony jest również poprzez przyjazdy wykładowców z zagranicy w ramach programu „staff mobility” Erasmus+. Goście, którzy prowadzili zajęcia m.in. dla studentów stosunków międzynarodowych na konwersatoriach tematycznych w j. angielskim to:

- 05/2016 – dr Kaleynska, St. Cyril and St. Methodius University, Veliko Turnovo, Bułgaria
- 05/2016 – dr Kirkiene, Vilnius University, Litwa
- 06/2016 – dr Blaszcak, Vytautas Magnus University, Kowno, Litwa
- 11/2016 – dr Schmidt, Pecs University, Węgry
- 05/2017 – dr Markovska, St. Cyril and St. Methodius University, Veliko Turnovo, Bułgaria
- 05/2017 – dr Voros, Pecs University, Węgry

- 10/2017 – dr Ozsoy, Ataturk University, Erzurum, Turcja
- 04/2018 – dr Cherkashina, Omsk State University, Rosja
- 06/2018 - dr Pinto, Universidade Luzfona, Lizbona, Portugalia
- 11/2018 - dr Voros, Pecs University, Węgry
- 03/2019 – Prof. Mikalai Miazga, Francisk Skorina Gomel State University, Białoruś
- 04/2019 - dr Pinto, Universidade Luzfona, Lizbona, Portugalia
- 04/2019 – dr Inga Tsintskiladze, Grigol Robakidze University, Tbilisi, Gruzja
- 05/2019 - dr Schmidt, Pecs University, Węgry
- 10/2019 – dr Faika Celik, Manisa Celal Bayar University
- 2016 / 2017 / 2018 - prof. Harry Dickinson, Uniwersytet w Edynburgu, prezes British Historical Association, wice-prezes Royal Historical Society.

7.3. Mobilność studentów stosunków międzynarodowych

Poniżej lista studentów stosunków międzynarodowych, którzy wyjechali na studia zagraniczne w latach 2017-2019. Pełnomocnik ds. mobilności przy każdym z wyjazdów oferuje pomoc w przygotowaniu dokumentów i samej procedury, akceptuje porozumienia o studiach (learning agreement) i rozlicza wyjazdy po powrocie.

Tabela I.18. Liczba studentów stosunków międzynarodowych, którzy wyjechali na studia zagraniczne

Nazwisko	Imiona	Państwo	Kod	Nazwa uczelni	Rok akademicki
Owczarek	Filip Jan	Włochy	I ROMA01	Sapienza Università di Roma	2019/20
Rolińska	Julia	Portugalia	P PORTO05	Instituto Politecnico do Porto	2019/20
Czarnecka	Alicja	Hiszpania	E MADRID04	Universidad Autónoma de Madrid	2018/19
Klimowska	Daria	Turcja	TR ISTANBU05	Marmara Universitesi	2018/19
Nehring	Sandra	Portugalia	P PORTO05	Instituto Politecnico do Porto	2018/19
Roszak	Anna	Hiszpania	E MADRID04	Universidad Autónoma de Madrid	2018/19
Sobecki	Norbert	Turcja	TR ISTANBU05	Marmara Universitesi	2018/19
Trzczińska	Edyta	Turcja	TR ISTANBU05	Marmara Universitesi	2018/19
Gofron	Natalia Marlena	Czechy	CZ OLOMOUC01	Univerzita Palackého v Olomouci	2017/18

Klimowska	Daria	Turcja	TR ANKARA18	TED University	2017/18
Lewandowska	Monika	Włochy	I SIENA01	Universita degli Studi di Siena	2017/18
Sobecki	Norbert	Turcja	TR ANKARA18	TED University	2017/18

Co jednak wyjątkowo istotne, z blisko 90-ciu studentów zagranicznych, którzy w 2 ostatnich latach studiowali na WNoPiB w ramach mobilności studenckich (semestr lub rok), aż 41 w swoich dokumentach aplikacyjnych oraz porozumieniu o studiach jako kod kierunku wpisało "international relations". Dodatkowo warto wspomnieć, że w czerwcu 2018 roku wydział przygotował ofertę dydaktyczną zajęć z zakresu dyscypliny nauk o polityce i administracji dla studentów z Tianjin Normal Univeresity.

Ponadto, należy wskazać, że większość pracowników stara się być widocznymi na portalach społecznościowych dla naukowców. To nie tylko obecność na obowiązkowym dla wszystkich www.orcid.org, ale także na innych o międzynarodowym zasięgu www.researchgate.net, www.academia.edu, www.scholar.google.com. Takie działanie zwiększają cytowalność i zasięg międzynarodowy publikacji, szczególnie obecnie, kiedy to spora ich cześć jest wydawana, również przy finansowym wsparciu władz dziekańskich, w języku angielskim.

7.4. Sposoby monitorowania zakresu umiędzynarodowienia i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Na Wydziale istnieje system monitorowania oparty na analizie semestralnej i rocznej. Pełnomocnik ds. Programu Erasmus+ informuje przed każdym semestrem o zapotrzebowaniu na zajęcia w języku obcym dla studentów przyjeżdżających na Wydział z zagranicy, a po zakończeniu roku akademickiego przekazuje sprawozdanie z mobilności dla Dziekana (podobnie roczne sprawozdanie składa Pełnomocnik Dziekana ds. Współpracy z zagranicą). Wyniki są analizowane, poszukiwane są przyczyny negatywnych tendencji i podejmowane są próby przeciwdziałania im. Np. wśród studentów polskich zauważa się spadek zainteresowania wymianą w ramach programu Erasmus+. Główną przyczyną jest wysokość stypendium.

Warto także nadmienić, że doskonalenie umiędzynarodowienia odbywa się również poprzez poszerzanie oferty zajęć w językach obcych. Ostatnimi laty zajęcia w języku obcym prowadzi coraz więcej pracowników Wydziału (zob. tabela III.1.6).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. System wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami

Na rzecz studentów niepełnosprawnych w UMK prowadzone są działania zmierzające do przystosowania budynków wchodzących w skład uniwersytetu. Rektorat, Biblioteka Główna, SPNJO są przystosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. Gmach WNoPiB również pozbawiony jest barier architektonicznych (szerzej w pkt. 5). Ponadto, w UMK funkcjonuje zespół ds. studentów niepełnosprawnych, który organizuje pomoc, w szczególności: przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu, pomoc w procesie rekrutacji, przydzielanie asystentów itp. Szerzej o działaniach rzeczonożego zespołu na stronie (<https://www.umk.pl/studenci/niepelnosprawni/>). Dodatkowo, UMK oferuje studentom niepełnosprawnym miejsca specjalne w Domie Studenckim nr 11 (DS11), który jest dostosowany do potrzeb osób niesprawnych ruchowo. DS11 wyposażony jest w otwierane na fotokomórkę drzwi wejściowe, podjazd dla wózków oraz 12 pokoi przystosowanych do potrzeb osób z dysfunkcjami ruchowymi (szersze drzwi wejściowe, przesuwane drzwi do łazienki, wyposażenie łazienki w poręczce, składane krzeselko pod prysznicem, podwyższone umywalki itp.). Studenci niepełnosprawni, którzy nie potrzebują specjalnie przystosowanych pokoi zamieszkują również w innych domach studenckich. Miejsca specjalne dla osób niepełnosprawnych dostępne są w pokojach jedno lub dwuosobowych. Pokoje jednoosobowe przeznaczone są przede wszystkim dla osób ze znaczną lub krępującą niepełnosprawnością. Wnioski o przyznanie miejsca specjalnego w domu studenckim należy składać w biurze Zespołu ds. Studentów Niepełnosprawnych lub w Samorządzie Studenckim UMK. Wniosek o przyznanie miejsca w domach studenckich można pobrać ze strony Samorządu Studenckiego. . Studenci ubiegający się o przyznanie miejsc specjalnych winni dołączyć do wniosku orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne). Kandydaci, którzy zostali zakwalifikowani na studia, mogą złożyć wniosek o przyznanie miejsca w akademiku podczas składania dokumentów rekrutacyjnych. Miejsca specjalne w domach studenckich przyznaje powołana przez Rektora UMK Komisja Kwaterunkowa w terminie do 20 września każdego roku.

Tabela I.19. Liczba studentów niepełnosprawnych studiujących na kierunku stosunki międzynarodowe w latach 2014/2015-2019/2020

Lata	Liczba studentów niepełnosprawnych
2014/2015	5
2015/2016	5
2016/2017	6

2017/2018	9
2018/2019	8
2019/2020	5

8.2. Systemy wsparcia socjalno-bytowego i materialnego

Studenci stosunków międzynarodowych wspierani są szerokim wachlarzem pomocy socjalno-bytowej i materialnej. Mogą oni aplikować o:

- świadczenia z Funduszu Pomocy Materialnej (stypendium socjalne, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, zapomoga);
- stypendium Rektora za wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne; lub za osiągnięcia sportowe
- stypendium Rektora za wybitne osiągnięcia sportowe oraz o tytuł Najlepszego studenta/absolwenta sportowca danego wydziału, oraz uniwersytetu;
- stypendium Ministra dla studentów za znaczące osiągnięcia
- stypendia w ramach Miejskiego programu stypendialnego
- stypendia w ramach Funduszu Wsparcia – działająca przy UMK Fundacja Amicus Universitatis Nicolai Copernici
- „Mieszkanie dla absolwenta”: projekt organizowany przez Urząd Miasta Torunia

8.3. Wsparcie studentów w procesie uczenia się

Uniwersytet wspiera studentów w procesie uczenia się. Przykładem mogą być stypendia za wyniki w nauce (Stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium Ministra). Studenci mogą także korzystać z Indywidualnego Planu Studiów lub Indywidualnej Organizacji Studiów. Decyzję w sprawie indywidualnego trybu studiowania podejmuje prodziekan ds. studenckich na wniosek studenta. Formy te są wykorzystywane nie tylko przez wybitnie uzdolnionych studentów (Indywidualny Plan Studiów – plan jest opiniowany przez Radę Dziekańską), ale także przez studentów, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji – np. rodzicielstwo, opieka nad chorym członkiem rodziny, a także studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku. Zgody na IOS udziela prodziekan ds. studenckich. Uniwersytet wspiera również studentów-sportowców w ramach programu “Kariera dwutorowa”. Projekt ma na celu zapewnienie sportowcom najlepszych wyników dla podjęcia kształcenia akademickiego oraz kontynuowania i rozwijania kariery sportowej. Program zapewnia wsparcie uniwersytetu w celu odpowiedniego zarządzania i planowania kariery sportowej harmonijnie łączonej z kształceniem akademickim – tutoring sportowy i opieka naukowo-dydaktyczna. Priorytetem tych działań jest połączenie zawodowego uprawiania sportu (systematycznych treningów) i edukacji na najwyższym poziomie, w celu ochrony interesów studentów-sportowców

związanych z etyką, interesów zdrowotnych i edukacyjnych, bez uszczerbku dla celów żadnej z tych działalności, ze szczególnym naciskiem na ciągłe kształcenie formalne młodych sportowców. Organizacja studiów w ramach programu "Kariera dwutorowa" zapewnia więc zrównoważony rozwój zarówno na polu edukacyjnym jak i sportowym. O przyjęcie do programu mogą starać się, na konkretny rok akademicki, studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I, II, III stopnia, trenujący w klubach sportowych, zrzeszonych w polskich związkach sportowych. Osoba zakwalifikowana do programu zobowiązana jest do przedstawienia harmonogramu pracy sportowej oraz planu studiów uzgodnionego z opiekunem naukowo-dydaktycznym, w którym omówione są szczegółowo tryb uczestniczenia w zajęciach oraz warunki i formy zaliczenia tych przedmiotów (szczegóły w załączniku 3.12). Łącznie na WNoPiB w roku akademickim 2019/2020 w programie "Kariera dwutorowa" uczestniczy 9 studentów, w tym na stosunkach międzynarodowych – 2 osoby (szczegóły na stronie: <https://www.ucs.umk.pl/kdwutorowa>).

Inną formą wsparcia, jaką oferuje uniwersytet, jest żłobek dla studentów i pracowników UMK. Żłobek "Bim Bam" powstał w 2015 roku w ramach ministerialnego projektu „Maluch na Uczelni” w pomieszczeniach zlokalizowanych przy Domu Studenckim nr 5. Ponieważ utworzenie żłobka ma przede wszystkim pomóc w łączeniu nauki i pracy badawczej z rodzicielstwem, pierwszeństwo w przyjęciu do żłobka mają dzieci studentów i doktorantów UMK.

8.4. Wsparcie mobilności studentów

Dziekan wspiera studentów w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności. Mogą oni korzystać z programów MOST i Erasmus+ bez ograniczeń. Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus+ służy studentom pomocą, radą, a także przygotowuje część formalności. Szczegóły na stronach internetowych (https://www.umk.pl/wspolpraca/erasmus_plus/).

Oprócz działań Pełnomocnika Dziekana ds. Program Erasmus + studenci zachęceni są także do uczestnictwa w programach mobilności Erasmus+. Informowani są poprzez posty na wydziałowym fanpage'u na Facebooku oraz nieformalnej grupie Facebook „Grupa Otwarta - Cały WNoPiB UMK”. Informacje pojawiają się w gablotce dot. umiędzynarodowienia przy dziekanacie WNoPiB. Na stronie wydziałowej <https://www.wnopib.umk.pl/student/mobilnosc-erasmus/> znajduje się osobna zakładka dotycząca mobilności/Erasmus+, gdzie zainteresowani znajdą dane kontaktowe pełnomocnika oraz użyteczne linki odnoszące do ogólnouczelnianej strony (https://www.umk.pl/wspolpraca/erasmus_plus/) i dedykowanych temu zagadnieniu podstron. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywa także Dział Współpracy Międzynarodowej UMK oraz European Student's Network (ESN), a więc podmioty, które poprzez organizowane eventy i spotkania zachęcają studentów do włączania się w sferę umiędzynarodowienia wydziału i uczelni oraz indywidualnej mobilności.

Tabela I.20. Studenci WPiSM/WNoPiB wyjeżdżający w ramach programu Erasmus+ w latach akademickich 2014/2015-2019/2020.

Rok akademicki	Liczba studentów (studia)	Liczba studentów (praktyki)	Liczba absolwentów (praktyki)
2015/2016	12 (2)*	4	49 (2)
2016/2017	5 (1)	4	2
2017/2018	8 (4)	4	3 (1)
2018/2019	9 (5)	1	1
2019/2020	5 (2)	0	0

(..) - studenci stosunków międzynarodowych

8.5. Wsparcie prowadzenia działalności naukowej, wchodzenia na rynek pracy, kontynuowania edukacji, aktywności studentów

Dziekan wspiera rozwój innych form samokształcenia i samorozwoju studentów stosunków międzynarodowych m.in. poprzez współfinansowanie działań Koła Naukowego Spraw Międzynarodowych, Studenckiego Koła Naukowego Geopolityki.

Dziekan oferuje również wsparcie finansowe dla studentów na wyjazdy naukowe i udział studentów w konferencjach naukowych, oraz na realizowane przez koła naukowe i studentów wydarzenia, takie jak np.:

- uczestnictwo studentów w Zimowej Szkole Metodologicznej;
- organizacja wykładu Michała Basińskiego – Gospodarka centralnie planowana dnia 17 stycznia 2018 - Koło Naukowe Myśli Wolnościowej;
- organizacja I i II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Świat islamu w perspektywie badań arabistycznych i politologicznych” / 2nd International – współorganizator Koło Naukowe Spraw Międzynarodowych UMK;
- wsparcie drużyn reprezentujących WPiSM w rozgrywkach Studencka Liga Piątek Piłkarskich;
- akcja „Kuznia Aktywności Społecznej” – promocja WPiSM wśród maturzystów; integracja studentów WPiSM;
- Free Hugs – wiralowa akcja mająca na celu zabranie darów dla toruńskiego schroniska dla zwierząt i ocieplenie wizerunku WPiSM;
- Uwolnij Atom dla Nauki – kampania szerząca wiedzę na temat energii jądrowej;
- Turniej charytatywny „MundialO WPiSM” – przygotowany we współpracy z III LO;
- akcja „Kawiarnia Politologiczna”;
- akcja „Student szuka żony”;
- wspólna akcja z Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego i Fundacją Amicus Universitatis Nicolai Copernici (warsztaty samoobrony) – 9-10 marca 2018 r.

- Wyjazd studentów na objazd naukowy (nie tylko z WNoPiB) 9-11 listopada na Litwę (Kowno-Wilno-Troki) - opiekun naukowy wyjazdu prodziekan ds. Studenckich dr Patryk Tomaszewski.

Wydział wspiera finansowo wyjazdy naukowe i udział studentów stosunków międzynarodowych w konferencjach naukowych, np.:

- Michał Dahl: 2013/2014 (sem. zimowy) – kurs językowy na Hacettepe University w Ankarze i Erasmus na Uniwersytecie Bahcesehir w Stambule (European Union Relations),
- Michał Dahl: 2015/2016 (dwa semestry) – roczny pobyt na Southern Oregon University (licencjat z politologii),
- Michał Dahl (jako doktorant): 2018/2019 (sem. zimowy) - pobyt na Beijing University of Technology,
- Michał Dahl (jako doktorant): 2019/2020 (sem. zimowy) - pobyt na Shih Hsin University w Tajpej.
- Michał Dahl (jako doktorant): udział w konferencjach naukowych w Szanghaju (V Międzynarodowej Konferencji dot. Chin i obszaru MENA (5th China and The Middle East and North Africa
- Conference, w dn. 17-18 maja br., referat: "Failed Strategy? The Legacy of Barack Obama's Presidency in the Middle East and North Africa"), Seulu (listopad 2019) i Tajpej (grudzień 2019).
- Szymon Ostrowski (obecnie 1 rok s2 SM) - roczne stypendium naukowe Uniwersytetu Południowego Oregonu w Ashland
- stypendyści ministra z SM: 2014/2015 Krzysztof Dereń, w 2015/2016 miał Michał Dahl
- Sandra Nehring (obecnie 2 rok s2 SM) jest na Stypendium im. Komarnickich w University od Texas at El Paso (przyznane na pełen okres studiów magisterskich, sierpień 2019-maj 2021).

Ponadto podkreślić należy, że w ostatnich latach Wydział podejmuje aktywne działania na rzecz wspierania studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. Z badań losów absolwentów (tej części wyników, które otrzymuje Wydział) wynika, że absolwenci skarżą się na zbyt małą liczbę godzin z nauki języków obcych oraz wskazują na brak możliwości zdobywania w czasie studiów certyfikowanych umiejętności. Stąd na Wydziale podjęto się realizacji dwóch projektów:

- Uni-Komp-As – wspólny projekt trzech wydziałów: WNH, WNP i WPiSM, okres realizacji 1.10.2016 do 30.09.2019. Studenci biorący udział w tym projekcie mogli zdiagnozować

swoje słabe i mocne strony w zakresie tzw. umiejętności miękkich, mogli także uzyskać certyfikaty ECDL np.: IT-Security, zaawansowane arkusze kalkulacyjne, grafika menadżerska i prezentacyjna itp. Możliwe było również uczestnictwo w zajęciach z potencjalnymi pracodawcami oraz tworzenie projektów np.: Komunikacja z zagrożonymi powodzią, Przeciwdziałanie hejtowi korporacyjnemu itp. Studenci biorący udział w Uni-Komp-As uczestniczyli także w wybranym wyjeździe studyjnym do Warszawy lub Berlina, gdzie również spotkali się z pracodawcami i zapoznawali się z działalnością instytucji rządowych i państwowych.

- „Studentki i studenci WPiSM poszukiwani na rynku pracy!” - celem projektu jest zwiększenie potencjału kompetencyjnego 150 studentów WPiSM (WNoPiB) dla poprawy ich konkurencyjności na rynku pracy i zatrudnialności zgodnej z kierunkiem kształcenia, a to poprzez:
 - a. wyposażenie studentów w kompetencje transferowalne: informatyczne, językowe, interpersonalne;
 - b. wyposażenie studentów w kompetencje zawodowe poprzez udział w warsztatach – ściśle związanych ze studiowanym kierunkiem lub planami zawodowymi (w przypadku kierunku stosunki międzynarodowe: narzędzia e-marketingu, budowanie wizerunku w Internecie, e-commerce, prowadzenie badań w środowisku wirtualnym, netnografia, netosocjologia)
 - c. kontakt z praktyką dzięki wizytom studyjnym (w przypadku kierunku stosunki międzynarodowe: urzędy – wydziały odpowiedzialne za współpracę z zagranicą, lokalne przedsiębiorstwa (działy eksportu), kancelarie Sejmu i Prezesa Rady Ministrów, MSZ, Ministerstwo Rozwoju, korporacje międzynarodowe.

Do oferty dydaktycznej Wydziału wprowadzono także, w ramach konwersatorium do wyboru w j. polskim, „Praktyczne prawo pracy” (2 edycje w roku 2018/2019 i 1 edycja planowana w 2019/2020), które prowadzone jest przez dr Joannę Rezmer i cieszy się dużą popularnością wśród studentów. We wcześniejszych latach studenci mieli do wyboru np.: wykład monograficzny „Od open source do systemów dedykowanych, czyli jak efektywnie wykorzystywać ICT w pracy zawodowej” (2013/2014, 2015/2016), czy konwersatorium „ICT w praktyce zawodowej” (2015/2016). Natomiast w roku akademickim 2019/2020 władze wydziału po analizie sytuacji finansowej wydziału podjęły decyzję o sfinansowaniu dla studentów II roku kierunków stosunki międzynarodowe (specjalizacja administracja publiczna w Unii Europejskiej) oraz bezpieczeństwo wewnętrzne egzaminu zmierzającego do uzyskania certyfikatu ECDL e-Urzędnik.

Dodatkowe formy wsparcia

Oprócz wyżej wymienionych form wsparcia studentów w UMK na uwagę zasługuje także stanowisko Rzecznika akademickiego. Funkcję tę sprawuje dr B. Chłudziński, do którego można zgłaszać się w każdej sprawie dotyczącej funkcjonowania Uczelni. W szczególności zadaniem Rzecznika Akademickiego jest polubowne rozwiązywanie sporów pomiędzy studentami, doktorantami i pracownikami Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Inne, również potrzebne stanowisko to Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów – którą to funkcję sprawuje mgr Paweł Rażny. Do katalogu jego zadań należą m.in. prowadzenie działalności promocyjnej, informacyjnej i edukacyjnej w zakresie zapewniania bezpieczeństwa studentom i doktorantom; monitorowanie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa studentów i doktorantów oraz reagowanie na zgłaszane przez studentów, doktorantów i pracowników Uniwersytetu zagrożenia dla bezpieczeństwa; przygotowywanie dla właściwych organów Uniwersytetu propozycji i wniosków w sprawach rozwiązywania problemów powstałych w związku z zaistniałymi przypadkami zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa studentów i doktorantów; udzielanie pomocy merytorycznej osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym bezpieczeństwo lub informacji na temat możliwości jej szybkiego i efektywnego uzyskania.

8.6. Sposoby motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

Studenci UMK (w tym stosunków międzynarodowych) są motywowani do osiągnięcia lepszych wyników nauczania oraz prowadzenia badań za pomocą różnorodnych instrumentów takich jak chociażby stypendia i nagrody. Są to: stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia oraz przyznanie tytułu najlepszego studenta i absolwenta WNoPiB.

Stypendium Rektora dla najlepszych studentów mogą otrzymywać studenci, którzy za poprzedni rok studiów uzyskali wysoką średnią ocen (nie niższą niż 4,0) lub posiadali osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. O przyznanie ww. stypendium mogą ubiegać się studenci przyjęci na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia w roku złożenia egzaminu maturalnego, którzy są laureatami olimpiad międzynarodowych albo laureatami lub finalistami olimpiad przedmiotowych o zasięgu ogólnopolskim, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, jeżeli profil olimpiady jest zgodny z obszarem wiedzy, do którego jest przyporządkowany dany kierunek studiów.

O stypendium Rektora dla najlepszych studentów mogą również ubiegać się studenci pierwszego roku studiów drugiego stopnia, rozpoczętych w ciągu roku od ukończenia studiów

pierwszego stopnia. Szczegółowe kryteria oraz tryb przyznawania ww. stypendium określa Zarządzenie Nr 138 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 października 2019 r. – Regulamin świadczeń dla studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Kolejnym stypendium, o które mogą ubiegać się studenci jest stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia. Stypendia ministra są przyznawane studentom na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) Szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłacania stypendiów określa rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców z dnia 1 kwietnia 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 658). Procedurę składania wniosków o przyznanie stypendium ministra studentom na UMK określa zarządzenie Nr 127 Rektora UMK w Toruniu z 18 września 2019 r. Wszelkie dodatkowe informacje są dostępne na stronie internetowej UMK (<https://www.umk.pl/studenci/stypendia-i-kredyty/ministra/>).

Ponadto, do września 2019 r. Rada Wydziału corocznie przyznawała tytuły najlepszego studenta i absolwenta WPiSM danego roku, spośród kandydatów, którzy uprzednio wskazywani byli przez wydziałową komisję. Od roku akademickiego 2019/2020 kandydata do tytułu najlepszego absolwenta wydziału wybiera komisja powołana przez Dziekana, zwana dalej „komisją wydziałową”, w której skład wchodzi: 1) prodziekan do spraw studenckich - jako jej przewodniczący; 2) dwóch nauczycieli akademickich; 3) dwóch przedstawicieli samorządu studenckiego. O tytuł najlepszego studenta wydziału mogą ubiegać się studenci, którzy w danym roku akademickim: 1) zaliczyli rok studiów w terminie określonym regulaminem; 2) osiągnęli średnią ocen nie niższą niż 4,5 obliczoną ze wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w ciągu roku akademickiego na danym kierunku oraz poziomie studiów. Przy dokonywaniu oceny kandydatów uwzględnia się osiągnięcia uzyskane w pracy badawczej, a także aktywność w kołach naukowych, samorządzie studenckim, organizacjach studenckich lub w innych formach działalności naukowej, artystycznej, organizacyjnej, społecznej i sportowej. Kandydata do tytułu najlepszego studenta wydziału wybiera komisja wydziałowa. Kandydatowi wybranemu przez komisję wydziałową tytuł najlepszego studenta wydziału przyznaje Dziekan po zasięgnięciu opinii rady dziekańskiej.

Wyróżnione osoby zgłaszane są do konkursu na najlepszego studenta i absolwenta Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Szczegółowe kryteria wyboru określa Załącznik nr 1 do Regulaminu studiów - Zasady i tryb przyznawania tytułów oraz wyróżnień studentom i absolwentom na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu – zob. zał. 3.13). Wyniki konkursu podaje się do wiadomości ogółu studentów w sposób zwyczajowo przyjęty na wydziale tj., zamieszcza się na stronie internetowej wydziału oraz w ogólnodostępnej gablocie znajdującej się w budynku wydziału. Wręczenie tytułu najlepszego studenta wydziału, wraz z nagrodą pieniężną, odbywa się podczas

wydziałowej inauguracji roku akademickiego, natomiast najlepszy absolwent zostaje uhonorowany podczas dyplomatorium.

Najnowszą inicjatywą podjętą na Wydziale jest stworzenie przez dr Agnieszkę Bryc "Klubu Wspaniałych". Inicjatywa jest skierowana do studentów naszego wydziału, w tym studentów stosunków międzynarodowych. Aby stać się członkiem Klubu należało uzyskać kilka pozytywnych rekomendacji ze strony wykładowców Wydziału (rekomendacje udzielane były tylko najlepszym (wyróżniającym się) studentom). Członkostwo w Klubie uprawnia do uczestniczenia w spotkaniach (w wąskim gronie) z ekspertami z różnych dziedzin (pogłębianie wiedzy). Studenci stosunków międzynarodowych, którzy uzyskali status członka Klubu to: Hubert Zglinicki, Filip Owczarek, Sara Lewicka, Patryk Śmietankowski, Żaneta Jasińska, Daria Klimowska.

8.7. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia

Wszystkie informacje dotyczące pomocy materialnej dla studentów (podstawy prawne, regulamin, wzory wniosków i oświadczeń, terminy i miejsce składania wniosków, składy komisji stypendialnych oraz ich dane kontaktowe) umieszczone są na stronie internetowej wydziału (www.wnopib.umk.pl) oraz na stronie www.stypendia.umk.pl i www.umk.pl/stypendia-i-kredyty/ministra. Ponadto, dyżury Wydziałowej Komisji Stypendialnej WNoPiB wraz z bieżącymi ogłoszeniami zamieszcza się również w gablotach w budynku wydziału.

Warto wskazać, że źródłem wiedzy jest również Komisja Stypendialna WNoPiB, która podczas wyznaczonych dyżurów udziela wszelkich informacji na temat możliwości wsparcia materialnego studentów oraz służy pomocą przy wypełnianiu wniosków. Pracownik dziekanatu, będący członkiem komisji stypendialnej, jest do dyspozycji studentów od wtorku do piątku w godz. 8:30-13:30.

Kolejnymi kanałami informacji są m.in. media społecznościowe (konto Wydziału oraz samorządu wydziałowego i uczelnianego na Facebooku). Raz w roku odbywają się także spotkania informacyjne dla studentów z I roku organizowane przez pracowników dziekanatu i pełnomocników ds. kierunków studiów. Do dyspozycji studentów są także członkowie Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego (z uwagi na zakończenie kadencji poprzednich członków organu, wybory uzupełniające zostały zaplanowane na dzień 13 stycznia 2020 roku (poniedziałek) w godz. 9.00 – 13.00).

8.8. Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów

Kolejnym z elementów wsparcia studentów jest ustalenie zasad zgłaszania i rozstrzygnięcia skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów. Do spraw tych właściwy jest prodziekan ds. studenckich. Po pierwsze, sprawuje on dyżur (wyłącznie w sprawach studenckich) – 1,5 h w tygodniu. W tym czasie zgłaszane mogą być sprawy bieżące związane z tokiem studiów. Studenci mogą też składać podania, wnioski nie bezpośrednio do prodziekana, ale przez pośrednictwo

pracowników dziekanatu. Podstawą decyzji jest Regulamin Studiów UMK (zał. 3.6). Innym sposobem zgłaszania spraw jest możliwość składania pism (podania, wnioski, skargi, pisma o wydanie opinii). Na tego rodzaju zgłoszenia udzielana jest odpowiedź pisemna (zazwyczaj – w zależności od trudności sprawy, czas jej załatwienia to nie dłużej niż tydzień). Zdarza się, iż potrzebne jest dodatkowe spotkanie lub mediacja. Podstawą decyzji jest Regulamin Studiów UMK. Osobną kategorią jest zgłaszanie skarg, które co do zasady rozpatruje prodziekan, ale w sprawach szczególnej wagi konsultuje się z dziekanem. Skargi rozpatrywane są w ciągu 2 tygodni od złożenia zawiadomienia, student jest wzywany na spotkanie z prodziekanem ds. studenckich. Następnie student jest informowany o efekcie działań prodziekana. Od decyzji dziekana, do których nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, przysługuje odwołanie do rektora.

W sprawach studenckich zgłaszają się również do prodziekana członkowie WRSS oraz starości poszczególnych roczników studiów. Sprawy rozpatrywane są j.w.

Studenci stosunków międzynarodowych mają również pełne prawo prosić pełnomocnika ds. kierunku o wsparcie, pokierowanie dalej, rozwianie wątpliwości.

8.9. Obsługa administracyjna studentów

Dziekanat Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie liczy 8,5 etatów administracyjnych, w tym zatrudnionych jest 6 osób zajmujących się ścisłą obsługą procesu dydaktycznego, takiego jak obsługa studentów, dokumentowanie przebiegu studiów, wprowadzanie oferty dydaktycznej wydziału czy obsługa spraw związanych z przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej dla studentów. Wszystkie osoby zatrudnione w dziekanacie posiadają wymagane u kadry administracyjnej kwalifikacje tzn. wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w pracy administracyjnej. Pracownicy odpowiedzialni za obsługę studentów w ostatnich 3 latach brali udział w zewnętrznych szkoleniach pogłębiających ich wiedzę z zakresu pomocy materialnej, weryfikacji antyplagiatowej JSA, obsługi arkusza kalkulacyjnego Excel oraz wewnętrznych szkoleniach związanych z dynamiczną zmianą przepisów prawnych oraz wdrożeniem Ustawy 2.0 oraz z zakresu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją. Zgodnie z trendami obserwowanymi w szkolnictwie wyższym kadra administracyjna w ramach programu NAWA „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy – Welcome to Poland” poszerza swoje umiejętności językowe, z języka angielskiego i rosyjskiego, co jest podyktowane obecnością na wydziale studentów z zagranicy posługujących się głównie tymi językami. Pracownicy dziekanatu WNoPiB są również członkami stowarzyszenia Forum Dziekanatów, organizacji zrzeszającej środowisko administracyjne z uniwersytetów z całego kraju. Licznie biorą udział w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez tą instytucję (ostatnio 9-10 grudnia br. w SGH w Warszawie). Reprezentacja pracowników administracyjnych naszego wydziału uczestniczy również w innych szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Edukacji

i Szkolnictwa wyższego np.: „Dziekanaty w nowym systemie szkolnictwa wyższego i nauki” (5-6 listopad, Warszawa). Pracownicy administracyjni WNoPiB poszerzają również swoje kompetencje w ramach studiów podyplomowych np.: z zakresu „Prawa zamówień publicznych” oraz „Doradztwa zawodowego i coachingu kariery”.

Poziom obsługi studentów przez dziekanat oceniany jest bardzo wysoko w ankietach przeprowadzanych przez samorząd studencki. W 2018 r. dziekanat otrzymał I nagrodę dla dziekanatu przyjaznego studentom w konkursie ogólnouniwersyteckim Gala Copernicana, organizowanym przez Samorząd Studencki oraz Niezależne Zrzeszenie Studentów UMK. Dziekanat jest dostępny dla studentów od poniedziałku do czwartku w godz. 9:00-13:30. Prowadzi także korespondencję ze studentami mailowo oraz w mediach społecznościowych.

Zakres zadań dostępny jest na stronie internetowej wydziału: <https://www.wnopib.umk.pl/wydzial/dziekanat/>.

Dziekanat prowadzi na stronie wydziału tzw. niezbędnik studenta (<https://www.wnopib.umk.pl/student/niezbednik-studenta/>), w którym studenci mogą znaleźć podania, opis procedur pomocnych w procesie obsługi i inne przydatne wnioski, druki i informacje.

8.10. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów i przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy

Każdy student jest zobowiązany w programie studiów do zaliczenia szkolenia BHP – obecnie szkolenie/kurs ten jest realizowany w formie e-learningowej, jest także wersja dla studentów zagranicznych w wersji anglojęzycznej.

Studenci mogą, a nawet powinni, zgłaszać incydenty mające zabarwienie dyskryminacji czy przemocy bezpośrednio dziekanowi, prodziekanom czy pełnomocnikom dziekana oraz każdemu nauczycielowi akademickiemu. Reakcja w takich przypadkach jest błyskawiczna. Na kierunku stosunki międzynarodowe nie odnotowano takich przypadków.

8.11. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi koordynowana jest przez prodziekana ds. studenckich. Celem działań podejmowanych przez prodziekana jest aktywizacja kół naukowych i Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego. W tym celu prodziekan wychodzi z inicjatywą cyklicznych spotkań z WRSS (minimalnie raz na semestr) oraz z Przewodniczącym WRSS (min. raz w miesiącu). Najnowszą inicjatywą integrującą całą społeczność wydziałową jest organizacja we współpracy z WRSS i Kołami naukowymi „Dnia Wydziału” – inicjatywy łączącej aspekty naukowe i dydaktyczne z rekreacyjnym spędzaniem czasu i promocją wydziału. W roku akademickim 2018/2019 „Dzień Wydziału” został zorganizowany w maju. Program obejmował wyjście do muzeum artylerii,

wykłady z zakresu terroryzmu, souvenir-vivre i manipulacji, mecz paintballa drużyn pracowników wydziału i studentów oraz grilla na świeżym powietrzu.

Prodzikan ds. studenckich corocznie wspiera organizację Wydziałowych Otrzęsin organizowanych przez WRSS dla studentów I roku wszystkich kierunków prowadzonych na WPiSM/WNoPiB, bierze aktywny udział w poszukiwaniu sponsorów, wspiera zakup nagród do poszczególnych konkursów odbywających się podczas wydarzenia.

8.12. Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów

Środki na finansowe wsparcie aktywności studentów są przyznawane na pisemny wniosek (kół naukowych, indywidualnych wniosków studentów) przy współpracy z WRSS; przewodniczący WRSS ma wgląd w wydatki przeznaczone na system wsparcia.

Przy wyborze najlepszego studenta i absolwenta, powoływana jest przez dziekana komisja, która rozpatruje wnioski zwracając uwagę na trzy kryteria: średnia ocen, aktywność społeczna, aktywność sportowa, aktywność naukowa (artykuły naukowe, recenzje, udział w konferencjach). Co ważne członkami komisji są przedstawiciele samorządu studenckiego.

Na UMK działa ogólnouczelniany system składania sprawozdań z działalności naukowej kół naukowych. Sprawdza się, czy koła działające przy WNoPiB złożyły sprawozdanie, w innym wypadku nie udziela się im wsparcia finansowego uznając, że koło zawiesiło działalność. W roku akademickim 2017-2018 prodzikan ds. studenckich, w porozumieniu z WRSS, podjął prace nad przyznawaniem grantów dla kół naukowych na podstawie przedstawionych wniosków, ocenianych przez komisję grantową, w skład której wchodziłby prodzikan, pracownik naukowy oraz 2 przedstawiciele samorządu. Jednakże mała aktywność kół naukowych spowodowała, że pomysł nie doczekał się realizacji. Studenci i koła naukowe otrzymujące wsparcie finansowe, rozliczają przyznane środki przedstawiając faktury, rachunki, paragony.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Dostęp do informacji publicznej jest realizowany przez stronę internetową UMK (www.umk.pl), Biuletyn Informacji Publicznej uczelni (<https://umk.bip.gov.pl/>) oraz portal internetowy Wydziału (www.wpism.umk.pl, od 1.10.2019 r. www.wnopib.umk.pl – w związku ze zmianą m.in. nazwy Wydziału). Studenci i pracownicy UMK mają ponadto dostęp, poprzez bazę dokumenty.umk.pl, do Dokumentów UMK np. Zarządzeń Rektora, uchwał Senatu itp. Informacje o rekrutacji kandydat znajdzie na internetowej stronie wydziałowej w zakładce „Kandydat”, w której znajdują się odnośniki do przewodnika po rekrutacji zamieszczonego na stronie głównej UMK, internetowego systemu rekrutacyjnego UMK, a także opisy poszczególnych kierunków studiów, w tym stosunków międzynarodowych i studiów doktoranckich. Programy i plany kształcenia, w zależności od rocznika/naboru, zamieszczone są w zakładce „Student” w odnośniku „Programy studiów i efekty kształcenia”. Informacje i odnośniki są na bieżąco aktualizowane przez administratora strony internetowej wedle pojawiających potrzeb, np. dodawane są nowe programy/plany kształcenia i efekty kształcenia/uczenia się obowiązujące studentów danego kierunku rozpoczynających studia w konkretnym roku. Dostęp do wskazanych zakładek i podstron, jak i wszystkich pozostałych na stronie, nie jest dla kandydatów i studentów, co należy podkreślić, w żaden sposób ograniczony. Informacje o uznawaniu efektów kształcenia również są dostępne na stronie internetowej Wydziału (zakładka „Student” i podstrona „Programy studiów i efekty kształcenia”), a także w Biuletynie Informacji Publicznej UMK. Zasady dyplomowania są natomiast dostępne na podstronie „Niezbędnik studenta” i odnośniku „Procedura zakończenia studiów”. We wspomnianym „Niezbędniku...” znajdują się również podstrony przekierowujące internautę do treści związanych z pomocą materialną, praktykami studenckimi, czy strony, gdzie umieszczono wzory podań ws. studenckich. Wszystkie te treści są na bieżąco aktualizowane przez administratora strony w przypadku przyjęcia nowych regulacji uczelnianych bądź wydziałowych. Informacja o warunkach realizacji poszczególnych przedmiotów i efektów uczenia się znajdują się w sylabusach przedmiotów w systemie USOS. Dodatkowo, strona ogólnouniwersytecka i wydziałowa są wykorzystywane jako swoisty serwis informacyjny służący przekazywaniu bieżących informacji (poprzez specjalnie do tego celu przygotowany serwis aktualności potocznie określany zmieniającem na stronie głównej, oraz widoczny - także na stronie głównej - serwis kalendarza, w którym pod konkretną datą wyświetlają się wydarzenia zaplanowane na ten dzień). Kanałami przekazywania bieżących informacji są ponadto: system poczty U-MAIL obsługiwany przez system USOS, strona Wydziału i strona samorządu wydziałowego na portalu Facebook.

Obecny wygląd i zawartość strony internetowej WNoPiB jest efektem wdrożenia ogólnouczelnianego projektu, którego przedmiotem było stworzenie integracyjnych stron

poszczególnych wydziałów i jednostek UMK. Wszystko po to, by ujednoczyć szatę graficzną i sposób prezentowania udostępnianych publicznie treści. Strona jest codziennie aktualizowana przez administratora pełniącego ciągłą opiekę nad publikowanymi treściami i reagującego na aktualne potrzeby zgłaszane przez pracowników i studentów. Sposób uporządkowania treści jest także okresowo poddawany ewaluacji, co w razie potrzeb skutkuje wprowadzaniem zmian (np. dodaniem do zakładki „Student” podstrony „Dziekanat”, która wcześniej znajdowała się tylko w zakładce „Wydział”). Ponadto, warto podkreślić, że zarówno ogólnouniwersytecka jak i wydziałowa strona internetowa są w pełni responsywne – dostosowują się do rozmiaru urządzenia, na którym są wyświetlane. Spełniają także międzynarodowe standardy WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines), tzn. są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. umieszczone są alternatywne opisy zdjęć i grafik – dla osób z dysfunkcją wzroku). Kwestię wypełniania tego obowiązku monitoruje na bieżąco zespół odpowiedzialny za wdrożenie projektu nowych stron internetowych z Uczelnianego Centrum Informatycznego.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W UMK funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy „System Doskonałości Akademickiej” (ostatnia aktualizacja 29 października 2019 roku: Uchwała nr 140 Senatu UMK z dnia 29 października 2019 roku w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, zał. 3.14). Odnosi się on do wszystkich form i rodzajów studiów, na wszystkich poziomach kształcenia. Statut Uczelni – w rozdziale 11: Wewnętrzne Systemy Zapewniania Jakości §127–128, określa zasady doskonalenia programu studiów na UMK. §127 dotyczy wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i organizacji pracy. §128 odnosi się zaś do wewnętrznego systemu zapewniania jakości działalności naukowej w dyscyplinach naukowych. Jego celem jest doskonalenie badań naukowych, prac rozwojowych oraz twórczości artystycznej, przekładające się na osiągnięcie doskonałości naukowej nauczycieli akademickich w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Dnia 29 października 2019 roku Senat UMK przyjął uchwałę nr 141 w sprawie powołania Komisji ds. Dydaktyki UMK do końca kadencji 2016-2020 (jest to ostatni akt powołujący; komisja działa nieprzerwanie od roku 2012).

Całościowa polityka jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów na UMK opisana jest w Księdze Jakości Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (w przygotowaniu czwarta edycja „Księgi Jakości”, szczegóły: www.jakosc.umk.pl.) Od 2014 roku działa w Uniwersytecie Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, jako organ opiniodawczo-doradczy Rektora (aktualny skład: Zarządzenie Nr 181 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie powołania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, zał. 3.15).

Na poziomie wydziałów zadania projakościowe realizowane są przez wydziałowe rady ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych koordynatorów (Zarządzenie Nr 180 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych zadań wydziałowych koordynatorów ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych rad ds. jakości kształcenia, zał. 3.16).

Do 30 września 2019 r. przedmiotowe kwestie uregulowane były w następujących zarządzeniach Rektora UMK oraz uchwałach Senatu:

- Uchwała Nr 33 Senatu UMK z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK Nr z 2018 poz. 68)
- Zarządzenie Nr 104 Rektora UMK z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie ogłoszenia Księgi Jakości Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2016 r., poz. 274)
- Zarządzenie Nr 61 Rektora UMK z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych zadań

wydziałowych koordynatorów ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych rad ds. jakości kształcenia (Biuletyn Prawny UMK Nr 2, poz. 183)

- Zarządzenie Nr 126 Rektora UMK z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2018 r., poz. 294)

Z kolei identyfikacji oczekiwań studentów dotyczyły zarządzenia:

- Zarządzenie Nr 58 Rektora UMK z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie procedury badania satysfakcji studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2016 r., poz. 174)
- Zarządzenie Nr 198 Rektora UMK z dnia 16 października 2014 r. w sprawie procedury identyfikacji oczekiwań studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz oceny poziomu ich spełnienia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK Nr 4, poz. 383)

Procedurę oceny zajęć dydaktycznych przez studentów regulowały:

- Zarządzenie Nr 60 Rektora UMK z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK Nr 2, poz. 182 z późn. zm.)

Sposób hospitowania zajęć dydaktycznych opisywały:

- Zarządzenie Nr 145 Rektora UMK z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2015 r., poz. 321)

Działania doskonalące zostały natomiast określone w następujących dokumentach:

- Zarządzenie Nr 57 Rektora UMK z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie procedury badania satysfakcji pracowników w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2016 r., poz. 173)
- Zarządzenie Nr 126 Rektora UMK z dnia 29 września 2015 r. w sprawie działań doskonalących jakość funkcjonowania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2015 r., poz. 284).

Nowe procedury jakościowe dotyczące oceny zajęć dydaktycznych, hospitacji, badania satysfakcji studentów i doktorantów zostały uaktualnione i wchodzą w życie.

Uszczegółowieniu uniwersyteckich regulacji służyły wydziałowe zasady sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkami studiów. Od października 2016 do września 2019 r. na WPiSM roku funkcjonowały: Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia oraz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia. Skład powyższych gremiów był podany na wydziałowej stronie internetowej.

Do zadań pierwszego z tych ciał należało m.in. opiniowanie zmian w efektach kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, przygotowywanie zmian w programach studiów itd. W roku akademickim 2017/2018 zmieniono efekty kształcenia, dla naboru 2018/2019, na następujących kierunkach: bezpieczeństwo wewnętrzne, politologia, stosunki międzynarodowe – dostosowano je do Polskich Ram Kwalifikacji. Procedura w tym przypadku była następująca: pierwszą wersję efektów kształcenia przygotowywał właściwy pełnomocnik dziekana ds. kierunku, następnie zostały one skonsultowane z prodziekanem ds. kształcenia, później przedstawiono je Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia (w skład tej komisji wchodził także studenci). Po ich przyjęciu zmienione efekty kształcenia pozytywnie zaopiniowała Rada Wydziału. Następnie zostały one przekazane Uczelnianej Komisji ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia – tam uzyskały pozytywną opinię, skutkiem czego możliwe było ich ostateczne zatwierdzenie przez Senat UMK. Na skutek tych działań Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia dokonała pewnych korekt programowych, program kształcenia został zatwierdzony przez Radę Wydziału dn. 17.04.2018.

W roku akademickim 2018/2019, zgodnie z Ustawą 2.0 i stosownymi zaleceniami UMK, na wszystkich kierunkach prowadzonych w ramach Wydziału podjęto działania dostosowujące programy studiów do nowych wymagań. Po pierwsze, przyporządkowano każdy kierunek do nowej struktury dyscyplin, następnie Rada Wydziału pozytywnie zaopiniowała efekty uczenia się (w tym tabelę spójności) i programy (na Wydziale dokumentacja przechodziła przez Wydziałową Komisję ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia). W dalszej kolejności dokumentację programową i efekty uczenia się przekazano do Działu Kształcenia, który ją weryfikował. W takiej formie efekty uczenia się zostały zaprezentowane na wrześniowym Senacie UMK i przyjęte Uchwałą 121 Senatu UMK z dn. 24.09.2019 r. (załącznik 138 i 139 do Uchwały, zob. zał. 3.17 i 3.18).

Do zadań drugiego z ww. ciał – Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, należało natomiast m.in. przygotowywanie rekomendacji działań, jakie powinno podjąć się na WPISM w celu poprawy warunków studiowania, pracy i funkcjonowania wydziału. Rekomendacje były przedstawiane na Radzie Wydziału, a następnie przesyłane do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Tam z kolei były podstawą dyskusji na forum ogólnouczelnianym. Rekomendacje tego ostatniego gremium były publikowane na stronie internetowej uczelni (<http://jakosc.umk.pl>), a raporty Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia były zamieszczone na stronie internetowej Wydziału. W dziekanacie znajduje się dokumentacja z działań podejmowanych przez te gremia. W związku ze zmianami wprowadzonymi przez nowy statut UMK i zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 180 z dnia 26 listopada 2019 roku, na przełomie grudnia/stycznia na WNoPiB zostanie powołany wydziałowy koordynator ds. jakości Kształcenia oraz wydziałowa rada ds. jakości kształcenia. Pod koniec grudnia 2019 roku do rady dziekańskiej WNoPiB wpłynęła od wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia propozycja składu wydziałowej rady ds. jakości kształcenia.

Należy zwrócić uwagę, że dotychczasowa wieloetapowość projektowania i zatwierdzania programów studiów (choćby korekta przez kilka różnych gremiów) pozwalała na uniknięcie błędów i niedopatrzeń. Udział studentów w Komisji ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia gwarantował zaś wysłuchanie ich postulatów. Wydział starał się je uwzględnić. Programy studiów, a właściwie ich projekty, były także opiniowane przez samorząd studencki.

Zajęcia dydaktyczne na Wydziale poddawane są hospitacjom prowadzonym przez kierowników katedr, w których zatrudniony jest hospitowany pracownik. W przypadku doktorantów hospitację przeprowadza promotor, z kolei w przypadku kierowników katedr hospitującym jest dziekan lub prodziekan. Zasada hospitowania zajęć dotyczy w szczególności tych pracowników, którym kończy się umowa o pracę lub którzy oczekują na ocenę okresową.

Monitorowanie programów studiów odbywa się także poprzez procedurę określoną przez Biuro Karier UMK, zajmujące się badaniem losów absolwentów (3.12). Wydział otrzymuje wyniki badań ankietowych, które przeprowadzane są po 6 miesiącach i po 3 latach od zakończenia studiów. W badaniach tych Wydział uzyskuje informacje m.in. o miejscach pracy absolwentów oraz o tym, jakie umiejętności, wiedzę i kompetencje zdobyte na studiach wykorzystują w swoich miejscach pracy. Co więcej, wyniki badania dostarczają również garść informacji o tym, czego studentom w trakcie edukacji brakowało itp. Wydział w ramach swoich możliwości stara się te uwagi uwzględnić np.: część absolwentów zwracała uwagę na zbyt mały wymiar lektoratów z języków obcych. W tym kontekście podnieść należy, iż na UMK obowiązuje zarządzenie Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu organizacji zajęć z języków obcych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.19), w którym znajduje się zapis, że na studiach 1 stopnia obowiązuje minimum jeden lektorat w wymiarze 120h; fakultatywnie można na danym kierunku uruchomić dwa lektoraty (drugi także w wymiarze 120h – np. stosunki międzynarodowe właśnie). Wreszcie, od roku akademickiego 2019/2020 wprowadzono obowiązkowe 30h nauki języka obcego na wszystkich studiach 2 stopnia (Zarządzenie nr 12 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego trybu organizacji na studiach stacjonarnych zajęć z języków obcych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, zał. 3.20) a na Wydziale podjęto działania pozyskania środków zewnętrznych na realizację projektu, w którym ten postulat byłby uwzględniony. I tak powstał i jest realizowany wspomniany wcześniej projekt „Studentki i Studenci WPiSM na rynku pracy!”, w którym szczególnie duży nacisk kładziony jest na kompetencje językowe i uzyskiwanie certyfikatów językowych.

Również podczas spotkań z interesariuszami zewnętrznymi podnoszono kwestie programów studiów. Zapraszani przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego podkreślali pewien brak uniwersalnych kompetencji miękkich u przyjmowanych praktykantów, stażystów czy pracowników. Ich uwagi i sugestie uwzględniono potem w kolejnych modyfikacjach programów studiów na kierunku

stosunki międzynarodowe (szerzej o tym w uwagach do Kryterium 6). Wydaje się, że problem ten związany jest również, przynajmniej częściowo, ze zmianą pokoleniową. Interesariusze to zazwyczaj przedstawiciele pokolenia BB czy X, a studenci to obecnie schyłek pokolenia Y, a nawet wczesne Z. Niemniej, w ramach projektów „Uni-Komp-As” czy „Studentki i studenci WPiSM na rynku pracy!” rozwijane są także kompetencje miękkie.

WNoPiB monitoruje losy absolwentów wielotorowo, korzysta przy tym z kanałów formalnych, jak i nieformalnych. Jednym z nich jest ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych. Obecnie badania losów zawodowych absolwentów szkół wyższych są kluczowe w procesie podwyższania jakości kształcenia oraz dostosowywania oferty edukacyjnej do wymogów współczesnego rynku pracy. W Polsce Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wdraża także, już od kilku lat, system monitoringu losów zawodowych absolwentów szkół wyższych, w procesie tym korzysta z następujących źródeł: z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz z systemu POL-on.

Aktualnie dostępne są raporty dotyczące absolwentów z lat: 2014, 2015, 2016 oraz 2017. Dane są zgromadzone w następujących kategoriach: praca i bezrobocie; wynagrodzenie; praca a dalsze studia; praca a miejsce zamieszkania.

Tabela I.21. Dane statystyczne dotyczące absolwentów studiów I stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe.

Rok ukończenia studiów stacjonarnych	2014	2015	2016	2017
Liczba absolwentów objętych badaniem	103 osoby	77 osób	57 osób	36 osoby
Odsetek w rejestrach ZUS	94,20%	80,50%	61,40%	63,90%
Ryzyko bycia bezrobotnym	5,50%	3,10%	2,50%	1,80%
Średnie wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	2536,52	2201,12	2367,41	1910,73

Mieszkający w województwie kujawsko-pomorskim	48 osób	31 osób	16 osób	11 osób
Mieszkający w wielkich miastach	9 osób	1 osoba	2 osoby	0 osób
Mieszkający poza województwem kujawsko-pomorskim	39 osób	22 osoby	12 osób	3 osoby
Brak danych o miejscu zamieszkania	16 osób	24 osoby	29 osób	22 osoby
Średni czas podjęcia pracy od uzyskania dyplomu	19,2 miesiące	16 miesięcy	11,4 miesiące	3 miesiące
Średni czas podjęcia pracy na umowę od uzyskania dyplomu	22,2 miesiące	17,5 miesięcy	11,5 miesiące	1,8 miesiące

Czas podjęcia pracy po uzyskaniu dyplomu wyraźnie się skrócił dla absolwentów w latach 2014-2015, lecz należy także uwzględnić fakt, iż kończący studia I stopnia w roku 2015 dopiero w 2018 kończyli naukę na stopniu II.

Tabela I.21. Dane statystyczne dotyczące absolwentów studiów II stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe

Rok ukończenia studiów stacjonarnych	2014	2015	2016	2017
Liczba absolwentów objętych badaniem	62 osoby	54 osoby	28 osób	29 osób
Odsetek w rejestrach ZUS	100%	98,1%	96,4%	82,2%
Ryzyko bycia bezrobotnym	6,9%	7,8%	10,3%	7,2%

Średnie wynagrodzenie z tytułu umów o pracę	3282,43	2996,14	2680,22	2845,31
Mieszkający w województwie kujawsko-pomorskim	34 osoby	27 osób	18 osób	14 osób
Mieszkający w wielkich miastach	2 osoby	5 osób	6 osób	1 osoba
Mieszkający poza województwem kujawsko-pomorskim	28 osoby	23 osoby	6 osób	7 osób
Brak danych o miejscu zamieszkania	7 osób	4 osoby	4 osoby	8 osób
Średni czas podjęcia pracy od uzyskania dyplomu	7,2 miesięcy	5,6 miesięcy	5,0 miesięcy	2,8 miesięcy
Średni czas podjęcia pracy na umowę od uzyskania dyplomu	10,8 miesięcy	6,4 miesięcy	9,3 miesięcy	3,8 miesięcy

System ELA pozwala na stworzenie rankingów, o ile są spełnione wymagania ilościowe. Ostatnio zaprezentowane wskazują na to, że absolwenci zarówno studiów I jak i II stopnia stosunki międzynarodowe mieszczą się w skali kraju w średnich stanach w badanych w systemie ELA kategoriach: wynagrodzenia, wynagrodzenia na tle wybranych kierunków, czasu poszukiwania pracy, ryzyka bycia bezrobotnym, poziomu bezrobocia na tle powiatu zamieszkiwanego przez absolwenta. Są to dobre wskaźniki, ponieważ samo województwo kujawsko-pomorskie (a z tego regionu WPISM/WNoPiB ma najwięcej studentów) od lat jest województwem, gdzie średnie wynagrodzenie mieści się poniżej średniej krajowej, jak i mediany.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <p>Wysoka jakość badań naukowych - wydział w parametryzacji zawsze uzyskiwał kategorię A (2012, 2016)</p> <p>Wysoka jakość kształcenia – ze względu na kadrę prowadząca zajęcia dydaktyczne</p> <p>Tutoring – bezpośrednia relacja studentów z wykładowcami, opierająca się na indywidualnym podejściu do studentów</p> <p>Własny system stypendialny - przeznaczony tylko dla studentów WPiSM - Rotary Club Toruń (Poland), Historisches Institut (Universität Rostock), stypendium na University of Texas w El Paso</p> <p>Innowacyjne metody dydaktyczne – możliwe dzięki uczestnictwu kadr w szkoleniach (akademicki język angielski, kurs dokształcający w zakresie nowoczesnych metod nauczania) czy</p>	<p>Słabe strony</p> <p>Infrastruktura – zajęcia odbywają się m.in. w budynku na ul. Batorego, budynek odbiega od standardów 2019 dla obiektów dydaktycznych</p> <p>Malejąca aktywność studentów wpływająca na działalność kół naukowych i samorządu</p>

	międzynarodowych projektach badawczych, np. ReflectLab	
--	--	--

<p>Czynniki zewnętrzne</p>	<p>Szanse</p> <p>UMK - jako uczelnia badawcza - to nie tylko nowe otwarcie na kwestie badawcze, ale także nowe spojrzenie na kształcenie.</p> <p>Ustawa 2.0 – wejście w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce może zwiększyć mobilność naukową kadry, co wpłynie na wzrost doświadczenia badawczego oraz poszerzy jej umiejętności dydaktyczne.</p> <p>Otwarcie na studentów z zagranicy – obecność studentów z zagranicy (Ukraina, Kazachstan, Białoruś, Chiny) oraz w ramach programu Erasmus+ poszerza horyzonty polskich studentów i kadry, zwiększa ich komunikatywność oraz może być zachętą do własnej mobilności.</p> <p>Udział uniwersytetu w projekcie NAWA – projekt pomoże wzmocnić potencjał polskiej nauki i szkolnictwa wyższego poprzez wymianę i współpracę międzynarodową</p> <p>Coraz większa liczba kontaktów spoza UMK – badania, wymiana akademicka, wspólne projekty między innymi uczelniami w Polsce, jak i zagranicą</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>Niż demograficzny – spadek liczebności roczników, co może skutkować spadkiem potencjału edukacyjnego</p> <p>Wewnętrzna konkurencja – na UMK funkcjonują kierunki o zbliżonych obszarach dydaktycznych</p> <p>Niewielki udział studentów spoza województwa kujawsko-pomorskiego</p> <p>Słaby rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim – brak wystarczającej liczby miejsc pracy w sektorze administracji publicznej czy firm o zasięgu międzynarodowym</p> <p>Migracja zarobkowa po I stopniu studiów do innych ośrodków uniwersyteckich – studenci przenoszą się do większych miast, gdzie mogą już na studiach pracować zgodnie ze swoimi kwalifikacjami i łączyć pracę z nauką.</p>
----------------------------	--	---

	<p>Przeniesienie wydziału do nowego budynku - odpowiadającemu wymaganiom XXI wieku i zlokalizowanego w kampusie na Bielanach</p> <p>Stworzenie silnej szkoły doktorskiej</p>	
--	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁸

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	52	46
	II	26	34
	III	46	34
II stopnia	I	46	24
	II	39	18
Razem:		209	156

⁸ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2016/2017	71	24
	2017/2018	46	17
	2018/2019	52	25
II stopnia	2016/2017	53	23
	2017/2018	46	18
	2018/2019	25	8
Razem:		293	115

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁹

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin	
	S1	S2
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180	4/120
łącna liczba godzin zajęć	2130	945
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	95	61,5
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	160	115
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy	nie dotyczy
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	83	58
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	16	40
---	----	----

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹⁰

Studia stacjonarne I stopnia

Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Forma zajęć	łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Grupa przedmiotów I: ogólne	Filozofia	wykład	30	3
	Nowożytne i współczesne doktryny polityczne	wykład + ćwiczenia	60	4
Grupa przedmiotów II: podstawowe	Geografia polityczna i ekonomiczna	wykład	30	3
	Podstawy statystyki i demografii	wykład + ćwiczenia	30	4
Grupa przedmiotów III: kierunkowe	Historia stosunków międzynarodowych	wykład + ćwiczenia	60	4
	Międzynarodowe stosunki kulturalne	konwersatorium	30	2
	Etykieta i dobre maniery	konwersatorium	30	2
	Współczesne systemy polityczne	wykład + ćwiczenia	60	5
	Konflikty zbrojne XX i XXI wieku	wykład	30	2
	Międzynarodowe stosunki polityczne w latach 1945-1989	wykład + ćwiczenia	60	4
	Międzynarodowe stosunki polityczne po 1989 roku	wykład + ćwiczenia	60	4
	Organizacje międzynarodowe	wykład + ćwiczenia	60	4
	Polska polityka zagraniczna	wykład + ćwiczenia	60	5
	Wprowadzenie do geopolityki	wykład	30	3
	Azja w stosunkach międzynarodowych	wykład	30	3
	Ekonomia	wykład + ćwiczenia	60	4

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Grupa przedmiotów IV: ekonomiczne	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	wykład + ćwiczenia	60	4
	Polityka gospodarcza	wykład	30	2
	Warsztaty z pozyskiwania środków europejskich	laboratorium	30	3
	Wspólna waluta europejska	konwersatorium	30	2
Grupa przedmiotów V: prawne	Wstęp do nauki o państwie i prawie	wykład + ćwiczenia	60	5
	Instytucje i prawo UE	wykład + ćwiczenia	60	5
	Międzynarodowe prawo publiczne	wykład + ćwiczenia	60	4
Grupa przedmiotów VI: praca naukowa	Ochrona własności intelektualnej	wykład	15	1
	Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych	konwersatorium	30	3
	Metody i techniki badań w stosunkach międzynarodowych	wykład + ćwiczenia	45	5
	Proseminarium	seminarium	30	3
Grupa przedmiotów VII A: specjalizacja Administracja publiczna w Unii Europejskiej	Administracja publiczna	konwersatorium	30	3
	e-Administracja w praktyce	laboratorium	15	2
	Zarządzanie jakością w administracji	konwersatorium	15	1
	Fundusze i programy pomocowe	konwersatorium	30	2
	Proces decyzyjny w UE – wymiar formalny i nieformalny	wykład	30	3
	Lobbing europejski	konwersatorium	30	2
	Finanse publiczne w UE	konwersatorium	30	2
	System ochrony prawnej w UE	wykład	30	3
	Praktyka zarządzania i rozliczania projektów współfinansowanych przez UE	laboratorium	30	3
	Polityka regionalna w UE	konwersatorium	30	3
	Samorząd terytorialny w UE	konwersatorium	30	3
	Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w UE	wykład	30	3

Grupa przedmiotów VII B: specjalizacja Europa Wschodnia	Transformacja ustrojowa państw regionu	wykład	30	3
	Obszar poradziecki w stosunkach międzynarodowych	konwersatorium	30	3
	Dyplomacja kulturalna państw regionu	konwersatorium	30	2
	Problemy gospodarcze państw regionu	wykład	30	3
	Inwestycje zagraniczne	konwersatorium	15	2
	Negocjacje międzynarodowe	konwersatorium	15	2
	Polityka etniczna państw regionu	wykład	30	3
	Przedsiębiorczość i wschodnie kierunki w handlu	konwersatorium	30	3
	Otwarte źródła informacji w Europie Wschodniej	konwersatorium	30	3
	Problemy Kaukazu Południowego	konwersatorium	30	3
	Współpraca z partnerem Wschodnim	konwersatorium	30	3
Grupa przedmiotów VII C: specjalizacja Bezpieczeństwo europejskie i globalne	Bezpieczeństwo państwa	konwersatorium	30	3
	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	wykład	30	3
	Bezpieczeństwo społeczne	konwersatorium	30	2
	Prognozowanie w stosunkach międzynarodowych	ćwiczenia	30	3
	Misje zagraniczne UE	konwersatorium	15	2
	Zwalczanie terroryzmu	konwersatorium	15	2
	NATO - historia, struktura, działania	wykład	30	3
	Bezpieczeństwo energetyczne	konwersatorium	30	3
	Kwestie bezpieczeństwa w stosunkach międzynarodowych	wykład + ćwiczenia	60	6
	Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	konwersatorium	30	3
	Wykład monograficzny (3x)	wykład	90	6

Grupa przedmiotów VIII: do wyboru	Konwersatorium do wyboru w j. polskim (3x)	konwersatorium	90	9
	Konwersatorium do wyboru w j. obcym (3x)	konwersatorium	90	15
Praca dyplomowa	Seminarium dyplomowe	seminarium	60	7
RAZEM:			1830	160

Studia stacjonarne II stopnia

Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Forma zajęć	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Grupa przedmiotów I: podstawowe	Ekonomia rozwoju	wykład	30	3
	Globalizacja i regionalizacja	konwersatorium	30	3
Grupa przedmiotów II: kierunkowe	Teoria stosunków międzynarodowych	wykład+ćwiczenia	45	7
	Prognozowanie i symulacje międzynarodowe	wykład+ćwiczenia	60	6
	Relacje zewnętrzne Unii Europejskiej	konwersatorium	30	3
	Partnerzy strategiczni III RP	konwersatorium	30	4
	Państwa upadłe i konflikty asymetryczne w XX i XXI wieku	wykład	30	4
Grupa przedmiotów III: polityki międzynarodowe	Międzynarodowa ochrona praw człowieka	wykład+ćwiczenia	60	7
	Międzynarodowa ochrona środowiska	wykład	30	3
	Bezpieczeństwo międzynarodowe	wykład+ćwiczenia	45	5
Grupa przedmiotów IV: ekonomiczne	Międzynarodowe rynki finansowe	wykład	30	3
	Międzynarodowe transakcje gospodarcze	wykład	30	4

	Prawo gospodarcze Unii Europejskiej	wykład+ćwiczenia	45	7
Grupa przedmiotów VA: Specjalizacja dyplomatyczno-konsularna	Prawo dyplomatyczne	wykład	30	4
	Prawo i praktyka konsularna	konwesatorium	30	4
	Organizacja i funkcjonowanie polskiej służby dyplomatycznej	konwesatorium	30	4
	Prawo traktatów	wykład	15	2
	Dyplomacja wielostronna	wykład	15	2
	Protokół i korespondencja dyplomatyczna	konwesatorium	30	4
Grupa przedmiotów VB: Specjalizacja Bezpieczeństwo globalne	Cyberbezpieczeństwo	konwesatorium	15	2
	Międzynarodowa kontrola zbrojeń, rozbrojenia i handlu bronią	konwesatorium	15	2
	Koniec historii czy zderzenie cywilizacji? Świat na początku XXI wieku	wykład	30	4
	Problemy międzynarodowego bezpieczeństwa ekonomicznego	wykład	30	4
	Pozamilitarne zagrożenia bezpieczeństwa	konwesatorium	30	4
	Siły zbrojne w dyplomacji	konwesatorium	30	4
Grupa przedmiotów VC: Specjalizacja Unia Europejska	Polska w Unii Europejskiej	konwesatorium	30	2
	Instytucje i organy dyplomacji Unii Europejskiej	wykład	15	2
	Europejska Polityka Sąsiedztwa	konwesatorium	30	4
	Współczesne wyzwania Unii Europejskiej	wykład	30	4
	Protokół i sposób funkcjonowania dyplomacji Unii Europejskiej	konwesatorium	30	4
	Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna Unii Europejskiej	konwesatorium	15	2

	Bezpieczeństwo i obrona Unii Europejskiej	konwersatorium	15	2
Grupa przedmiotów VI: do wyboru	Wykład monograficzny	wykład	30	2
	Konwersatorium do wyboru w j. polskim (2x)	konwersatorium	60	6
	Konwersatorium do wyboru w j. obcym (2x)	konwersatorium	60	10
Praca dyplomowa	Seminarium magisterskie	seminarium	90	18
RAZEM:			885	115

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
British and Australian Politics for the Beginners in English	Konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	9 (3)
Etiquette and Good Manners in Contemporary World	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	18 (15)
European Security System	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	21 (21)
Foreign Policy of the Russian Federation	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	35 (22)
Foreign Policy of the United Kingdom since 1945	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	24 (4)
Global Climate Negotiations	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	17 (9)
Human Rights and Global Justice	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	24 (17)
International Criminal Tribunals	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	23 (5)
Modern Local Government	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	20 (16)

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Political Philosophy in Practice	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	19 (15)
Political Satire in the Mass Media	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	15 (15)
The Middle East in International Relations	konwersatorium	zimowy	stacjonarne	angielski	35 (28)
Argumentation and Public Debate	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	18 (6)
Etiquette and Good Manners in Contemporary World	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	24 (10)
Failed States - a Challenge to International Law?	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	26 (8)
Global Challenges	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	30 (20)
Great Speeches That Changed the World	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	23 (6)
International Humanitarian Law	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	33 (16)
Introduction to Political Science English	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	25 (12)
International Relations in the post-Soviet Sphere	konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	45 (24)
Mediatization of Culture and Society	konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	14 (7)
Public and Private Production of Security	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	22 (7)
Strategic Partnerships of European Union	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	32 (26)

The Powerful Journalists and Media owners in the World	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	25 (9)
The Women's Issues in Contemporary Polish Culture and Politics	Konwersatorium	letni	stacjonarne	angielski	26 (12)
Gesellschaft und Medien in Deutschland	Konwersatorium	letni	stacjonarne	niemiecki	28 (0)

**UNIwersYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**